

Hof van Beroep te Antwerpen
Sector V: Strafrecht – Strafkamers ten gronde
Sector VI: Strafrecht – K.I.

**Documentatieoverzicht van recent
gepubliceerde wetgeving, rechtspraak en
rechtsleer inzake strafrecht en
strafprocesrecht**

168ste editie
Januari – Februari 2022

Colofon

Documentatieoverzicht Strafrecht – Strafprocesrecht

Gerechtelijk jaar 2021 - 2022 – Editie 168

Editie afgesloten op: 1 maart 2022

Publicatiedatum: 1 maart 2022

© Caroline VAN DEUREN

Referendaris Hof van Beroep te Antwerpen

Waalse Kaai 35A

2000 Antwerpen

Tel : 03/247.97.03

Fax :03/247.97.24

E-mail: caroline.vandeuren@just.fgov.be

Inhoudstafel

INHOUDSTAFEL	2
---------------------------	----------

1. WETGEVING	10
---------------------------	-----------

1.1. BELGISCHE REGELGEVING	10
---	-----------

Koninklijk besluit van 27 december 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 september 2017 houdende regeling van verdovende middelen en psychotrope stoffen, *BS* 12 januari 2022..... 10

Omzendbrief nr. 131/9 van 8 januari 2022 over de indexering van de tarieven van de gerechtskosten in strafzaken en de gelijkgestelde kosten dd. 08.01.2022, *BS* 11 januari 2022, err., *BS* 25 januari 2022 10

1.2. EUROPESE REGELGEVING	11
--	-----------

1.3. OVERZICHTEN VAN WETGEVING	11
---	-----------

1.4. BELANGRIJKE WETSONTWERPEN EN –VOORSTELLEN	11
---	-----------

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek wat betreft de bestraffing van partnergeweld gepleegd in aanwezigheid van een minderjarig kind, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2408/01. 11

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering, wat betreft de criteria voor het herstel in eer en rechten bij veroordelingen wegens aanranding van de eerbaarheid of verkrachting van minderjarigen, en de vermelding op uittreksels van het strafregister, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2409/01..... 11

2. RECHTSPRAAK.....	12
----------------------------	-----------

2.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSPRAAK	12
---	-----------

2.2. EUROPEES HOF VOOR DE RECHTEN VAN DE MENS.....	12
---	-----------

EHRM 9 december 2021 (Jarrand tegen Frankrijk), www.hudoc.echr.coe.int..... 12

Trefwoorden: Doorzoeking huis klager en vervolgens verhoor op politiebureau - Geen schending artikel 8 maar wel schending artikel 5 EVRM 12

EHRM 23 februari 2022 (Schurmans tegen België), www.hudoc.echr.coe.int..... 13

Trefwoorden: Salduz – Verklaringen afgelegd zonder bijstand van een advocaat – Verdachte was zelf magistraat en dus op de hoogte van eventuele gevolgen – Verdachte was niet van haar vrijheid beroofd – Verdachte stelt niet dat ze onder druk werd gezet door de verhoorders – Verklaring werd *verbatim* gebruikt voor haar veroordeling – Schending art. 6, §§ 1 en 3 c) EVRM..... 13

2.3. HOF VAN JUSTITIE	13
------------------------------------	-----------

Hof van Justitie (Grote Kamer) 22 februari 2022 (C-562/21 en C-563/21), www.eur-lex.europa.eu..... 13

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Prejudiciële spoedprocedure – Justitiële samenwerking in strafzaken – Europees aanhoudingsbevel – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Artikel 1, lid 3 – Procedures van overlevering tussen de lidstaten – Voorwaarden voor tenuitvoerlegging – Handvest van de grondrechten van de Europese Unie – Artikel 47, tweede alinea – Grondrecht op een eerlijk proces voor een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat vooraf bij wet is ingesteld – Structurele of fundamentele gebreken – Tweestappentoets – Toepassingscriteria – Verplichting voor de uitvoerende rechterlijke autoriteit om concreet en nauwkeurig na te gaan of er zwaarwegende en op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat de persoon tegen wie een Europees

aanhoudingsbevel is uitgevaardigd in geval van overlevering een reëel gevaar loopt dat zijn grondrecht op een eerlijk proces voor een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat vooraf bij wet is ingesteld zal worden geschonden	14
2.4. HOF VAN CASSATIE.....	16
A. BEROEPEN TEGEN VONNISSEN EN ARRESTEN VAN CORRECTIONELE KAMERS.....	16
Hof van Cassatie 3 juni 2020 (P.20.0278.F), www.juportal.be	16
Trefwoorden: 1. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Herstelplicht - Volledige vergoeding van de schade - Begrip.....	16
2. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Werkgever - Wanbedrijf gepleegd door een bediende - Uitgave verschuldigd krachtens een wettelijke, reglementaire of contractuele verplichting - Vergoeding - Uitgave die de schade uitmaakt – Voorwaarde.....	16
3. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Werkgever - Wanbedrijf gepleegd door een bediende in het nadeel van zijn werkgever - Uitgave verschuldigd krachtens een wettelijke, reglementaire of contractuele verplichting - Beschermde werknemer - Vergoedingen gestort gedurende de ontslagprocedure om dringende redenen - Uitgaven zonder ontvangst van arbeidsprestaties - Vergoeding van de werkgever - Voorwaarde.....	17
Hof van Cassatie 23 juni 2020 (P.20.0014.N), www.juportal.be	17
Trefwoorden: Geneeskunde – Uitoefening van de geneeskunde - Handelingen die enkel door een arts kunnen worden uitgevoerd - Technische verpleegkundige verstrekkingen en handelingen die door een arts aan de beoefenaars van de verpleegkunde kunnen worden toevertrouwd - Draagwijdte - Gevolg.....	17
Hof van Cassatie 24 juni 2020 (P.20.0441.F), www.juportal.be	18
Trefwoorden: Gerechtskosten - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Tarief Strafzaken - Kosten ten aanzien van de vervolgende partij - Vermeerdering met 10 pct - Opheffing - Inwerkingtreding.....	18
Hof van Cassatie 24 juni 2020 (P.19.0667.F), www.juportal.be	18
Trefwoorden: Strafzaken - Vaststelling van conclusietermijnen door de rechter - Conclusie die niet vóór het verstrijken van de eerste vastgestelde termijn werd neergelegd of meegedeeld - Weren van de conclusie	18
Hof van Cassatie 15 september 2020 (P.21.0327.N), <i>T.Strafr.</i> 2022, afl. 1, 37-38.	19
Trefwoorden: Laster en eerroof – Niet-openbaar gemaakte geschriften die aan verscheidene personen werd toegestuurd of meegedeeld – Doorgestuurd geschrift – Beoordeling van de openbaarheid van de laster	19
Hof van Cassatie 10 november 2020 (P.20.0714.N), www.juportal.be	19
Trefwoorden: 1. Vonnissen en arresten – Vermeldingen – Strafzaken – Art. 780, eerste lid, 3°, Ger.W. niet van toepassing – Conclusies – Nummering van de middelen – Antwoord van de rechter	19
2. Bewijs – Strafzaken – Algemeen – Verweer van een beklaagde op basis van een overeenkomst – Onderzoek in strafzaken – Prejudicieel geschil – Bestaan of draagwijdte van een overeenkomst die een beklaagde aanvoert als verweer tegen een telastlegging – Bewijs	19
Hof van Cassatie 20 april 2021 (P.21.0385.N), www.juportal.be	20
Trefwoorden: Bewijs – Strafzaken – Opsporingsambtenaar wordt vermoed loyaal te handelen – Deloyaal handelen moet aannemelijk gemaakt worden	20
Hof van Cassatie 27 april 2021 (P.21.0015.N), www.juportal.be	20
Trefwoorden: 1. Strafzaken – Bewijs – Bloedproef – Wegverkeerswet – art. 32 VTSv.	20
2. Strafzaken – Bewijs – Wegverkeer – Art. 63 – Bloedproef – Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter	20
Hof van Cassatie 22 juni 2021 (P.21.0520.N), <i>NC</i> 2021, afl. 6, 518-523.	21
Trefwoorden: Art. 1 KB nr. 22 van 24 oktober 1934 – Beroepsverbod – Feitelijk bestuurderschap – Art. 496 Sw. – Oplichting – Art. 66 Sw. – Strafbare deelneming	21
Hof van Cassatie 22 juni 2021 (P.21.0627.N), <i>RABG</i> 2021-2022, afl. 18, 1774-1775.	22
Trefwoorden: Bevoegdheid – Rechtspleging – Rechtsmiddelen (strafgerechten) – Correctionele rechtbank – Gerechtskosten – Bijdrage voor de juridische tweedelijnsbijstand bij een veroordeling – Niet per aanleg – Eenmalig karakter	22
Hof van Cassatie 28 september 2021 (P.21.0652.N), www.juportal.be	22

Trefwoorden: 1. Onderzoek in strafzaken – Gerechtelijk onderzoek – Regeling van de rechtspleging – Verwijzingsbeslissing – Bevoegdheid vonnisgerecht	22
2. Onderzoek in strafzaken – Gerechtelijk onderzoek – Regeling van de rechtspleging – Verwijzingsbeslissing – Bevoegdheid vonnisgerecht – Onderzoek van verzuim voor onderzoeksgerecht	22
Hof van Cassatie 19 oktober 2021 (P.21.0952.N), www.juportal.be	23
Trefwoorden: 1. Voorrecht van rechtsmacht – Beoordeling door kamer voorgezeten door de eerste voorzitter of door de voorzitter of raadsheer die hem vervangt – Art. 113 Ger.W. – Vervanging van eerste voorzitter – Geen bijzondere formaliteit	23
2. Recht op tegenspraak – Partij overlegt stukken slechts aan de rechter tijdens de pleidooien en de replieken maar voor het in beraad nemen van de zaak	23
Hof van Cassatie 23 november 2021 (P.21.0817.N), onuitgeg.	24
Trefwoorden: Internering – Vervulling van de voorwaarden – Bewijslast	24
Hof van Cassatie 14 december 2021 (P.21.1552.N), www.juportal.be	24
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Handhaving - Misdrijf met als straf meer dan 15 jaar opsluiting	24
Hof van Cassatie 21 december 2021 (P.21.0999.N), www.juportal.be	25
Trefwoorden: Straf - Probatieuitstel - Beoordelingscriteria	25
Hof van Cassatie 21 december 2021 (P.21.0858.N), www.juportal.be	25
Trefwoorden: Vonnissen en arresten - Motivering - Tegenstrijdigheid	25
Hof van Cassatie 21 december 2021 (P.21.0055.N), www.juportal.be	26
Trefwoorden: 1. Stukken overgelegd tijdens beraad – Niet nuttig – Moeten niet uitdrukkelijk geweerd worden	26
2. Recht op eerlijk proces – Bewijsgaring – Betrouwbaarheid – Deskundigenonderzoek – Partijdigheid – Beoordeling	26
3. Rechten van de verdediging – Horen van getuigen à décharge – Beoordeling rechter – Rechter is niet verplicht om de criteria voor het horen van getuigen à charge toe te passen – Rechter mag rekening houden met de belangen van de samenleving, slachtoffers en getuigen zelf	26
4. Vermoeden van onschuld – Zwijgrecht – Schuldigverklaring mede gesteund op gebrek aan reactie op een door een andere partij uitgebrachte beschuldiging	26
5. Verkrachting – Constitutieve elementen	26
Hof van Cassatie 4 januari 2022 (P.21.1017.N), www.juportal.be	28
Trefwoorden: Rechten van de Mens – Artikel 6.1 EVRM – Recht op een eerlijk proces – Rechten van de verdediging – Deskundigenonderzoek – Niet-deelneming van een partij – Gebrek aan tegenspraak – Deskundigenonderzoek blijkt doorslaggevend – Beoordeling rechter – Gebrek aan inzage stukken – Gevolg	29
Hof van Cassatie 11 januari 2022 (P.21.1245.N), www.juportal.be	30
Trefwoorden: Dataretentie – Bewijs vergaard op grond van de wet van 29 mei 2016 – Art. 32 VTSv. .	30
Hof van Cassatie 11 januari 2022 (P.21.1680.N), www.juportal.be	32
Trefwoorden: Voorlopige invrijheidstelling - Veroordeling bij verstek - Verzet - Geen onmiddellijke aanhouding	32
Hof van Cassatie 18 januari 2022 (P.21.1294.N), www.juportal.be , met conclusie van advocaat-generaal De Smet.	32
Trefwoorden: Hoger beroep – Informatieverplichting – Geen verklaring van hoger beroep/grievensformulier binnen de termijn – Beoordeling	32
Hof van Cassatie 18 januari 2022 (P.21.1291.N), www.juportal.be , met conclusie van advocaat-generaal De Smet	33
Trefwoorden: Verzet - Ongedaan beschouwd verzet - Beoordeling - Gevolg onmiddellijke aanhouding	33
Hof van Cassatie 18 januari 2022 (P.21.0780.N), www.juportal.be	34
Trefwoorden: Veroordeling op strafgebied – Behandeling burgerlijke rechtsvordering uitgesteld – Hoger beroep – Incidenteel beroep – Devolutieve werking	34
Hof van Cassatie 25 januari 2022 (P.21.1353.N), www.juportal.be , met conclusie van advocaat-generaal Schoeters	35

Trefwoorden: Bewijs – Dataretentie – Gegevens verkregen ingevolge een algemene en ongedifferentieerde bewaringsplicht van verstrekkers van elektronische communicatiediensten – Reeds strijdig bevonden met Unierecht door HvJ en GwH – Onregelmatig bewijs – Gevolg – Art. 32 VTSv. – Weren indien doorslaggevend	35
Hof van Cassatie 25 januari 2022 (P.21.1621.N), www.juportal.be	37
Trefwoorden: Redelijke termijn – Beoordeling – Eenvoudige zaak	37
Hof van Cassatie 25 januari 2022 (P.21.1384.N), www.juportal.be	37
Trefwoorden: Redelijke termijn – Beoordeling – Eenvoudige zaak	37
Hof van Cassatie 25 januari 2022 (P.21.1270.N), www.juportal.be	38
Trefwoorden: Straftoemeting – Milde bestraffing – Vraag om werkstraf – Motivering	38
Hof van Cassatie 25 januari 2022 (P.21.1287.N), www.juportal.be	39
Trefwoorden: Fiscaal strafrecht – Verbeurdverklaring	39
Hof van Cassatie 1 februari 2022 (P.21.1412.N), www.juportal.be	39
Trefwoorden: Faillissement - Vervolgung wegens insolventiemisdrijven - Werkelijke datum van het faillissement - Vaststelling door de strafrechter	39
Hof van Cassatie 1 februari 2022 (P.21.1269.N), www.juportal.be	40
Trefwoorden: Vereniging van misdadigers – Art. 324ter Sw	40
Hof van Cassatie 8 februari 2022 (P.21.1677.N), www.juportal.be	40
Trefwoorden: Verzet – Hoger beroep – Gevolg	41
Hof van Cassatie 8 februari 2022 (P.21.1527.N), www.juportal.be	41
Trefwoorden: Samenloop – Straftoemeting – Werkstraf – Als bijkomende straf	41
Hof van Cassatie 15 februari 2022 (P.21.1382.N), www.juportal.be	41
Trefwoorden: Vonnissen en arresten - Verplichte vermeldingen: Namen van de rechters - Hoedanigheid van de rechters	41
Hof van Cassatie 15 februari 2022 (P.21.1572.N), www.juportal.be	42
Trefwoorden: Rechtsplegingsvergoeding – Rechtsbijstandsverzekeraar	42
Hof van Cassatie 22 februari 2022 (P.21.1448.N), www.juportal.be	43
Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Gevolgen – Bevoegdheid van de rechter – Ambtshalve grief – Grond van niet-ontvankelijkheid van de strafvordering – Mogelijkheid bieden aan partijen en OM om hierover een standpunt in te nemen	43
2. Straftoemeting – Verwijzing naar andere feiten – Vermoeden van onschuld	43
B. BEROEPEN TEGEN ARRESTEN VAN DE K.I.	44
Hof van Cassatie 20 mei 2020 (P.20.0481.F), www.juportal.be	44
Trefwoorden: 1. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Verzoeker om internationale bescherming - Vasthouding in een welbepaalde plaats - Beslissing op grond van artikel 74/5 Vreemdelingenwet - Latere beslissing op grond van artikel 74/6 Vreemdelingenwet – Wettigheid	44
2. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Verzoeker om internationale bescherming - Artikel 14, EVRM - Discriminatie - Begrip - Verschil in de vasthoudingstermijnen	44
Hof van Cassatie 2 juni 2020 (P.20.0485.N), www.juportal.be	44
Trefwoorden: 1. Vreemdelingen - Vrijheidsberoving - Verwijdering van het grondgebied - Administratieve controle door politie en RSZ - Betrapping op heterdaad bij illegale tewerkstelling - Wettigheid	44
2. Vreemdelingen - Vrijheidsberoving - Illegaal verblijf - Motivering van de beslissing - Administratief dossier - Draagwijdte - Gevolg	44
3. Vreemdelingenwet - Artikel 7, derde en vijfde lid - Vreemdeling die het voorwerp uitmaakt van een bevel om het grondgebied te verlaten - Opsluiting - Verlenging van de maatregel - Voorwaarden voor de verlenging - Tijdelijke onmogelijkheid tot verwijdering van de vreemdeling - Corona-epidemie - Draagwijdte - Gevolg	45
Hof van Cassatie 3 juni 2020 (P.20.0499.F), www.juportal.be	45
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Onderzoek van de zaak door een rechter - Strafzaken - Recht om in persoon te verschijnen op de rechtszitting - Recht om gehoord te worden en zich te verdedigen	46
2. Strafzaken - Onderzoek van de zaak door een rechter - Recht om in persoon te verschijnen op de rechtszitting - Toepassingsgebied - Vreemdelingen tegen wie een vasthoudingsmaatregel werd genomen - Beroep bij de rechterlijke macht	46

3. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Artikelen 6 en 15.1 EVRM - Aan het eerlijk proces inherente waarborgen - Afwijking - Voorwaarde.....	46
4. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Onderzoek van de zaak door een rechter - Kamer van inbeschuldigingstelling - Recht om in persoon te verschijnen op de rechtszitting - Schorsing door een handeling van een rechterlijke overheid - Wettigheid	46
Hof van Cassatie 3 juni 2020 (P.20.0314.F), www.juportal.be	47
Trefwoorden: 1. Strafzaken - Europese Unie - Inbeslagneming van een pand ter uitvoering van een beslissing van de buitenlandse overheid om de tegoeden te bevriezen - Strafrechtelijk kort geding - Kamer van inbeschuldigingstelling - Omvang van het toezicht - Redenen van de inbeslagneming - Beoordeling van het bedrag van het vermogensvoordeel dat het misdrijf heeft opgeleverd - Ernstig en concreet karakter van de aanwijzingen die het beslag verantwoorden	
2. Strafzaken - Europese Unie - Inbeslagneming van een pand ter uitvoering van een beslissing van de buitenlandse overheid om de tegoeden te bevriezen - Strafrechtelijk kort geding - Kamer van inbeschuldigingstelling - Omvang van het toezicht - Materiële gronden die hebben geleid tot de beslissing om de tegoeden te bevriezen.....	47
Hof van Cassatie 10 juni 2020 (P.20.0543.F), www.juportal.be	47
Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging gevraagd aan België - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling – Leemte in de wetgeving vastgesteld door het Grondwettelijk Hof - Invulling van de leemte door de rechter.....	
2. Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging gevraagd aan België - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling - Invrijheidstelling door de kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep van het openbaar ministerie - Toepasselijk recht.....	48
3. Europees aanhoudingsbevel - Kaderbesluit van de Raad van 13 juni 2002 - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling - Automatische en onvoorwaardelijke invrijheidstelling - Verenigbaarheid met het kaderbesluit	48
4. Europees aanhoudingsbevel - Kaderbesluit van de Raad van 13 juni 2002 - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling - Uitspraak van de raadkamer - Termijn van vijf dagen om uitspraak te doen – Niet-naleving.....	48
5. Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging gevraagd aan België - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling - Voorwerp - Invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling – Uitvoering van de hechtenis onder elektronisch toezicht.....	48
6. Europees aanhoudingsbevel - Kaderbesluit van de Raad van 13 juni 2002 - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling - Voorlopige invrijheidstelling.....	48
7. Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging gevraagd aan België - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling - Toezicht door het onderzoeksgerecht - Wettigheid van de hechtenis - Redelijke duur van de vervolging	48
Hof van Cassatie 10 juni 2020 (P.20.0603.F), www.juportal.be	49
Trefwoorden: 1. Onderzoeksgerechten - Vreemdelingen - Vasthouding - Verlenging - Voorwaarden – Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG - Mogelijkheid om de vreemdeling daadwerkelijk binnen een redelijke termijn te verwijderen - In acht te nemen tijdstip - Tijdstip van de beslissing - Tijdstip waarop de wettigheid van de vasthouding opnieuw door het onderzoeksgerecht wordt onderzocht - Invloed op het toezicht van de onderzoeksgerechten op de vasthoudingstitel.....	
2. Vreemdelingen - Vasthouding - Verlenging - Voorwaarden - Mogelijkheid om de vreemdeling daadwerkelijk binnen een redelijke termijn te verwijderen - Impliciete vaststelling.....	50
3. Vreemdelingen - Administratieve vasthouding - Nieuwe titel - Autonome titel	50
Hof van Cassatie 10 juni 2020 (P.20.0609.F), www.juportal.be	51
Trefwoorden: 1. GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 149 - Toepasselijkheid – Voorlopige hechtenis - Toezicht door de onderzoeksgerechten.....	
2. Gerechtelijk onderzoek - Onderzoeksverrichtingen - Vordering tot het instellen van een gerechtelijk onderzoek - Vorm - Aanhangigmaking van de zaak zonder ondertekening en per mail - Ondertekende instrumenterende akte	51
Hof van Cassatie 12 augustus 2020 (P.20.0844.N), www.juportal.be	52

Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel - Weigeringsgrond artikel 4, 5°, Wet Europees Aanhoudingsbevel - Bewijslast	52
2. Europees aanhoudingsbevel - Weigeringsgrond artikel 6, 4°, Wet Europees Aanhoudingsbevel - Toepassing	52
Hof van Cassatie 2 februari 2021 (P.21.0110.N), RW 2021-2022, afl. 27, 1075.	52
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Onregelmatige oproeping voor de raadkamer – Oproeping voor de kamer van inbeschuldigingstelling – Eerbiediging van het recht van verdediging in hoger beroep	52
Hof van Cassatie 7 december 2021 (P.21.1503.N), www.juportal.be	53
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Inzage dossier – Kopiname van dossier – Onmogelijkheid – Gevolg – Geen onherroepelijke miskenning van recht van verdediging	53
Hof van Cassatie 28 december 2021 (P.21.1654.N), www.juportal.be	54
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Bijkomende onderzoeksdaten	54
Hof van Cassatie 4 januari 2022 (P.21.1661.N), www.juportal.be	54
Trefwoorden: 1. Europees onderzoeksbevel - Verdachte onderzoeksbevel - Valt niet noodzakelijk onder de wet Europees Aanhoudingsbevel	54
2. Europees aanhoudingsbevel – Uitvoering – Taak onderzoeksgerecht – Geen oordeel over de wettigheid en de regelmatigheid van het EAB.....	54
Hof van Cassatie 4 januari 2022 (P.21.1655.N), www.juportal.be	55
Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis - Handhaving - Analyse van het gevaar voor recidive, collusie en onttrekking.....	55
2. Voorlopige hechtenis – Handhaving – Beoordeling – Bestaan van een vrijheidsberoving in het kader van strafuitvoering moet niet noodzakelijk betrokken worden in beoordeling	55
Hof van Cassatie 11 januari 2021 (P.22.0019.N), www.juportal.be	56
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Recht van verdediging - Inzage van het dossier – Gegevens uit een ander dossier – SKY-dossier	56
Hof van Cassatie 11 januari 2022 (P.22.0003.N), www.juportal.be	58
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Voorafgaande ondervraging – Onderzoeksrechter is niet verplicht te ondervragen over persoonlijkheid verdachte	58
Hof van Cassatie 18 januari 2022 (P.22.0046.N), www.juportal.be	59
Trefwoorden: Europees aanhoudingsmandaat - Weigering omwille van overlevering een onevenredige aantasting zou zijn van het door artikel 8 EVRM gewaarborgde recht op privé- en familiaal leven	59
Hof van Cassatie 18 januari 2022 (P.22.0054.N), www.juportal.be	59
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Uitbreiding gerechtelijk onderzoek	59
Hof van Cassatie 18 januari 2022 (P.21.1226.N), www.juportal.be	59
Trefwoorden: Drukpersmisdrijf – Digitale verspreiding – Bedreiging	60
Hof van Cassatie 25 januari 2022 (P.22.0074.N), www.juportal.be	60
Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Beantwoorden van het verweer	60
Hof van Cassatie 28 januari 2022 (P.21.1692.N), <i>ER Weeklijks</i> 2022, afl. 78.	61
Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Dubbele incriminatie – Beoordeling.....	61
Hof van Cassatie 8 februari 2022 (P.21.1330.N), www.juportal.be	62
Trefwoorden: Onderzoeksgerechten - Beschikking van de raadkamer tot buitenvervolginstelling - Aard - Quid nieuwe bezwaren?.....	62
C. ANDERE ARRESTEN VAN HET HOF VAN CASSATIE	62
Hof van Cassatie 20 mei 2020 (P.20.0466.F), www.juportal.be	62
Trefwoorden: (Strafuitvoeringsrechter) - Verzoek tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof - Vraag niet aangevoerd tot staving van een vordering, een verweer of een exceptie - Verplichting om te antwoorden op het verzoek	62
Hof van Cassatie 3 juni 2020 (P.20.0246.F), www.juportal.be	63
Trefwoorden: 1. Jeugdbescherming - Beschermingsmaatregelen - Hoger beroep van de vader van het minderjarige kind - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Doel	63
2. Beschermingsmaatregelen - Hoger beroep van de vader van het minderjarige kind - Verzoekschrift dat de grieven bevat – Draagwijdte	63

3. Jeugdbescherming - Beschermingsmaatregelen - Hoger beroep van de vader van het minderjarige kind - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Voorwerp - Aanwijzing van de beschikking waartegen het rechtsmiddel is gericht.....	63
Hof van Cassatie 18 januari 2022 (P.21.1573.N), www.juportal.be	63
Trefwoorden: Regeling van rechtsgebied - Tussen onderzoeksrechters of onderzoeksgerechten – Eenzelfde misdrijf of samenhangende misdrijven	63
Hof van Cassatie 1 februari 2022 (P.21.1286.N), www.juportal.be	64
Trefwoorden: Heropening van de rechtspleging - Na arrest EHRM - Art. 442bis Sv	64
Hof van Cassatie 22 februari 2022 (P.22.0139.N – P.22.0149.N)	65
Trefwoorden: Wraking – Raadsheren hebben reeds geoordeeld over een vordering met een identiek voorwerp – Kamer van inbeschuldigingstelling – Spijtoptant – BOM-controle	65
2.5. GRONDWETTELIJK HOF.....	66
Grondwettelijk Hof 13 januari 2022 (1/2022), www.const-court.be	66
Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtspleging - Onderzoekshandelingen verricht ter uitvoering van een verzoek om wederzijdse internationale rechtshulp dat uitgaat van een Staat die geen lid is van de Europese Unie - Politieke vluchteling	66
1. Mogelijkheid tot opheffing van een inbeslagneming	66
2. Mogelijkheid om de regelmatigheid te laten controleren van onderzoekshandelingen	66
3. Mogelijkheid om inzage te krijgen in het strafdossier	66
Grondwettelijk Hof 13 januari 2022 (4/2022), www.const-court.be	67
Trefwoorden: Gerechtelijk recht - Juridische bijstand - Financiering - Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand - Bijdrage - Burgerlijke rechtspleging / Strafrechtspleging - Vrijspraak in eerste aanleg door een strafgerecht, gevolgd door hoger beroep uitsluitend ingesteld door de burgerlijke partij - « Verwezenen »	67
Grondwettelijk Hof 3 februari 2022 (15/2022), www.const-court.be	68
Trefwoorden: Strafrechtspleging - Opsporingsonderzoek / Gerechtelijk onderzoek - Ambtshalve toezicht door de kamer van inbeschuldigingstelling	68
2.6. RAAD VAN STATE	69
2.7. HOVEN VAN BEROEP	69
A. CORRECTIONELE KAMERS	69
Brussel 30 juni 2021, <i>RW</i> 2021-2022, afl. 20, 803-804.	69
Trefwoorden: 1. Rechtsmiddelen – Strafzaken – Hoger beroep – Devolutieve kracht – Hoger beroep tegen een veroordelend eindvonnis – Niet-bestreden tussenvonnis waarin de strafvordering ontvankelijk werd verklaard – Verplichting van het hof van beroep om de regelmatigheid van de aanhangigmaking te beoordelen	69
2. Strafvordering – Vonnisgerecht – Aanhangigmaking – Verstekvonnis dat werd gewezen zonder akte van aanhangigmaking – Verzet van de beklaagde – Gevolg	70
B. KAMER VAN INBESCHULDIGINGSTELLING.....	70
KI Gent 24 juni 2021, <i>ER wekelijks</i> 2022, afl. 76, 7-8.	70
Trefwoorden: Hoger beroep - Geïnterneerde - Grievenschrift (geen) - Overmacht	70
C. BURGERLIJKE KAMERS EN KORTGEDING.....	71
2.8. RECHTBANKEN VAN EERSTE AANLEG	71
A. CORRECTIONELE KAMERS	71
Corr. West-Vlaanderen (afd. Gent) 8 januari 2020, <i>TGR</i> 2021, afl. 3, 161.....	71
Trefwoorden: Faillissement – Zaakvoerder – Tegenstrijdige belangen.....	71
Corr. Antwerpen 26 juni 2020, <i>NC</i> 2021, afl. 6, 524-526.	71
Trefwoorden: Bestrafing seksueel misdrijf – Vraag tot begeleiding – Invulling probatievoorwaarden	71
Corr. West-Vlaanderen (afd. Kortrijk) 13 januari 2021, <i>RABG</i> 2021-2022, afl. 18, 1694-1700.	71
Trefwoorden: 1. Misdrijven en hun straffen – Misdrijven tegen familie en zeden – Aanranding van de eerbaarheid – Vereiste van een voldoende zwaarwichtige handeling	72

2. Discriminatie, racisme, xenofobie – Wetten antiracisme/discriminatie – Verboden discriminatie – Sociaal recht – Bescherming tegen discriminatie – Gelijkheid mannen en vrouwen – Strafrechtelijke sancties – Seksisme	72
Corr. West-Vlaanderen (afd. Gent) 4 januari 2022, <i>NJW</i> 2022, afl. 454, 35.....	72
Trefwoorden: Seksismewet – aanzetten tot discriminatie, haat en geweld tegen vrouwen.....	72
B. RAADKAMER.....	73
C. BURGERLIJKE KAMERS EN VOORZITTER IN KORTGEDING	73
2.9. HOVEN VAN ASSISEN	73
2.10. BUITENLANDSE RECHTSpraak	73
 3. RECHTSLEER	 73
 3.1. OVERZICHTEN VAN RECHTSLEER	 73
3.2. BOEKEN.....	74
A. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	74
B. NIEUWE BOEKEN I.V.M. STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT IN DE BIBLIOTHEEK	74
3.3. BIJDRAGEN IN BOEKEN OF TIJDSCHRIFTEN (INCLUSIEF NOTEN).....	74
A. BIJDRAGEN I.V.M. INTERNATIONAAL EN EUROPEES STRAFRECHT EN STRAFPROCESRECHT	74
B. BIJDRAGEN I.V.M. ALGEMEEN STRAFRECHT	74
C. BIJDRAGEN I.V.M. BIJZONDER STRAFRECHT.....	75
D. BIJDRAGEN I.V.M. STRAFPROCESRECHT	76
E. GEMENGDE OF ANDERE BIJDRAGEN	77
F. STRAFRECHT IN HET BUITENLAND.....	77
3.4. BELANGRIJKE EVOLUTIES IN ANDERE RECHTSTAKKEN OF BELANGRIJKE ARTIKELN OVER HET RECHT	77
3.5. VARIA	77

1. Wetgeving

1.1. Belgische regelgeving

Koninklijk besluit van 27 december 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit van 6 september 2017 houdende regeling van verdovende middelen en psychotrope stoffen, *BS* 12 januari 2022

Toelichting: In de eerste plaats wordt voorzien in de omzetting van de gedelegeerde richtlijn (EU) 2020/1687 van de Commissie van 2 september 2020 ‘tot wijziging van de bijlage bij Kaderbesluit 2004/757/JBZ van de Raad in verband met het opnemen van de nieuwe psychoactieve stof N,N diethyl-2-[[4-(1-methylethoxy)fenyl]methyl]-5-nitro-1H-benzimidazool-1-ethanamine (isotonitazeen) in de definitie van ‘drug’ (artikelen 1, 2 en 55 van het ontwerp).

In de tweede plaats wordt de verbouw van de cannabisplant toegestaan voor zover dit gebeurt overeenkomstig verordening (EU) nr. 1307/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 ‘tot vaststelling van voorschriften voor rechtstreekse betalingen aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 637/2008 van de Raad en Verordening (EG) nr. 73/2009 van de Raad’.

In de derde plaats worden verscheidene wijzigingen aangebracht aan diverse bepalingen van het koninklijk besluit van 6 september 2017, onder meer wat betreft de procedure voor het verlenen van de activiteiten- en eindgebruikersvergunning, de invoervergunning, de uitvoervergunning en de particulierenvergunning.

In de vierde plaats worden in de bijlagen IA, IIA, IIB en III bij het koninklijk besluit van 6 september 2017 de stoffen toegevoegd die door de beslissingen 63/2 tot 63/13 van de Commissie voor de verdovende middelen van de Verenigde Naties zijn toegevoegd aan tabel I bij het Enkelvoudig Verdrag inzake verdovende middelen, en Bijlagen, opgemaakt te New York op 30 maart 1961, goedgekeurd bij de wet van 20 augustus 19691 (hierna: het verdrag van 1961), en aan tabel I, tabel II en tabel IV bij het Verdrag inzake psychotrope stoffen en de Bijlagen, opgemaakt te Wenen op 21 februari 1971, goedgekeurd bij de wet van 25 juni 19922 (hierna: het verdrag van 1971) (artikelen 52, 53, 54 en 56 van het ontwerp).

In de vijfde plaats worden een aantal stoffen toegevoegd aan de bijlagen IVB en IVC bij het koninklijk besluit van 6 september 2017 (artikelen 57 en 58 van het ontwerp). Volgens de gemachtigde betreft dit louter “nationale” stoffen.

Omzendbrief nr. 131/9 van 8 januari 2022 over de indexering van de tarieven van de gerechtskosten in strafzaken en de gelijkgestelde kosten dd. 08.01.2022, *BS* 11 januari 2022, err., *BS* 25 januari 2022

Toelichting: Deze indexering heeft uitwerking vanaf 1 januari 2022, het is te zeggen op de kostenstaten die digitaal werden ingediend bij het taxatiebureau, voor prestaties die werden gevorderd en uitgevoerd in 2022.

Deze omzendbrief is onmiddellijk van toepassing op de vorderingen ingediend vanaf de dag van publicatie van deze omzendbrief in het Belgisch Staatsblad.

1.2. Europese regelgeving

- Nihil

1.3. Overzichten van wetgeving

- Nihil

1.4. Belangrijke wetsontwerpen en –voorstellen

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek wat betreft de bestraffing van partnergeweld gepleegd in aanwezigheid van een minderjarig kind, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2408/01.

Toelichting: Dit wetsvoorstel strekt ertoe de aanwezigheid van kinderen bij het plegen van partnergeweld als een strafverzwarende omstandigheid te beschouwen. Dit moet zorgen voor een grotere bewustwording naar de gevolgen en het effect van intrafamiliaal geweld op kinderen, en tevens dat kinderen die getuige zijn van deze feiten automatisch ook als bijkomend slachtoffer worden erkend.

Wetsvoorstel tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering, wat betreft de criteria voor het herstel in eer en rechten bij veroordelingen wegens aanranding van de eerbaarheid of verkrachting van minderjarigen, en de vermelding op uittreksels van het strafregister, *Parl.St.* Kamer 2021-2022, 2409/01.

Toelichting: Dit wetsvoorstel is een geactualiseerde versie van het wetsvoorstel nr. 4-1084/1 van mevrouw Els Van Hoof, ingediend in de Senaat in 2008.

Een herstel in eer en rechten heeft als gevolg dat veroordelingen niet meer vermeld worden op de uittreksels uit het strafregister. Het feit dat er eerherstel werd toegekend, wordt echter niet vermeld in zo'n uittreksel, waardoor werkgevers bij sollicitatiegesprekken in het ongewisse blijven over het crimineel verleden van de sollicitant. Nochtans is uit meerdere onderzoeken gebleken dat de graad van recidive bij daders van aanranding van de eerbaarheid of verkrachting van minderjarigen na het uitzitten van hun straf nog altijd groot is.

Het aanwerven van veroordeelde pedoseksuelen in sectoren waar men in contact komt met minderjarigen, kan dus een gevaar inhouden, zeker als de werkgever niet op de hoogte is van het pedoseksueel verleden van de sollicitant. Dit wetsvoorstel beoogt hieraan tegemoet te komen door de werkgevers in te lichten dat er eerherstel werd verleend aan een sollicitant en of dit voor de misdrijven van aanranding van de eerbaarheid of verkrachting van minderjarigen werd toegekend. Hierdoor kunnen de werkgevers zelf kiezen of ze de sollicitant al dan niet aannemen.

Daarnaast gaat het hier om zware misdrijven met een hoge graad van recidive, waardoor het te makkelijk bekomen van een herstel in eer en rechten problematisch is. Dit wetsvoorstel

beoogt daarom een extra voorwaarde op te leggen om een herstel in eer en rechten te bekomen. Zo wil dit wetsvoorstel dat veroordeelde pedoseksuelen enkel eerherstel verkrijgen, nadat deze in behandeling zijn geweest in een erkende instelling.

2. Rechtspraak

2.1. Overzichten van rechtspraak

- Nihil

2.2. Europees Hof voor de rechten van de mens

EHRM 9 december 2021 (Jarrand tegen Frankrijk), www.hudoc.echr.coe.int
--

Hyperlink: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-213794>

Trefwoorden: Doorzoeking huis klager en vervolgens verhoor op politiebureau - Geen schending artikel 8 maar wel schending artikel 5 EVRM

Samenvatting: Artikel 8 EVRM. Artikel 5 EVRM. De moeder van klager was opgenomen in een verzorgingshuis. In 2010 weigerde klager voor de tweede opeenvolgende dag zijn moeder terug te brengen naar het verzorgingshuis nadat zij de middag bij hem had doorgebracht. De directeur van het verzorgingshuis heeft op het politiebureau een klacht ingediend tegen klager. Er werd een versneld politieonderzoek gestart naar de beschuldiging van "mishandeling van een kwetsbare persoon". Vijf politieteamen werden ter plaatse gestuurd. Nadat klager weigerde de deur te openen, heeft de politie de deur geforceerd en het huis doorzocht. Klager is met geweld meegenomen voor verhoor en 's nachts weer naar huis is gestuurd. Klager en zijn moeder dienden een klacht in. De zaak is gestaakt zonder eindbeslissing.

Wat betreft de gestelde schending van artikel 8 door de huiszoeking benadrukt het Hof dat het gedrag van klager het noodzakelijk had gemaakt dat de politie met geweld zijn woning moest betreden om hem te arresteren en zijn moeder te helpen. Gezien de beoordelingsmarge die aan de staat wordt geboden, het materiaal in het dossier en de dwingende maatschappelijke behoefte waarop het had gereageerd, aanvaardt het Hof dat de inmenging in het recht van klager op respect voor zijn huis "noodzakelijk was in een democratische samenleving". Er is dus geen sprake van schending van artikel 8 van het Verdrag.

Nadat de verdachte was aangehouden, is hij geboeid en vervolgens met geweld naar het politiebureau gebracht, waar hij is verhoord. Het Hof oordeelt dat klager tussen zijn arrestatie en zijn vrijlating van zijn vrijheid was beroofd in de zin van artikel 5. Met betrekking tot de vrijheidsbeneming die na de arrestatie had plaatsgevonden, neemt het Hof nota van het standpunt van de regering dat "de vrijheidsberoving van de klager na zijn arrestatie niet was uitgevoerd in overeenstemming met de juridische procedure. Hieruit volgt dat het verhoor van klager op het politiebureau, terwijl hij niet in voorlopige hechtenis was gesteld en hoewel hij daar met geweld naar toe was gebracht, een vrijheidsberoving

betreft die niet “in overeenstemming met een door de wet voorgeschreven procedure” is en dus een schending van artikel 5 oplevert. (ER Wekelijks 2022, afl. 77)

EHRM 23 februari 2022 (Schurmans tegen België), www.hudoc.echr.coe.int

Hyperlink: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-215750>

Trefwoorden: Salduz – Verklaringen afgelegd zonder bijstand van een advocaat – Verdachte was zelf magistraat en dus op de hoogte van eventuele gevolgen – Verdachte was niet van haar vrijheid beroofd – Verdachte stelt niet dat ze onder druk werd gezet door de verhoorders – Verklaring werd *verbatim* gebruikt voor haar veroordeling – Schending art. 6, §§ 1 en 3 c) EVRM

Samenvatting: En l’espèce, la requérante n’a pas été privée de liberté. De plus, étant elle-même magistrate, on peut supposer qu’elle connaissait le cadre juridique dans lequel s’est déroulée la phase préliminaire de la procédure menée contre elle. Enfin, à aucun moment la requérante n’a invoqué de pression induite de la part des enquêteurs. La requérante ne se trouvait donc pas, contrairement à ce qu’elle allègue, dans une situation particulièrement vulnérable (comparer Beuze, précité, §§ 167-169)

Cela étant, la requérante a fait, lors d’un interrogatoire devant le juge d’instruction, des déclarations sur l’état d’esprit qui était le sien lors de la commission des faits à l’origine de la prévention de violation du secret professionnel et du délibéré (paragraphe 5 ci-dessus). Ces déclarations n’ont pas été écartées par la cour d’appel de Gand malgré l’exception soulevée par la requérante sur la base de la jurisprudence Salduz. Certes, le Gouvernement fait valoir que la requérante n’a jamais nié les faits et qu’ils étaient corroborés par D. (paragraphe 8 ci-dessus). Toutefois, de l’avis de la Cour, cela ne suffit pas à occulter le fait que les déclarations faites par la requérante en l’absence d’un avocat ont été utilisées verbatim par la cour d’appel pour établir l’élément moral de l’infraction pour laquelle elle a été condamnée (paragraphe 8 ci-dessus). Il s’ensuit que, contrairement à ce que soutient le Gouvernement, les déclarations litigieuses ont occupé une place importante dans la motivation des juges d’appel.

Quant à la Cour de cassation, son contrôle n’a pas porté sur une appréciation des conséquences pour les droits de la défense de la requérante de l’absence d’un avocat (paragraphe 9 ci-dessus).

Ces éléments suffisent à la Cour pour conclure que la procédure pénale menée à l’égard de la requérante, considérée dans son ensemble, n’a pas été équitable.

Partant, il y a eu violation de l’article 6 §§ 1 et 3 c) de la Convention.

2.3. Hof van Justitie

Hof van Justitie (Grote Kamer) 22 februari 2022 (C-562/21 en C-563/21), www.eur-lex.europa.eu

Hyperlink: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:62021CJ0562&qid=1645623031387&from=NL>

Trefwoorden: Prejudiciële verwijzing – Prejudiciële spoedprocedure – Justitiële samenwerking in strafzaken – Europees aanhoudingsbevel – Kaderbesluit 2002/584/JBZ – Artikel 1, lid 3 – Procedures van overlevering tussen de lidstaten – Voorwaarden voor tenuitvoerlegging – Handvest van de grondrechten van de Europese Unie – Artikel 47, tweede alinea – Grondrecht op een eerlijk proces voor een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat vooraf bij wet is ingesteld – Structurele of fundamentele gebreken – Tweestappentoets – Toepassingscriteria – Verplichting voor de uitvoerende rechterlijke autoriteit om concreet en nauwkeurig na te gaan of er zwaarwegende en op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat de persoon tegen wie een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd in geval van overlevering een reëel gevaar loopt dat zijn grondrecht op een eerlijk proces voor een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat vooraf bij wet is ingesteld zal worden geschonden

Samenvatting: Het Hof wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Welke toets moet een uitvoerende rechterlijke autoriteit die moet oordelen over de tenuitvoerlegging van een [Europees aanhoudingsbevel] dat strekt tot uitvoering van een onherroepelijke vrijheidsbenemende straf of maatregel aanleggen bij een onderzoek of in de uitvaardigende lidstaat bij de berechting die tot de veroordeling heeft geleid het recht op een gerecht dat vooraf bij wet is ingesteld is geschonden, wanneer in die lidstaat geen doeltreffende voorziening in rechte openstond tegen een eventuele schending van dat recht?”

Het Hof (Grote kamer) verklaart voor recht:

Artikel 1, leden 2 en 3, van kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten, zoals gewijzigd bij kaderbesluit 2009/299/JBZ van de Raad van 26 februari 2009, moet aldus worden uitgelegd dat wanneer de uitvoerende rechterlijke autoriteit die moet beslissen over de overlevering van een persoon tegen wie een Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd over gegevens beschikt die wijzen op structurele of fundamentele gebreken in verband met de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht van de uitvaardigende lidstaat, met name wat betreft de procedure voor de benoeming van de leden van de rechterlijke macht, deze autoriteit de overlevering van die persoon alleen kan weigeren:

– in het kader van een Europees aanhoudingsbevel dat is uitgevaardigd met het oog op de uitvoering van een tot vrijheidsbeneming strekkende straf of maatregel, indien die autoriteit vaststelt dat er in de specifieke omstandigheden van de zaak zwaarwegende en op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat, met name gelet op de door die persoon verstrekte gegevens over de samenstelling van de rechtsprekende formatie die zijn strafzaak heeft behandeld of over andere omstandigheden die relevant zijn voor de beoordeling van de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van die formatie, het grondrecht van die persoon op een eerlijk proces voor een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat vooraf bij wet is ingesteld, zoals neergelegd in artikel 47, tweede alinea, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, is geschonden, en

– in het kader van een Europees aanhoudingsbevel dat is uitgevaardigd met het oog op strafvervolging, indien die autoriteit vaststelt dat er in de specifieke omstandigheden van de zaak zwaarwegende en op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat, met name gelet op de door de betrokkene verstrekte gegevens over zijn persoonlijke situatie, de aard van het strafbare feit waarvoor hij wordt vervolgd, de feitelijke context waarin dat Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd of andere omstandigheden die relevant zijn voor de beoordeling van de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de rechtsprekende formatie die waarschijnlijk de procedure tegen hem zal behandelen, deze persoon in geval van overlevering een reëel gevaar loopt dat genoemd grondrecht zal worden geschonden.

Persbericht: Weigering om een Europees aanhoudingsbevel ten uitvoer te leggen: het Hof specificeert de criteria aan de hand waarvan een uitvoerende rechterlijke autoriteit kan beoordelen of de gezochte persoon het risico loopt dat zijn grondrecht op een eerlijk proces zal worden geschonden.

<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2022-02/cp220032nl.pdf>

Het Hof oordeelt dat wanneer de uitvoerende rechterlijke autoriteit die moet beslissen over de overlevering van een persoon tegen wie een EAB is uitgevaardigd, beschikt over gegevens die wijzen op structurele of fundamentele gebreken in verband met de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in de uitvaardigende lidstaat die met name verband houden met de procedure voor de benoeming van de leden van de rechterlijke macht, deze autoriteit de overlevering op grond van kaderbesluit 2002/5845 alleen kan weigeren indien zij vaststelt dat er in de specifieke omstandigheden van de zaak zwaarwegende en op feiten berustende gronden bestaan om aan te nemen dat het grondrecht van de betrokken persoon op een eerlijk proces voor een onafhankelijk en onpartijdig gerecht dat vooraf bij wet is ingesteld, is geschonden of in geval van overlevering dreigt te worden geschonden.

Het Hof geeft aan dat het recht om te worden berecht door een gerecht dat „bij wet is ingesteld” naar zijn aard ook betrekking heeft op de procedure voor de benoeming van rechters. In het kader van de eerste stap van de toets, waarin moet worden beoordeeld of er een reëel gevaar van schending van het grondrecht op een eerlijk proces bestaat dat met name verband houdt met het feit dat het vereiste van een bij wet ingesteld gerecht wordt geschonden, moet de uitvoerende rechterlijke autoriteit dus een algehele beoordeling verrichten die gebaseerd is op alle objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens over het functioneren van het gerechtelijk apparaat in de uitvaardigende lidstaat en in het bijzonder over het algemene kader voor de benoeming van rechters in die lidstaat. Tot die gegevens behoren ook de inlichtingen in een met redenen omkleed voorstel dat de Europese Commissie op grond van artikel 7, lid 1, VEU, aan de Raad heeft doen toekomen, het al genoemde besluit van de Sąd Najwyższy en de relevante rechtspraak van het Hof⁶ en het Europees Hof voor de Rechten van de Mens⁷. De omstandigheid dat een orgaan als de KRS, dat betrokken is bij de procedure voor de benoeming van rechters, overwegend bestaat uit leden die de wetgevende of uitvoerende macht vertegenwoordigen of door hen zijn gekozen, is daarentegen niet voldoende grond om een overlevering te weigeren.

In het kader van de tweede stap van die toets staat het aan de persoon tegen wie een EAB is uitgevaardigd, om concrete gegevens aan te dragen waaruit kan worden opgemaakt dat de structurele of fundamentele gebreken in het gerechtelijk apparaat een concrete invloed hebben gehad op de behandeling van zijn strafzaak of, in geval van overlevering, een

dergelijke invloed kunnen hebben. Deze gegevens kunnen in voorkomend geval worden aangevuld met gegevens die door de uitvaardigende rechterlijke autoriteit worden verstrekt. Wat ten eerste EAB's betreft die zijn uitgevaardigd met het oog op de tenuitvoerlegging van een tot vrijheidsbeneming strekkende straf of maatregel, moet de uitvoerende rechterlijke autoriteit rekening houden met de gegevens over de samenstelling van de rechtsprekende formatie die de strafzaak heeft behandeld of over elke andere omstandigheid die relevant is voor de beoordeling van de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van die formatie. Om de overlevering te kunnen weigeren, is het niet voldoende dat een of meer rechters die aan deze procedure hebben deelgenomen, op voordracht van een orgaan als de KRS zijn benoemd. Daarbovenop is vereist dat de betrokkene gegevens verstrekt over met name de procedure voor de benoeming van de betrokken rechters en hun eventuele detachering waaruit blijkt dat de rechtsprekende formatie zodanig was samengesteld dat zijn grondrecht op een eerlijk proces is aangetast. Voorts moet rekening worden gehouden met de eventuele mogelijkheid voor de betrokkene om te verzoeken om wraking van leden van de rechtsprekende formatie wegens schending van zijn grondrecht op een eerlijk proces, het eventuele gebruik dat hij van die mogelijkheid heeft gemaakt en het gevolg dat aan zijn verzoek om wraking is gegeven.

Wat ten tweede EAB's betreft die zijn uitgevaardigd met het oog op strafvervolgung, moet de uitvoerende rechterlijke autoriteit rekening houden met de gegevens over de persoonlijke situatie van de betrokkene, de aard van het strafbare feit waarvoor hij wordt vervolgd, de feitelijke context van dat EAB of elke andere omstandigheid die relevant is voor de beoordeling van de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de rechtsprekende formatie die waarschijnlijk kennis zal moeten nemen van de zaak tegen die persoon. Dergelijke gegevens kunnen ook betrekking hebben op verklaringen van overheidsinstanties die van invloed kunnen zijn op het concrete geval. Daarentegen kan de omstandigheid dat op het moment van de beslissing over de overlevering niet kan worden vastgesteld welke rechters de zaak van de betrokkene eventueel zullen behandelen of, wanneer hun identiteit bekend is, dat die rechters zijn benoemd op voorstel van een orgaan als de KRS, niet volstaan om die overlevering te weigeren.

2.4. Hof van Cassatie

A. Beroepen tegen vonnissen en arresten van correctionele kamers

Hof van Cassatie 3 juni 2020 (P.20.0278.F), www.juportal.be
--

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200603.2F.4/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Herstelplicht - Volledige vergoeding van de schade - Begrip

2. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Werkgever - Wanbedrijf gepleegd door een bediende - Uitgave verschuldigd krachtens een wettelijke, reglementaire of contractuele verplichting - Vergoeding - Uitgave die de schade uitmaakt – Voorwaarde

3. Aansprakelijkheid buiten overeenkomst – Schade - Werkgever - Wanbedrijf gepleegd door een bediende in het nadeel van zijn werkgever - Uitgave verschuldigd krachtens een wettelijke, reglementaire of contractuele verplichting - Beschermde werknemer - Vergoedingen gestort gedurende de ontslagprocedure om dringende redenen - Uitgaven zonder ontvangst van arbeidsprestaties - Vergoeding van de werkgever - Voorwaarde

Samenvatting: 1. Krachtens artikel 1382 Burgerlijk Wetboek is degene die door zijn schuld een ander schade berokkent, verplicht deze schade integraal te vergoeden, wat impliceert dat de benadeelde wordt teruggeplaatst in de toestand waarin hij zich zou hebben bevonden indien de daad waarover hij klaagt, niet was gesteld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 353.

2. Het bestaan van een wettelijke, reglementaire of contractuele verplichting kan beletten dat schade in de zin van artikel 1382 Burgerlijk Wetboek ontstaat, met name wanneer blijkens de inhoud of de strekking van de wet, het reglement of de overeenkomst de te verrichten uitgave definitief voor rekening moet blijven van diegene die ze moet verrichten; het bestaan van een dergelijke verplichting sluit op zich niet noodzakelijk uit dat die betaling schade kan uitmaken (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 353.

3. Wanneer de werkgever geen prestaties van zijn werknemer ontvangt omdat laatstgenoemde een wanbedrijf in zijn nadeel heeft gepleegd waardoor de arbeidsverhouding niet kon worden voortgezet en hij die werknemer, wegens zijn statuut van beschermd werknemer, gedurende de ontslagprocedure de bij wet bepaalde vergoedingen moet storten, kan de werkgever hierdoor schade lijden, aangezien hij uitgaven moet verrichten zonder arbeidsprestaties te ontvangen; dat zou enkel anders zijn indien uit de wet, het reglement of de overeenkomst zou blijken dat die uitgaven voor rekening moeten blijven van degene die ze heeft verricht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 353.

Hof van Cassatie 23 juni 2020 (P.20.0014.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200623.2N.3/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Geneeskunde – Uitoefening van de geneeskunde - Handelingen die enkel door een arts kunnen worden uitgevoerd - Technische verpleegkundige verstrekkingen en handelingen die door een arts aan de beoefenaars van de verpleegkunde kunnen worden toevertrouwd - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: Het zich ten aanzien van bepaalde patiënten voorstellen als dokter, plastisch chirurg of gynaecoloog, het uitvoeren van consultaties, het preoperatief onderzoeken van patiënten, het stellen van diagnoses, het formuleren van behandelvoorstellen, het interpreteren van verslagen van een radioloog en het daaraan verbinden van behandelconsequenties, het uitvoeren van medische onderzoeken zoals het nemen van echografieën, het uitleggen van het verloop van een operatieve ingreep, het verschaffen van

info over protheses en het plaatselijk verdoven van patiënten alvorens littekens of tatoeages met een lasertoestel te behandelen, zijn handelingen die enkel door een arts kunnen worden uitgevoerd en die niet vallen onder het toepassingsgebied van het Koninklijk besluit van 18 juni 1990 houdende vaststelling van de lijst van de technische verpleegkundige verstrekkingen en de lijst van de handelingen die door een arts of een tandarts aan beoefenaars van de verpleegkunde kunnen worden toevertrouwd, alsmede de wijze van uitvoering van die verstrekkingen en handelingen en de kwalificatievereisten waaraan de beoefenaars van de verpleegkunde moeten voldoen.

Hof van Cassatie 24 juni 2020 (P.20.0441.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200624.2F.7/FR?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Gerechtskosten - Strafzaken - Procedure voor de feitenrechter - Tarief Strafzaken - Kosten ten aanzien van de vervolgende partij - Vermeerdering met 10 pct - Opheffing - Inwerkingtreding

Samenvatting: De vermeerdering van de kosten ten aanzien van de vervolgende partij met tien pct. was bepaald in artikel 91, eerste lid, Tarief Strafzaken, maar die bepaling werd opgeheven door artikel 43 van het koninklijk besluit van 15 december 2019, dat in werking is getreden op 1 januari 2020; die vermeerdering kan sinds die datum dus niet meer worden toegepast op de kosten die aan de veroordeelde ten laste worden gelegd (1). (1) Zie concl. "in hoofdzaak" OM in Pas. 2020, nr. 447.

Hof van Cassatie 24 juni 2020 (P.19.0667.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200624.2F.2/FR?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Strafzaken - Vaststelling van conclusietermijnen door de rechter - Conclusie die niet vóór het verstrijken van de eerste vastgestelde termijn werd neergelegd of meegedeeld - Weren van de conclusie

Samenvatting: Artikel 152 Wetboek van Strafvordering bepaalt dat elke schriftelijke conclusie die niet vóór het verstrijken van de vastgestelde termijn werd neergelegd en meegedeeld ambtshalve uit het debat moet worden geweerd, maar die bepaling ontzegt de partij die verzuimt binnen de in het proces-verbaal van de rechtszitting vastgestelde eerste termijn een conclusie neer te leggen niet noodzakelijk het recht om er één neer te leggen binnen de in dat proces-verbaal vastgestelde latere termijn; wanneer een conclusie ten aanzien van de eerste termijn laattijdig maar ten aanzien van de tweede termijn regelmatig is neergelegd, dient de rechter in voorkomend geval, op verzoek van een partij, die conclusie te weren indien de datum van neerlegging ervan het gevolg is van een deloyale handeling

die het recht van verdediging of de goede rechtsbedeling aantast (1). (1) Zie andersluidende concl. “in hoofdzaak” OM in Pas. 2020, nr. 445.

Hof van Cassatie 15 september 2020 (P.21.0327.N), *T.Strafr.* 2022, afl. 1, 37-38.

Hyperlink:

Trefwoorden: Laster en eerroof – Niet-openbaar gemaakte geschriften die aan verscheidene personen werd toegestuurd of meegedeeld – Doorgestuurd geschrift – Beoordeling van de openbaarheid van de laster

Samenvatting: Bij toepassing van artikel 444, zesde lid Strafwetboek vereist het misdrijf van later, gepleegd door geschriften die niet openbaar werden gemaakt, dat er een geschrift met een lasterlijke inhoud werd toegestuurd of meegedeeld aan verscheidene personen, waardoor de laster in de openbaarheid wordt gebracht. Die openbaarheid hoeft niet noodzakelijk het rechtstreekse gevolg te zijn van het optreden van de dader, maar kan ook onrechtstreeks voortvloeien uit zijn handelswijze als het noodzakelijke gevolg ervan, waardoor blijkt dat hij dit gevolg heeft gewild. De rechter oordeelt onaantastbaar of een niet-openbaar gemaakt geschrift dat aan verscheidene personen werd toegestuurd of meegedeeld, in de openbaarheid werd gebracht zoals bedoeld in artikel 444, zesde lid Strafwetboek. Het hof gaat enkel na of de rechter uit de feiten die hij vaststelt, geen gevolgen trekt die daarmee geen verband houden of op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

De loutere omstandigheid dat een geschrift dat aan een persoon werd toegestuurd, door die laatste werd doorgestuurd naar andere personen, impliceert niet noodzakelijk dat er sprake is van openbaarheid in de zin van artikel 444, zesde lid Strafwetboek.

Met noot: DE BOCK, E., “Het openbaarheidsvereiste bij het misdrijf laster”, *T.Strafr.* 2022, afl. 1, 38-41.

Hof van Cassatie 10 november 2020 (P.20.0714.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20201110.2N.4/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Vonnissen en arresten – Vermeldingen – Strafzaken – Art. 780, eerste lid, 3°, Ger.W. niet van toepassing – Conclusies – Nummering van de middelen – Antwoord van de rechter

2. Bewijs – Strafzaken – Algemeen – Verweer van een beklaagde op basis van een overeenkomst – Onderzoek in strafzaken – Prejudicieel geschil – Bestaan of draagwijdte van een overeenkomst die een beklaagde aanvoert als verweer tegen een telastlegging – Bewijs

Samenvatting: 1. Artikel 744, eerste lid, 3°, Gerechtelijk Wetboek noch enige verdrags-of grondwetsbepaling of enig algemeen rechtsbeginsel verplicht de rechter de conclusie van een partij waarbij verschillende middelen worden genummerd en hun voordracht in hoofdorde of in ondergeschikte orde wordt vermeld te beantwoorden met een afzonderlijke motivering per grief of middel, ongeacht de nummering ervan (1). (1) Cass. 27 oktober 2015, AR P.15.0726.N, AC 2015, nr. 628. Zie I. COUWENBERG en F. VAN VOLSEM, Concluderen voor de strafrechter, Intersentia, 2018, 75-76; N. COLETTE-BASECQZ en E. DELHAISE, "La phase de jugement et les voies de recours: éléments neufs", in La loi Pot-pourri II : un recul de civilisation?; Anthemis, 2016, 156 ; P. THIRIAR, « conclusies en conclusietermijnen in strafzaken na Potpourri II en recente cassatierechtspraak », N.C. 2018, 116.

2. Wanneer de wet geen bijzonder bewijsmiddel voorschrijft , beoordeelt de rechter in strafzaken onaantastbaar de bewijswaarde van de hem regelmatig voorgelegde feitelijke gegevens waarover de partijen tegenspraak hebben kunnen voeren. Dit geldt ook voor het bestaan of de draagwijdte van een overeenkomst die een beklaagde aanvoert als verweer tegen een telastlegging.

Hof van Cassatie 20 april 2021 (P.21.0385.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210420.2N.13/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Bewijs – Strafzaken – Opsporingsambtenaar wordt vermoed loyaal te handelen – Deloyaal handelen moet aannemelijk gemaakt worden

Samenvatting: Een opsporingsambtenaar wordt vermoed bij zijn opsporingshandelingen loyaal te handelen; een beklaagde die voorhoudt dat een opsporingsambtenaar bij zijn vaststellingen deloyaal heeft gehandeld, kan niet volstaan met een enkele bewering of een veronderstelling maar dient die aanvoering enigszins aannemelijk te maken en wanneer hij daarin slaagt dient het openbaar ministerie de enigszins aannemelijk gemaakte aanvoering te weerleggen (1). (1) Cass. 2 mei 2017, AR P.16.1011.N, AC 2017, nr. 302.

Hof van Cassatie 27 april 2021 (P.21.0015.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210427.2N.12/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Strafzaken – Bewijs – Bloedproef – Wegverkeerswet – art. 32 VTSv.

2. Strafzaken – Bewijs – Wegverkeer – Art. 63 – Bloedproef – Onaantastbare beoordeling door de feitenrechter

Samenvatting: 1. Krachtens artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering is een onregelmatig verkregen bewijs slechts nietig en dient het bijgevolg te worden uitgesloten indien de naleving van de betrokken vormvoorwaarden wordt voorgeschreven op straffe van nietigheid, de begane onregelmatigheid de betrouwbaarheid van het bewijs heeft aangetast, of het gebruik van het bewijs in strijd is met het recht op een eerlijk proces; die bepaling maakt geen onderscheid naargelang het bewijs vrij wordt geleverd dan wel bijzonder bij wet is geregeld (1) en derhalve dient ook de miskenning van een voorschrift van het wettelijk geregelde bewijs inzake alcoholintoxicatie aan de voormelde criteria te worden getoetst om al dan niet tot de uitsluiting van het onregelmatig verkregen bewijs te besluiten. (1) Cass. 14 mei 2014, AR P.14.0186.F, AC 2014, nr. 345, met concl. van advocaat-generaal D. VANDERMEERSCH op datum in Pas.

2. De naleving van de voorwaarden bepaald in artikel 63, § 1, Wegverkeerswet onder dewelke een bloedproef kan worden opgelegd, is niet voorgeschreven op straffe van nietigheid, en de niet-naleving van de voorwaarden tast niet noodzakelijk de betrouwbaarheid aan van de analyse van een in strijd met de voorwaarden afgenomen bloedproef en het gebruik van die analyse impliceert niet noodzakelijk een miskenning van het recht op een eerlijk proces; het staat aan de rechter onaantastbaar te oordelen of de niet-naleving van de in artikel 63 Wegverkeerswet bepaalde voorwaarden de betrouwbaarheid van het onrechtmatig verkregen bewijs daadwerkelijk aantast dan wel of het gebruik ervan het recht op een eerlijk proces miskent en het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord.

Hof van Cassatie 22 juni 2021 (P.21.0520.N), NC 2021, afl. 6, 518-523.
--

Hyperlink:

Trefwoorden: Art. 1 KB nr. 22 van 24 oktober 1934 – Beroepsverbod – Feitelijk bestuurderschap – Art. 496 Sw. – Oplichting – Art. 66 Sw. – Strafbare deelneming

Samenvatting: Bij de beoordeling van een inbreuk op het beroepsverbod in de zin van artikel 1 van het KB nr. 22 van 24 oktober 1934 oordeelt de rechter onaantastbaar of de persoon die een vennootschap contractueel verbindt, feitelijk die vennootschap bestuurt.

Het beroepsuitoefeningsverbod houdt een verbod in om de functie van bestuurder in een vennootschap op aandelen uit te oefenen of om enige functie uit te oefenen waarbij macht wordt verleend om een dergelijke vennootschap te verbinden. Dat verbod op het uitoefenen slaat zowel op het formele als op het feitelijke bestuur van die vennootschap.

Oplichting bestaat in het zich doen afgeven of leveren van een door artikel 496 Sw. bedoelde zaak hetzij door gebruik te maken van valse namen of valse hoedanigheden hetzij door het aanwenden van listige kunstgrepen en dit met het oogmerk om zich een aan een ander toebehorende zaak toe te eigenen. Die zaak kan bestaan in een verbintenis, dit is elk geschrift waaruit een rechtsband kan ontstaan en waarmee schade kan worden toegebracht aan een ander.

Listige kunstgrepen zijn misleidende middelen die bestaan in of gepaard gaan met uitwendige handelingen en die determinerend zijn voor de afgifte of de levering van de zaak en bijgevolg in de regel de afgifte of de levering van de zaak voorafgaan.

Diegene door wiens concrete handelen de constitutieve bestanddelen van de vervolgte oplichting worden verenigd, is de dader van dat misdrijf. De mededader van de oplichting dient niet zelf de constitutieve bestanddelen van dat misdrijf te verenigen. T.a.v. hem volstaat het dat hij een door artikel 66 Sw. bepaalde vorm van medewerking aan het misdrijf verleent, kennis heeft van alle omstandigheden die van de feiten een bepaalde oplichting maken en het opzet heeft om zijn medewerking te verlenen aan die oplichting.

Hof van Cassatie 22 juni 2021 (P.21.0627.N), <i>RABG</i> 2021-2022, afl. 18, 1774-1775.

Hyperlink:

Trefwoorden: Bevoegdheid – Rechtspleging – Rechtsmiddelen (strafgerechten) – Correctionele rechtbank – Gerechtskosten – Bijdrage voor de juridische tweedelijsbijstand bij een veroordeling – Niet per aanleg – Eenmalig karakter

Samenvatting: Uit artikel 4, § 3, eerste en derde lid van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand volgt dat de verplichting voor een strafgerecht dat een beklaagde heeft veroordeeld bovendien ook nog te veroordelen tot de betaling van een bijdrage aan dit Fonds niet geldt per aanleg. Het appelgerecht kan een veroordeelde niet nogmaals veroordelen tot betaling van een bijdrage aan dit Fonds voor de procedure in hoger beroep.

Hof van Cassatie 28 september 2021 (P.21.0652.N), www.juportal.be
--

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20210928.2N.13/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Onderzoek in strafzaken – Gerechtelijk onderzoek – Regeling van de rechtspleging – Verwijzingsbeslissing – Bevoegdheid vonnisgerecht

2. Onderzoek in strafzaken – Gerechtelijk onderzoek – Regeling van de rechtspleging – Verwijzingsbeslissing – Bevoegdheid vonnisgerecht – Onderzoek van verzuim voor onderzoeksgerecht

Samenvatting: 1. Geen enkele bepaling verleent aan het vonnisgerecht de bevoegdheid om uitspraak te doen over de wettigheid van een verwijzingsbeslissing van het onderzoeksgerecht (1). (1) Cass. 7 april 2020, AR P.20.0077.N, AC 2020, nr. 227, *RABG* 2020, 1404; Cass. 2 maart 2016, AR P.15.1448.F, AC 2016, nr. 152; Cass. 20 maart 2012, AR P.11.1774.N, AC 2012, nr. 183; Cass. 29 september 2010, AR P.10.0556.F, AC 2010, nr. 559; Cass. 5 april 2006, AR P.06.0322.F, AC 2006, nr. 205. Zie ook R. VERSTRAETEN en Ph. TRAEST, “Het recht van verdediging in de onderzoeksfase”, N.C. 2008, 100; R. DECLERCQ, Beginzelen

van strafrechtspleging, Kluwer, 2014, p.946-947; C. VAN DEN WYNGAERT, S. VANDROMME en Ph. TRAEST, Strafrecht en strafprocesrecht in hoofdlijnen, Gompel & Svacina, 2019, 1301-1302; M.A. BEERNAERT, H.D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, Die Keure, 2021, II, 1447-1449.

2. De enkele omstandigheid dat een inverdenkinggestelde niet regelmatig werd opgeroepen overeenkomstig artikel 127, §2 Wetboek van Strafvordering, om voor het onderzoeksgerecht te worden gehoord over de vordering tot regeling van de rechtspleging en de daaruit voortvloeiende miskennis van het recht van verdediging van die inverdenkinggestelde houdt niet altijd en automatisch in dat dit verzuim dermate substantieel is dat de verwijzingsbeschikking daardoor voor onbestaande moet worden gehouden (1); het staat in dat geval aan het vonnisgerecht te onderzoeken of dit verzuim ertoe heeft geleid dat het recht van verdediging van de inverdenkinggestelde daadwerkelijk en onherstelbaar werd miskend zodat de verwijzingsbeschikking voor onbestaande moet worden gehouden; bij die beoordeling dient het vonnisgerecht meer bepaald na te gaan of het verzuim niet kon worden en werd geredigeerd door de rechten die de inverdenkinggestelde voor het vonnisgerecht kan laten gelden (2). (1) Cass. 7 april 2020, AR P.20.0077.N, AC 2020, nr. 227, RABG 2020, 1404; Cass. 2 maart 2016, AR P.15.1448.F, AC 2016, nr. 152; Cass. 30 september 2015, AR P.15.0802.F, AC 2015, nr. 572. (2) Cass. 7 april 2020, AR P.20.0077.N, AC 2020, nr. 227, RABG 2020, 1404.

Hof van Cassatie 19 oktober 2021 (P.21.0952.N), www.juportal.be
--

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211012.2N.3/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Voorrecht van rechtsmacht – Beoordeling door kamer voorgezeten door de eerste voorzitter of door de voorzitter of raadsheer die hem vervangt – Art. 113 Ger.W. – Vervanging van eerste voorzitter – Geen bijzondere formaliteit

2. Recht op tegenspraak – Partij overlegt stukken slechts aan de rechter tijdens de pleidooien en de replieken maar voor het in beraad nemen van de zaak

Samenvatting: 1. Artikel 113 Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat door artikel 479 Wetboek van Strafvordering bedoelde correctionele zaken worden toegewezen aan de kamer voor burgerlijke zaken voorgezeten door de eerste voorzitter of door de voorzitter of raadsheer die hem vervangt.

Deze bepaling vereist geen bijzondere formaliteit voor de vaststelling van de vervanging van de eerste voorzitter wanneer hij wettig belet is om te zetelen, noch is die vaststelling voorgeschreven op straffe van een welbepaalde sanctie.

Uit het feit dat een kamervoorzitter of een raadsheer in een hof van beroep de burgerlijke kamer voorziet die kennis neemt van een strafvervolgning bedoeld door artikel 479 Wetboek van Strafvordering volgt dat de eerste voorzitter wettig belet is om te zetelen. De eerste voorzitter moet dat wettig belet of de samenstelling van de kamer die eruit voortvloeit, niet

uitdrukkelijk bij beschikking vaststellen of motiveren en het arrest dat in een dergelijke zaak uitspraak doet, moet evenmin melding maken van een dergelijke beschikking.

Een dergelijke regeling maakt artikel 113 Gerechtelijk Wetboek niet inhoudsloos. Het openbareordekarakter of de vereiste van een strikte interpretatie van de bepalingen inzake voorrecht van rechtsmacht, verplichten niet tot een ander oordeel.

2. Het recht op tegenspraak, zoals vervat in de vermelde verdragsbepalingen en algemene rechtsbeginselen houdt in dat een partij in het strafproces tegenspraak moet kunnen voeren betreffende de stukken die aan de rechter worden overgelegd.

Uit het enkele feit dat een partij in het strafproces bepaalde stukken slechts aan de rechter overlegt tijdens de pleidooien en de replieken maar voor het in beraad nemen van de zaak, volgt niet noodzakelijk dat de andere partijen daarover geen tegenspraak hebben kunnen voeren. Het staat in een dergelijk geval aan die partijen om hetzij de wering van die stukken te vragen omdat de neerlegging ervan procesmisbruik inhoudt hetzij om een uitstel van behandeling van de zaak te verzoeken teneinde van die stukken nader kennis te kunnen nemen en gebeurlijk om nieuwe conclusietermijnen te vragen bij toepassing van artikel 152, § 2, Wetboek van Strafvordering.

Hof van Cassatie 23 november 2021 (P.21.0817.N), onuitgeg.
--

Hyperlink:

Trefwoorden: Internering – Vervulling van de voorwaarden – Bewijslast

Samenvatting: De omstandigheid dat het aan het openbaar ministerie is te bewijzen dat de voorwaarden voor een interneringsmaatregel zijn vervuld, belet niet dat de rechter de loutere aanvoering van een beklaagde over het niet langer verenigd zijn van die voorwaarden mag verwerpen met de vaststelling dat de beklaagde ter staving van zijn aanvoering geen enkel stuk voorbrengt. Daarmee miskent de rechter niet de regel dat de bewijslast bij het openbaar ministerie rust of het vermoeden van onschuld, maar beoordeelt hij enkel de aannemelijkheid van het verweer van de beklaagde.

Hof van Cassatie 14 december 2021 (P.21.1552.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211214.2N.13/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Handhaving - Misdrijf met als straf meer dan 15 jaar opsluiting

Samenvatting: Indien het maximum van de straf, door de wet gesteld op het misdrijf op grond waarvan de voorlopige hechtenis wordt bevolen, vijftien jaar opsluiting te boven gaat, zijn de bijkomende voorwaarden voor de handhaving van de hechtenis zoals bedoeld in artikel 16, § 1, vierde lid, Voorlopige Hechteniswet, niet van toepassing. In dat geval dient de

rechter in beginsel slechts na te gaan of de handhaving van de hechtenis volstrekt noodzakelijk is voor de openbare veiligheid en is hij niet ertoe gehouden te antwoorden op een conclusie waarin het bestaan van een of meerdere van die bijkomende voorwaarden wordt betwist.

Hof van Cassatie 21 december 2021 (P.21.0999.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211221.2N.2/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Straf - Probatieuitstel - Beoordelingscriteria

Samenvatting: Uit de samenlezing van artikel 149 Grondwet, artikel 8, § 1, vierde lid, Probatielwet en artikel 195, tweede lid, Wetboek van Strafvordering volgt dat indien een beklaagde ter staving van zijn verzoek om uitstel van tenuitvoerlegging concrete elementen aanvoert betreffende de gevolgen van een straf voor zijn reclassering en resocialisering, uit de rechterlijke beslissing een afweging moet blijken tussen eensdeels de zwaarwichtigheid van de te beoordelen feiten en de persoonlijkheid van de beklaagde en anderdeels de nadelige effecten van een al dan niet effectieve bestraffing voor zijn reclassering en resocialisering.

Hof van Cassatie 21 december 2021 (P.21.0858.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211221.2N.2/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Vonnissen en arresten - Motivering - Tegenstrijdigheid

Samenvatting: Het onderdeel voert schending aan van artikel 6 EVRM, artikel 14.2 IVBPR en artikel 149 Grondwet: het arrest is tegenstrijdig gemotiveerd doordat het enerzijds de schuldigverklaring van de eiser motiveert met het oordeel dat hij zich heeft onthouden van de aanwending van zijn gezag als ouder om de weerstand van zijn zoon tegen het omgangsrecht door de verweester te breken, en, anderzijds, ook vaststelt dat er bij de minderjarige geen werkelijke weerstand wordt bewezen, meer nog dat een weerbarstig gedrag van de minderjarige zelfs niet wordt aannemelijk gemaakt.

Er is slechts sprake van een tegenstrijdigheid als juridisch sanctioneerbaar motiveringsgebrek indien redenen of beschikkingen van eenzelfde beslissing elkaar teniet doen of opheffen.

Het is niet tegenstrijdig, eensdeels, te oordelen dat de eiser zich heeft onthouden van de aanwending van zijn gezag om de weerstand van zijn zoon tegen het omgangsrecht door de verweester te breken, en, anderdeels, te oordelen dat uit niets is gebleken dat er bij de betrokkene sprake was van een werkelijk weerbarstig gedrag dat de uitvoering van de door de rechter bepaalde omgangsregeling onmogelijk maakte.

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211214.2N.7/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Stukken overgelegd tijdens beraad – Niet nuttig – Moeten niet uitdrukkelijk geweerd worden

2. Recht op eerlijk proces – Bewijsgaring – Betrouwbaarheid – Deskundigenonderzoek – Partijdigheid – Beoordeling

3. Rechten van de verdediging – Horen van getuigen à décharge – Beoordeling rechter – Rechter is niet verplicht om de criteria voor het horen van getuigen à charge toe te passen – Rechter mag rekening houden met de belangen van de samenleving, slachtoffers en getuigen zelf

4. Vermoeden van onschuld – Zwijgrecht – Schuldigverklaring mede gesteund op gebrek aan reactie op een door een andere partij uitgebrachte beschuldiging

5. Verkrachting – Constitutieve elementen

Samenvatting: 1. De rechter die oordeelt dat tijdens het beraad overgelegde stukken niet nuttig zijn voor zijn oordeelsvorming en het debat aldus niet moet worden heropend, hoeft niet uitdrukkelijk vast te stellen dat die stukken uit de rechtspleging worden geweerd.

2. Het eerlijke karakter van het proces kan in het gedrang komen wanneer de bewijsgaring in haar geheel is geschied in omstandigheden die doen twijfelen aan de betrouwbaarheid van het verkregen bewijs omdat er twijfel bestaat over de onpartijdigheid van een gerechtsdeskundige wiens bevindingen van doorslaggevend belang zijn voor de beoordeling van de schuld of onschuld van de beklaagde. De vrees voor een partijdige bewijsgaring moet evenwel objectief zijn gerechtvaardigd. Daarvoor is niet vereist dat het bewijs wordt geleverd dat de gerechtsdeskundige effectief partijdig heeft gehandeld, maar de rechter moet wel vaststellen dat er objectieve redenen voorhanden zijn die bij de partijen de gewettigde vrees doen ontstaan dat dit het geval is geweest.

Uit het gegeven dat een gerechtsdeskundige in zijn eerste verslag een standpunt heeft ingenomen over de schuld van de beklaagde dat in latere verslagen niet wordt herhaald, volgt niet steeds dat die deskundige partijdig is bij de uitvoering van de hem toevertrouwde opdracht zodat de rechter al zijn verdere verslagen buiten beschouwing dient te laten. De rechter oordeelt daarover onaantastbaar op grond van de feiten die hij vaststelt.

De appelrechters stellen vast en oordelen:

- de door de onderzoeksrechter aangestelde deskundigen treden op als technische raadgevers, belast met een specifieke opdracht van technische aard; de conclusies of interpretaties van de deskundigen hebben bijgevolg slechts de waarde van een advies;

- bij de bewijswaardering wordt geen rekening gehouden met de passages in het eerste deskundigenverslag van 24 oktober 2016 waarin de deskundigen zich uitspreken over aspecten die niet tot hun opdracht behoren;
- dit belet niet dat het hof van beroep zijn overtuiging mag steunen op de overige beschouwingen van dit verslag evenals op de twee daaropvolgende verslagen;
- er is geen sprake van enige vooringenomenheid of miskenning van het vermoeden van onschuld bij de deskundigen;
- uit geen enkel element blijkt dat de deskundigen de resultaten van hun onderzoek zouden hebben bijgestuurd om hun opdrachtgever of de partijen tevreden te stellen; evenmin is er sprake van essentiële tegenstrijdigheden tussen de deskundigenverslagen die van aard zijn om de besluitvorming in twijfel te trekken;
- de eiser kon over alle aspecten van de deskundigenverslagen zowel schriftelijk als op de rechtszitting tegenspraak en betwisting voeren en was ook in de gelegenheid om ter staving van zijn argumenten stukken bij te brengen;
- hieruit volgt dat de gevoerde strafvervolgning in haar geheel beschouwd eerlijk is verlopen.

Met die redenen oordeelt het arrest naar recht dat er geen objectieve gegevens voorhanden zijn die bij de eiser de gewettigde vrees kunnen doen ontstaan dat de gerechtsdeskundigen partijdig of vooringenomen hebben gehandeld.

Het arrest oordeelt zonder enige dubbelzinnigheid dat het de passages van het verslag van 24 oktober 2016 met de bewoordingen “seksueel grensoverschrijdend gedrag vond plaats” en “als bijzonder bezwarend kan worden beschouwd dat het seksueel grensoverschrijdend gedrag (zonder enig aanvaardbaar therapeutisch doel) plaats vond”, waarin de deskundigen zich uitspreken over de schuldvraag, verwierpt en hiermee bij de schuldbeoordeling geen rekening houdt. Het gegeven dat de appelrechters deze restrictie onder randnummer 4.7.18 van het arrest niet expliciet herhalen, doet niet anders besluiten.

3. Artikel 6.1 en 6.3.d EVRM kent aan een beklaagde evenwel geen absoluut of onbeperkt recht toe om getuigen à décharge door de politie te doen ondervragen of op de rechtszitting als getuige te horen. Het komt aan de beklaagde toe aan te tonen en te motiveren dat het horen van een getuige à décharge noodzakelijk is voor de waarheidsvinding.

15. Het staat dan aan de rechter om daarover te oordelen, waarbij hij dient erover te waken dat het recht van de beklaagde op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd niet in het gedrang wordt gebracht.

De rechter moet zijn beslissing over het al dan niet horen van de getuigen à décharge steunen op concrete omstandigheden die hij aanwijst. Die concrete omstandigheden kunnen onder meer betrekking hebben op de feitelijke of juridische onmogelijkheid om de getuigen te horen, de relatie die de getuige had of heeft met de bij het strafproces betrokken partijen, de betrouwbaarheid van de door de getuige af te leggen verklaring rekening houdend met die relatie, zijn persoonlijkheid of het tijdsverloop sinds de feiten of het beschikbaar zijn van een geschreven verklaring van de persoon die de beklaagde als getuige wenst te horen, waarin die een eerdere verklaring herroept of nuanceert. De rechter is niet ertoe gehouden bij de afwijzing van het verzoek tot het horen onder eed op de rechtszitting van getuigen à décharge de voormelde criteria betreffende het horen van getuigen à charge te betrekken.

Het arrest wijst eisers verzoek tot het horen van zijn technische experts als getuigen op de rechtszitting af op de volgende gronden:

- de eiser beschikt niet over een onbeperkt recht om getuigen à décharge op de rechtszitting als getuigen te horen;
- de professoren Van Kerrebroeck en Berghmans hebben beiden kennis genomen van de deskundigenverslagen opgesteld door de gerechtsexperts en kregen de tijd en de gelegenheid om deze te bestuderen en hierop op extensieve wijze kritische opmerkingen te formuleren;
- dit resulteerde in de door hen geredigeerde verslaggeving die aan het strafdossier werd gevoegd en ter kennis werd gebracht aan het openbaar ministerie en de verweerders;
- de schriftelijke beschouwingen van deze experts waren vervolgens ook aan de tegenspraak onderworpen, waarbij elke partij de nodige kansen heeft gekregen om hierover betwisting te voeren;
- de aard en de samenstelling van de reeds voorliggende onderzoeksgegevens met betrekking tot de ten laste gelegde feiten, kunnen het hof van beroep dan ook niet overtuigen van de noodzaak van deze bijkomende getuigenis op de rechtszitting voor de waarheidsvinding.

Met die redenen geven de appelrechters de concrete redenen op waarom eisers recht op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd, het horen van eisers experts als getuigen à décharge onder eed op de rechtszitting niet noodzakelijk maakt en verantwoorden zij hun beslissing naar recht.

Het gegeven dat de rechter bij de beoordeling of het recht van de beklaagde op een eerlijk proces niet in het gedrang wordt gebracht door de afwijzing van zijn verzoek tot het horen van een getuige à décharge, niet alleen rekening houdt met het recht van verdediging van de beklaagde, maar ook met belangen van de samenleving, de slachtoffers en de getuigen zelf, houdt geen ontoelaatbare beperking van artikel 6 EVRM in.

4. Noch het vermoeden van onschuld noch het zwijgrecht, dat het recht inhoudt zichzelf niet gedwongen te incrimineren, verhinderen de rechter om de schuldigverklaring van een beklaagde mede te steunen op zijn gebrek aan reactie op een door een andere partij uitgebrachte beschuldiging.

5. Artikel 375, eerste lid, Strafwetboek, bepaalt: “Verkrachting is elke daad van seksuele penetratie van welke aard en met welk middel ook, gepleegd op een persoon die daar niet in toestemt”.

De rechter die oordeelt dat het seksuele karakter van de penetratie vaststaat, dient hierbij niet uitdrukkelijk vast te stellen dat de penetratie een inbreuk op de gangbare seksuele gedragsnormen vormt.

De rechter die oordeelt dat het seksuele karakter van de penetratie vaststaat, dient hierbij niet uitdrukkelijk vast te stellen dat de dader de penetratie met een seksueel opzet heeft gepleegd.

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220104.2N.2/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Rechten van de Mens – Artikel 6.1 EVRM – Recht op een eerlijk proces – Rechten van de verdediging – Deskundigenonderzoek – Niet-deelneming van een partij – Gebrek aan tegenspraak – Deskundigenonderzoek blijkt doorslaggevend – Beoordeling rechter – Gebrek aan inzage stukken – Gevolg

Samenvatting: Het feit dat een partij niet heeft kunnen deelnemen aan een door de onderzoeksrechter bevolen deskundigenonderzoek met betrekking tot de strafvordering, houdt als zodanig geen schending in van artikel 6 EVRM noch miskennis van het recht van verdediging. De eerbiediging van die bepaling en dat recht kan in beginsel immers worden gewaarborgd bij de behandeling van de zaak voor de vonnisrechter, voor wie de partijen dat verslag vrij moeten kunnen betwisten en tegenspreken.

De rechter oordeelt onaantastbaar of er voor het gebrek aan tegenspraak bij een deskundigenonderzoek voldoende compenserende factoren zijn waardoor de partijen het verslag en de bevindingen van de deskundige vrij hebben kunnen betwisten en tegenspreken. Het Hof gaat wel na of de rechter uit zijn vaststellingen wettig heeft kunnen afleiden dat het recht van verdediging al dan niet werd gerespecteerd.

Wanneer het oordeel van de rechter over de schuld aan een misdrijf op een doorslaggevende wijze op een niet op tegenspraak gevoerd deskundigenonderzoek is gebaseerd, dient de rechter na te gaan of het recht van verdediging van de partijen met betrekking tot dat deskundigenonderzoek daadwerkelijk werd gewaarborgd en er geen afbreuk werd gedaan aan hun recht op een eerlijk proces, met name of de partijen op een relevante wijze kritiek hebben kunnen formuleren op de inhoud van het deskundigenverslag. Bij die beoordeling kan de rechter rekening houden met de omstandigheid dat de partijen of hun technische raadslieden kennis konden nemen van de stukken waarop de deskundige zich heeft gebaseerd, alsook met de omstandigheid dat de deskundige als getuige op de rechtszitting werd gehoord en de partijen de mogelijkheid hadden om bij die gelegenheid aan de deskundige de vragen te stellen die zij nodig achtten.

Het recht op een eerlijk proces vereist dat, wanneer een medisch deskundigenonderzoek met betrekking tot het bestaan van en de schuld aan een misdrijf op een doorslaggevende wijze is gebaseerd op stukken die aan de deskundige werden bezorgd, de partijen de mogelijkheid moeten hebben de inhoud van die stukken te beoordelen en te toetsen aan het deskundigenverslag, in voorkomend geval via eigen technische raadslieden die zelf drager zijn van het medisch beroepsgeheim.

De appelrechters verklaren de eiseres schuldig aan de haar ten laste gelegde feiten en baseren die schuldigverklaring op een doorslaggevende wijze op het deskundigenverslag. Volgens de appelrechters kan uit het gebrek aan tegenspraak bij het deskundigenonderzoek geen miskennis van het recht van de eiseres op een eerlijk proces worden afgeleid, en dit gelet op de volgende redenen:

- er is sprake van compenserende factoren, waarbij het horen op de rechtszitting van de deskundige in elk geval het gebrek aan tegenspraak tijdens het gerechtelijk onderzoek compenseerde;

- de gerechtsdeskundige heeft zijn opdracht nauwgezet en eerlijk uitgevoerd en heeft een meer dan voldoende onderbouwd verslag opgesteld, waarbij het verwijt dat hij het kind nooit heeft gezien noch onderzocht geen doel treft daar hij meer dan anderhalf jaar na de feiten werd aangesteld om de oorzaak van de letsels bij het kind te bepalen en hij zich noodzakelijk diende te baseren op medische verslagen van de toen behandelende artsen;
 - de omstandigheid dat de eiseres geen inzage kon nemen van de door de deskundige opgesomde medische verslagen en beeldvorming doet geen afbreuk aan de bewijswaarde van het deskundigenonderzoek en is niet in strijd met het recht op een eerlijk proces omdat de deskundige bij zijn beoordeling de essentiële medische bevindingen van de behandelende artsen letterlijk citeerde;
 - het recht op een eerlijk proces vereist niet dat moet worden ingegaan op het verzoek van de eiseres om een nieuw deskundigenonderzoek te bevelen.
- Op grond van de aangehaalde redenen kan het arrest niet wettig oordelen dat het feit dat de eiseres geen inzage heeft kunnen nemen van de medische dossiers en stukken waarop de gerechtsdeskundige zijn verslag heeft gebaseerd, werd gecompenseerd door het horen van de deskundige op de rechtszitting en door het letterlijk citeren van de voor zijn beoordeling essentiële medische bevindingen in het deskundigenverslag, en dat bijgevolg het recht van de eiseres op een eerlijk proces niet werd miskend.

Hof van Cassatie 11 januari 2022 (P.21.1245.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220111.2N.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Dataretentie – Bewijs vergaard op grond van de wet van 29 mei 2016 – Art. 32 VTSv.

Samenvatting: Krachtens artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering is onregelmatig verkregen bewijs slechts nietig en dient het bijgevolg te worden uitgesloten indien de naleving van de betrokken vormvoorwaarden wordt voorgeschreven op straffe van nietigheid, de begane onregelmatigheid de betrouwbaarheid van het bewijs heeft aangetast of het gebruik van het bewijs in strijd is met het recht op een eerlijk proces.

Bewijsmateriaal dat is vergaard op grond van de wet van 29 mei 2016 betreffende het verzamelen en het bewaren van de gegevens in de sector van de elektronische communicatie, die het Grondwettelijk Hof gedeeltelijk heeft vernietigd bij arrest nr. 57/2021 van 22 april 2021 ingevolge het arrest van 6 oktober 2020 van het Hof van Justitie van de Europese Unie in de zaken C-511/18, C-512/18 en C-520/18, is in principe onregelmatig verkregen in de zin van artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering.

De rechter aan wie dergelijk bewijsmateriaal wordt voorgelegd en voor wie dat bewijsmateriaal doorslaggevend is om te beslissen over de schuldigverklaring, oordeelt op grond van de concrete gegevens van de zaak en in het licht van de gehele procedure onaantastbaar of het gebruik van dat bewijs strijdig is met het recht op een eerlijk proces.

De rechter kan daarbij onder meer rekening houden met een geheel van gegevens eigen aan de zaak, zoals de stand van de wetgeving op het moment van de onregelmatigheid, het feit dat de onregelmatigheid niet opzettelijk of ingevolge een niet te verontschuldigen nalatigheid is begaan en het feit dat de beklaagde voor de rechter tegenspraak heeft kunnen voeren over het bewijsmateriaal. Niet is vereist dat de rechter zijn beslissing motiveert aan de hand van welbepaalde vaste criteria. Het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen niet te verantwoorden gevolgen afleidt.

Het arrest (p. 32-34) steunt het oordeel dat het bedoelde bewijs niet strijdig is met het recht op een eerlijk proces van de beklaagden op de volgende gronden:

- in zijn arrest van 6 oktober 2020 oordeelde het Hof van Justitie dat op grond van artikel 15, eerste lid, van de richtlijn 2002/58, uitgelegd in het licht van het doeltreffendheidsbeginsel, de nationale strafrechter informatie en bewijzen die door middel van een met het Unierecht onverenigbare algemene en ongedifferentieerde bewaring van verkeers- en locatiegegevens zijn verkregen, in het kader van een strafrechtelijke procedure tegen personen verdacht van strafbare handelingen, buiten beschouwing dient te laten indien die personen niet in de gelegenheid zijn om doeltreffend commentaar te leveren op die informatie en die bewijzen, die betrekking hebben op een gebied waarvan de rechter geen kennis heeft en een doorslaggevende invloed kunnen hebben op de beoordeling van de feiten;
- het arrest van 22 april 2021 van het Grondwettelijk Hof (overweging B.24.3) voegt hieraan toe dat het aan de bevoegde strafrechter toekomt om, in voorkomend geval, uitspraak te doen over de toelaatbaarheid van de bewijzen die werden verzameld bij de tenuitvoerlegging van de vernietigde bepalingen overeenkomstig artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Stafvordering en in het licht van de door het Hof van Justitie in het voormelde arrest van 6 oktober 2020 aangebrachte preciseringen;
- voormelde arresten van het Hof van Justitie en het Grondwettelijk Hof zijn niet gesteund op een vastgestelde miskennis van het recht op een eerlijk proces, maar op een schending van de artikelen 7 en 8 Handvest Grondrechten EU (en van artikel 8 EVRM) door een onevenredige inmenging in het privéleven en in de bescherming van persoonsgegevens;
- daarenboven werd het strafonderzoek op regelmatige wijze opgestart;
- de verdere onderzoekshandelingen, in het bijzonder de telefoniemaatregelen bij toepassing van de artikelen 46bis en 88bis Wetboek van Strafvordering, waren aldus verantwoord en werden bevolen overeenkomstig de toenmalige geldende nationale wetgeving door de bevoegde onderzoeksrechter, die bij een duidelijk en gemotiveerd bevelschrift uiting heeft gegeven van de redenen en motieven die aan de grondslag lagen van de door hem genomen beslissing;
- het recht op een eerlijk proces dient ook te worden beoordeeld over het geheel van het strafproces. Niets kon de partijen beletten om, zowel voor de eerste rechter als thans in hoger beroep, de verzamelde telefoondata tegen te spreken en de verzamelde bewijsmiddelen en informatie te voorzien van een doeltreffende commentaar, in de zin van voormeld arrest van 6 oktober 2020 van het Hof van Justitie;

- het feit dat de bewijsmiddelen zijn verzameld met inbreuk op het privéleven van de beklaagden heeft de uitoefening van het recht van verdediging geenszins in de weg gestaan.

Op grond van het geheel van die redenen kan het arrest wettig oordelen dat het gebruik van dit bewijs het recht op een eerlijk proces van de eiser III niet miskent.

Hof van Cassatie 11 januari 2022 (P.21.1680.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220111.2N.13/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige invrijheidstelling - Veroordeling bij verstek - Verzet - Geen onmiddellijke aanhouding

Samenvatting: Krachtens artikel 27, § 2, Voorlopige Hechteniswet kan de voorlopige invrijheidstelling worden aangevraagd door degene die aangehouden is ingevolge een na veroordeling uitgesproken bevel tot onmiddellijke aanhouding, mits er tegen de veroordeling zelf hoger beroep, verzet of cassatieberoep is aangetekend. Zij kan in dezelfde voorwaarden worden aangevraagd door wie aangehouden is ingevolge een veroordeling bij verstek, waartegen verzet binnen de buitengewone termijn is aangetekend.

Uit de tweede zin van deze bepaling volgt dat een verzetdoende partij die aangehouden is op grond van een veroordeling bij verstek waartegen verzet binnen de buitengewone termijn is aangetekend, haar invrijheidstelling kan aanvragen, zelfs wanneer tegen haar geen bevel tot onmiddellijke aanhouding werd uitgevaardigd.

Hof van Cassatie 18 januari 2022 (P.21.1294.N), www.juportal.be , met conclusie van advocaat-generaal De Smet.

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220118.2N.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Hoger beroep – Informatieverplichting – Geen verklaring van hoger beroep/grievensformulier binnen de termijn – Beoordeling

Samenvatting: Op grond van artikel 203, § 1, eerste lid, Wetboek van Strafvordering vervalt het recht van hoger beroep van een beklaagde indien de verklaring van hoger beroep niet is gedaan uiterlijk dertig dagen na de betekening van een bij verstek gewezen vonnis. Artikel 204 van dat wetboek bepaalt dat een beklaagde, op straffe van verval van het hoger beroep, binnen dezelfde termijn ook een grievenschrift moet indienen, dat nauwkeurig de tegen het vonnis ingebrachte grieven bevat.

Volgens artikel 1, eerste lid, van de wet van 25 juli 1893 betreffende de aantekening van beroep of van voorziening in cassatie van de gedetineerde of geïnterneerde personen

kunnen in de gevangenis opgesloten personen de verklaringen van hoger beroep in strafzaken en de verzoekschriften waarin nauwkeurig de grieven worden bepaald die tegen het vonnis worden ingebracht, doen aan de directeur van de instelling of zijn gemachtigde.

Uit die bepalingen volgt dat het appelgerecht, behoudens overmacht, in beginsel verplicht is om het hoger beroep van een beklaagde die heeft nagelaten tijdig een grievenschrift in te dienen, vervallen te verklaren.

Uit artikel 6.1 EVRM en de door die bepaling gewaarborgde rechten op toegang tot de rechter en op een daadwerkelijk rechtsmiddel, volgt echter dat het appelgerecht die vervallenverklaring enkel mag uitspreken indien het redelijkerwijze kan aannemen dat de gedetineerde beklaagde op de hoogte was of kon zijn van de verplichting om tijdig een grievenschrift in te dienen. Is dat niet het geval, dan kan de betrokkene zich beroepen op overmacht.

Wanneer de gedetineerde beklaagde geen advocaat heeft, kan hij van de vermelde verplichting worden ingelicht op enig welke wijze. Dit kan gebeuren door de gevangenisadministratie. Het feit dat de betrokkene die informatie heeft ontvangen, moet echter niet blijken uit enige uitdrukkelijke vermelding in een stuk van het strafdossier. Het appelgerecht oordeelt daarover onaantastbaar op grond van de concrete gegevens van de zaak. Het Hof gaat wel na of dat gerecht uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord.

Hof van Cassatie 18 januari 2022 (P.21.1291.N), www.juportal.be , met conclusie van advocaat generaal De Smet

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220118.2N.9/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Verzet - Ongedaan beschouwd verzet - Beoordeling - Gevolg onmiddellijke aanhouding

Samenvatting: Uit artikel 6 EVRM, zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, volgt dat een partij die in haar afwezigheid werd veroordeeld, de mogelijkheid moet hebben om de zaak opnieuw en ditmaal in haar aanwezigheid te laten beoordelen, tenzij vaststaat dat zij heeft verzaakt aan het recht om te verschijnen en zich te verdedigen of zij de intentie had zich te onttrekken aan het gerecht.

Artikel 187, § 6, 1°, Wetboek van Strafvordering bepaalt dat het verzet als ongedaan wordt beschouwd indien de eiser in verzet, wanneer hij persoonlijk of in de persoon van een advocaat verschijnt en vaststaat dat hij kennis heeft gehad van de dagvaarding, geen gewag maakt van overmacht of van een wettige reden van verschoning ter rechtvaardiging van zijn verstek bij de bestreden beslissing, waarbij het erkennen van de aangevoerde overmacht of reden overgelaten wordt aan het soevereine oordeel van de rechter.

Uit de wetsgeschiedenis van deze bepaling blijkt dat de wetgever de misbruiken van de verzetsprocedure heeft willen tegengaan door een beperking van de mogelijkheid om tegen een verstekbeslissing verzet aan te tekenen, zonder daarbij afbreuk te doen aan het recht van de partijen om te worden gehoord als onderdeel van het recht op een eerlijk proces, en

aan de vereisten die ter zake worden gesteld door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens.

Uit diezelfde wetsgeschiedenis en de voormelde door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens gegeven uitlegging van artikel 6 EVRM volgt dat het door artikel 187, § 6, 1°, Wetboek van Strafvordering gehanteerde begrip “wettige reden van verschoning” die gevallen omvat die geen overmacht uitmaken en waarin de verzetdoende partij kennis had van de dagvaarding, maar een reden aanvoert waaruit blijkt dat haar afwezigheid niet was ingegeven door de wens afstand te doen van haar recht om te verschijnen en zich te verdedigen, noch om zich te onttrekken aan het gerecht. Die afstand of die wil zich te onttrekken kan niet alleen worden afgeleid uit een expliciete beslissing van de verzetdoende partij, maar ook uit het feit dat die partij zonder redelijke verantwoording niet is komen opdagen op de rechtszitting waarop zij behoorlijk was opgeroepen en voldoende de gevolgen kan inschatten van de beslissing om afwezig te blijven.

De rechter oordeelt daarover onaantastbaar. Het Hof gaat evenwel na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord. Uit het enkele feit dat een partij vertegenwoordigd was door een raadsman op de inleidingszitting, waarop er conclusietermijnen en een rechtsdag werden bepaald, volgt niet dat zij op het ogenblik dat zij afwezig bleef en verstek liet gaan bij de behandeling van de zaak, niet de wens kan hebben gehad afstand te doen van haar recht te verschijnen en zich te verdedigen of zich te onttrekken aan het gerecht. De door een vonnis bevolen onmiddellijke aanhouding van een beklaagde maakt het die laatste niet onmogelijk persoonlijk aanwezig te zijn op zijn proces voor het appelgerecht, ook als hij daardoor het risico loopt van zijn vrijheid te worden beroofd. Uit de loutere omstandigheid dat een beklaagde het risico loopt van zijn vrijheid te worden beroofd als hij zich naar de rechtszitting begeeft, kan dan ook niet worden afgeleid dat die beklaagde niet de wens had afstand te doen van zijn recht om te verschijnen en zich te verdedigen.

Hof van Cassatie 18 januari 2022 (P.21.0780.N), www.juportal.be
--

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220118.2N.8/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Veroordeling op strafgebied – Behandeling burgerlijke rechtsvordering uitgesteld – Hoger beroep – Incidenteel beroep – Devolutieve werking

Samenvatting: Artikel 203, § 4, Wetboek van Strafvordering bepaalt: “In alle gevallen waarin de burgerlijke rechtsvordering gebracht wordt voor de rechter in hoger beroep, kan de gedaagde bij een op de terechtzitting genomen conclusie incidenteel beroep instellen zolang de debatten in hoger beroep niet gesloten zijn.”

Indien de eerste rechter, nadat hij zich op strafgebied heeft uitgesproken over de aan de burgerlijke rechtsvordering ten grondslag liggende misdrijven en die misdrijven bewezen heeft verklaard, de behandeling van de op die misdrijven gesteunde burgerlijke rechtsvordering uitstelt en de beklaagde zijn hoger beroep richt tegen zowel de beslissing op de straf- als op de burgerlijke rechtsvordering, hebben de appelrechters gelet op de devolutieve werking van het hoger beroep van de beklaagde ook te oordelen over de tegen

de beklagde door de burgerlijke partij gerichte burgerlijke rechtsvordering. Zij kunnen het incidenteel beroep van de burgerlijke partij dan ook niet onontvankelijk verklaren omdat er nog geen uitspraak is gedaan over de burgerlijke rechtsvordering.

Uit hun grievenformulier blijkt dat de verweersters zowel de schuld voor de telastleggingen A en C en de strafmaat, als de beslissing over de burgerlijke rechtsvordering bekritisieren.

De appelrechters oordelen dat de omstandigheid dat de eerste rechter, die de aan de verweerster 1 verweten feiten bewezen heeft verklaard en de behandeling van de burgerlijke rechtsvordering bij toepassing van artikel 4 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering onbepaald heeft uitgesteld, hen belet om te oordelen over de burgerlijke rechtsvordering van de eiseres en het incidenteel beroep van de eiseres aldus ontvankelijk te verklaren. Deze beslissing is niet naar recht verantwoord.

Hof van Cassatie 25 januari 2022 (P.21.1353.N), [www.juportal.be](https://juportal.be) , met conclusie van advocaat-generaal Schoeters

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220104.2N.3/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Bewijs – Dataretentie – Gegevens verkregen ingevolge een algemene en ongedifferentieerde bewaringsplicht van verstrekkers van elektronische communicatiediensten – Reeds strijdig bevonden met Unierecht door HvJ en GwH – Onregelmatig bewijs – Gevolg – Art. 32 VTSv. – Weren indien doorslaggevend

Samenvatting: In het arrest van 6 oktober 2020 in de zaken C-511/18, C-512/18 en C-520/18 heeft het Hof van Justitie (nr. 221-228) onder meer geoordeeld dat:

- het uitsluitend een zaak van het nationale recht is om de regels vast te stellen met betrekking tot de aanvaarding en de beoordeling van informatie en bewijzen die door middel van een met het Unierecht strijdige gegevensbewaring zijn verkregen in het kader van een strafrechtelijke procedure tegen personen die worden verdacht van ernstige strafbare feiten;
- het een aangelegenheid van de interne rechtsorde van elke lidstaat is om de procedureregels vast te stellen voor rechtsvorderingen die ertoe strekken de rechten die de justitiabelen aan het Unierecht ontleen, te beschermen, op voorwaarde evenwel dat die regels niet ongunstiger zijn dan deze die voor soortgelijke situaties naar nationaal recht gelden (gelijkwaardigheidsbeginsel) en zij de uitoefening van de door het Unierecht verleende rechten in de praktijk niet onmogelijk of uiterst moeilijk maken (doeltreffendheidsbeginsel);
- met betrekking tot het doeltreffendheidsbeginsel moet worden opgemerkt dat nationale regels inzake de aanvaarding en het gebruik van informatie en bewijzen tot doel hebben om in overeenstemming met de in het nationale recht gemaakte keuzen te voorkomen dat onrechtmatig verkregen informatie en bewijzen ongerechtvaardigd nadeel toebrengen aan verdachten, wat niet alleen kan worden bereikt door middel van een verbod op het gebruik van dergelijke informatie en bewijzen, maar ook door middel van nationale regels en praktijken met betrekking tot de beoordeling en de weging van de informatie en de

bewijzen of door het in aanmerking nemen van het onrechtmatige karakter ervan bij de straftoemeting;

- het doeltreffendheidsbeginsel voor de nationale strafrechter de verplichting meebrengt om informatie en bewijzen die door middel van een met het Unierecht onverenigbare algemene en ongedifferentieerde bewaring van verkeers- en locatiegegevens zijn verkregen, in het kader van een strafrechtelijke procedure tegen personen die worden verdacht van strafbare handelingen, buiten beschouwing te laten indien die personen niet in de gelegenheid zijn om doeltreffend commentaar te leveren op die informatie en die bewijzen, die betrekking hebben op een gebied waarvan de rechter geen kennis heeft en een doorslaggevende invloed kunnen hebben op de beoordeling van de feiten.

Met het arrest nr. 57/2021 van 22 april 2021 heeft het Grondwettelijk Hof (B.24.3) geoordeeld dat het aan de bevoegde strafrechter staat om uitspraak te doen over de toelaatbaarheid van de bewijzen die werden verzameld bij de tenuitvoerlegging van de vernietigde bepalingen, overeenkomstig artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering en in het licht van de preciseringen aangebracht door het Hof van Justitie in het voormelde arrest van 6 oktober 2020.

Op grond van artikel 32 Voorafgaande Titel Wetboek van Strafvordering is een onregelmatig verkregen bewijs slechts nietig en dient het bijgevolg te worden uitgesloten indien de naleving van de betrokken vormvoorwaarden wordt voorgeschreven op straffe van nietigheid, de begane onregelmatigheid de betrouwbaarheid van het bewijs heeft aangetast, of het gebruik van het bewijs in strijd is met het recht op een eerlijk proces.

Zoals blijkt uit de voormelde rechtspraak, maakt de rechter de toepassing van de door het Unierecht verleende rechten in de praktijk niet onmogelijk of uiterst moeilijk door het enkel toepassen van voormeld artikel 32 als nationale bewijsuitsluitingsregel op communicatiegegevens verkregen ingevolge een algemene en ongedifferentieerde bewaarplicht.

De rechter aan wie dergelijk onregelmatig bewijsmateriaal wordt voorgelegd, oordeelt op grond van de concrete gegevens van de zaak en in het licht van de gehele procedure onaantastbaar of het gebruik van dat bewijsmateriaal strijdig is met het recht op een eerlijk proces. Daarbij dient de rechter, indien dat voor hem wordt betwist, in het bijzonder rekening te houden met de voormelde door het Hof van Justitie vooropgestelde criteria. Het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die niet te verzoenen zijn met het recht op een eerlijk proces.

Het enkele feit dat onregelmatig bewaarde communicatiegegevens zijn gebruikt om een beklaagde te vervolgen, verplicht de rechter niet die gegevens als bewijs te weren. Dit is slechts het geval voor wat betreft gegevens die een doorslaggevende invloed kunnen hebben op de beslissing over de schuldigverklaring.

De algemene en ongedifferentieerde bewaring van communicatiegegevens en het gebruik van die gegevens in het strafproces is als dusdanig niet dermate technisch of gecompliceerd dat zij ontsnapt aan de kennis van de rechter of dat een beklaagde zich daarop niet nuttig of effectief kan verdedigen.

Het arrest stelt niet vast dat de gebruikte communicatiegegevens hier technisch of complex waren of dat die gegevens slechts gedeeltelijk zijn gebruikt op grond van voor de eiser niet toegankelijke zoekcriteria. Evenmin blijkt uit het arrest dat de appelrechters eisers schuld op doorslaggevende wijze baseren op de opvraging van retroactieve communicatiegegevens.

Hieruit volgt dat het arrest uit de redenen die het overneemt van het beroepen vonnis en die het (p. 20-22) zelf vermeldt, wettig kan afleiden dat het gebruik van de betwiste communicatiegegevens het recht op een eerlijk proces van de eiser niet miskent.

Hof van Cassatie 25 januari 2022 (P.21.1621.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220125.2N.10/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Redelijke termijn – Beoordeling – Eenvoudige zaak

Samenvatting: De rechter oordeelt onaantastbaar of de redelijke termijn waarbinnen volgens artikel 6.1 EVRM moet zijn beslist over een ingestelde strafvordering is overschreden.

Hij houdt bij die beoordeling rekening met de complexiteit van de zaak, de houding van de gerechtelijke overheden, de houding van de betrokkene en het belang dat de zaak heeft voor de betrokkene.

De overschrijding wordt voor elke zaak afzonderlijk beoordeeld volgens de gegevens eigen aan de zaak. Bij de beoordeling moet rekening worden gehouden met de procedure in haar geheel.

De redelijketermijnvereiste moet ook worden gerespecteerd in eenvoudige zaken. Uit het eenvoudig karakter van een zaak volgt immers noodzakelijkerwijze dat de redelijke termijn sneller zal zijn bereikt dan in andere zaken. De met het onderzoek en berechting belaste overheden moeten met dit gegeven rekening houden.

Ook in zaken die niet noodzakelijk zullen leiden tot een zware veroordeling of een vrijheidsberoving moet de redelijketermijnvereiste worden nageleefd.

Elke beklaagde kan alle wettelijke middelen aanwenden die hij nodig acht voor de uitoefening van zijn recht van verdediging, zoals het instellen van rechtsmiddelen. De uitoefening van dat recht belet de rechter evenwel niet om de impact daarvan in aanmerking te nemen bij de beoordeling van de redelijke termijn van de procedure in haar geheel. Bij de beoordeling van die impact mag de rechter de termijnen die nodig zijn voor de afhandeling van de rechtsmiddelen betrekken. Hij moet daarbij evenwel ook rekening houden met de specifieke omstandigheden van de zaak, zoals het eenvoudig karakter ervan.

Hof van Cassatie 25 januari 2022 (P.21.1384.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220125.2N.7/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Redelijke termijn – Beoordeling – Eenvoudige zaak

Samenvatting: Of de redelijke termijn is overschreden moet in elke zaak afzonderlijk worden beoordeeld volgens de feitelijke gegevens eigen aan de zaak en volgens de criteria van de complexiteit van de zaak, de houding van de gerechtelijke overheden, de houding van de betrokkene en het belang dat de zaak heeft voor die betrokkene. De rechter moet niet noodzakelijk alle criteria in zijn beoordeling betrekken, indien één of meerdere criteria op zich reeds doorslaggevend is of zijn.

Bij die beoordeling moet rekening worden gehouden met de procedure in haar geheel.

Ook in eenvoudige zaken moet het redelijketermijnvereiste worden geëerbiedigd. Uit het eenvoudig karakter van een zaak volgt immers noodzakelijkerwijze dat de redelijke termijn sneller zal worden bereikt. De met het onderzoek en de berechting belaste overheden moeten met dit gegeven rekening houden.

Ook in zaken die niet noodzakelijk zullen leiden tot een zware veroordeling of een vrijheidsberoving moet het redelijketermijnvereiste worden nageleefd.

Hof van Cassatie 25 januari 2022 (P.21.1270.N), www.juportal.be
--

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220125.2N.1/NL?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Straftoemeting – Milde bestraffing – Vraag om werkstraf – Motivering

Samenvatting: Binnen de perken van de wet en de verdragsbepalingen die in België rechtstreekse werking hebben, bepaalt de rechter onaantastbaar de straffen en maatregelen die hij in verhouding acht met de zwaarte van de bewezen verklaarde feiten en de persoonlijkheid van de veroordeelde.

Een beklaagde heeft geen recht op een milde bestraffing, op de modaliteit van het uitstel van tenuitvoerlegging van een straf, op een werkstraf of op een autonome probatiestraf. Het staat aan de rechter, voor zover die modaliteiten of straffen wettelijk mogelijk zijn, te bepalen of in het licht van de doelstellingen van de straftoemeting en de concrete gegevens van de zaak het verlenen van een bepaalde modaliteit of het opleggen van een bepaalde straf wenselijk is. Het staat evenzeer aan de rechter de pertinentie te beoordelen van de door een beklaagde betreffende de straftoemeting aangevoerde feitelijke gegevens.

De rechter dient in correctionele zaken overeenkomstig de artikelen 195, tweede lid, en 211 Wetboek van Strafvordering de keuze voor een straf en de maat ervan, indien de wetgever die aan zijn vrije beoordeling laat, nauwkeurig te motiveren, maar die motivering mag beknopt zijn.

De rechter die een gevraagde werkstraf of een gevraagde autonome probatiestraf weigert, dient die beslissing volgens de artikelen 37quiquies, § 3, tweede lid, en 37octies, § 3, tweede lid, Strafwetboek met redenen te omkleden. Die weigeringsbeslissing kan worden gemotiveerd door opgave van de redenen voor het opleggen van een andere straf.

Uit artikel 149 Grondwet volgt dat de rechter een in een conclusie betreffende de straftoemeting ontwikkeld verweer dient te beantwoorden, zonder dat hij daarbij moet ingaan op elk feitelijk gegeven dat wordt aangevoerd ter staving van dit verweer.

De rechter moet niet antwoorden op ingediende stukken. Hij moet evenmin in zijn beslissing uitdrukkelijk melding maken van de in de ingediende stukken vervatte feitelijke gegevens of die concreet bespreken.

Hof van Cassatie 25 januari 2022 (P.21.1287.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220125.2N.4/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Fiscaal strafrecht – Verbeurdverklaring

Samenvatting: Artikel 450bis, tweede lid, WIB92 bepaalt: “Artikel 42, 3°, van het Strafwetboek vindt geen toepassing op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit de fiscale misdrijven zijn verkregen, op de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld en op de inkomsten uit de belegde voordelen in geval de vordering van de fiscale administratie gegrond wordt verklaard en tot een effectieve betaling van deze volledige vordering heeft geleid.”

Het voldaan zijn van de vordering van de fiscale administratie op een derde ingevolge de ontduiking van inkomstenbelastingen en btw die deze derde is verschuldigd, belet op grond van deze bepaling niet de bijzondere verbeurdverklaring van het vermogensvoordeel dat de dader heeft verkregen ingevolge de ontduiking van door hemzelf verschuldigde inkomstenbelastingen.

Hof van Cassatie 1 februari 2022 (P.21.1412.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220201.2N.5/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Faillissement - Vervolging wegens insolventiemisdrijven - Werkelijke datum van het faillissement - Vaststelling door de strafrechter

Samenvatting: Het staat aan de strafrechter ingeval van een vervolging wegens de door de artikelen 489bis, 2° en 4°, en 489ter, 1°, Strafwetboek bedoelde insolventiemisdrijven, de datum te bepalen van het werkelijk faillissement indien daarover betwisting wordt gevoerd. De strafrechter is daarbij niet gebonden door de door het ondernemingsgerecht aangenomen datum.

Een schuldenaar bevindt zich in staat van faillissement indien hij op duurzame wijze heeft opgehouden te betalen en indien zijn krediet is geschokt.

De schuldenaar heeft op duurzame wijze opgehouden te betalen indien hij zich in de blijvende onmogelijkheid bevindt om zijn vaststaande en opeisbare schulden te voldoen. Niet is vereist dat het ophouden van het betalen totaal is, of met andere woorden dat de schuldenaar elke betaling heeft gestaakt.

Het krediet van de schuldenaar is geschokt indien de schuldenaar het vertrouwen van zijn schuldeisers heeft verloren.

De voorwaarde van het geschokt zijn van het krediet is nauw verbonden met de voorwaarde van het opgehouden hebben van betalen in die zin dat de rechter kan oordelen dat het op duurzame wijze hebben opgehouden te betalen van die aard is dat het krediet van de schuldenaar is geschokt.

De strafrechter oordeelt onaantastbaar of aan de voorwaarden van het op duurzame wijze opgehouden hebben van betalen en het geschokt zijn van het krediet is voldaan. Het Hof gaat wel na de of rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan onmogelijk kunnen worden verantwoord.

Hof van Cassatie 1 februari 2022 (P.21.1269.N), [www.juportal.be](https://juportal.be)

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220201.2N.3/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Vereniging van misdadigers – Art. 324ter Sw.

Samenvatting: Artikel 324ter, § 1, Strafwetboek bepaalt: “Wanneer de criminele organisatie gebruik maakt van intimidatie, bedreiging, geweld, listige kunstgrepen of corruptie, of commerciële of andere structuren aanwendt om het plegen van de misdrijven te verbergen of te vergemakkelijken, wordt iedere persoon die wetens en willens daarbij betrokken is, gestraft met gevangenisstraf van een jaar tot drie jaar en met geldboete van honderd euro tot vijfduizend euro of met een van die straffen alleen, ook al heeft hij niet de bedoeling een misdrijf in het raam van die organisatie te plegen of daaraan deel te nemen op één van de in de artikelen 66 tot 69 bedoelde wijzen.”

Het in die bepaling bedoelde misdrijf vereist niet alleen dat de dader wetens en willens betrokken is bij een criminele organisatie, maar ook dat hij ervan op de hoogte is dat die organisatie gebruik maakt van intimidatie, bedreiging, geweld, listige kunstgrepen of corruptie, of commerciële of andere structuren aanwendt om het plegen van de misdrijven te verbergen of te vergemakkelijken. Het volstaat dat de criminele organisatie gebruik maakt van minstens één van die methoden en de betrokkene dit weet.

De rechter oordeelt onaantastbaar of een criminele organisatie commerciële of andere structuren aanwendt om het plegen van de misdrijven te verbergen of te vergemakkelijken in de zin van artikel 324ter, § 1, Strafwetboek. Wanneer de strafbare activiteiten van een criminele organisatie betrekking hebben op de illegale invoer en verhandeling van verdovende middelen, kan de rechter daarbij in aanmerking nemen dat de criminele organisatie voor de ontplooiing van die activiteiten gebruik maakt van reguliere scheepslijnen en de werking van het havenbedrijf.

Hof van Cassatie 8 februari 2022 (P.21.1677.N), [www.juportal.be](https://juportal.be)

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220208.2N.7/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Verzet – Hoger beroep – Gevolg

Samenvatting: Artikel 187, § 9, tweede lid, Wetboek van Strafvordering bepaalt dat hoger beroep tegen de beslissing die het verzet als ongedaan beschouwt, inhoudt dat de grond van de zaak aanhangig wordt gemaakt bij de rechter in hoger beroep, ook al is er geen hoger beroep ingesteld tegen het bij verstek gewezen vonnis.

Uit die bepaling volgt dat het hoger beroep tegen een vonnis dat het verzet ongedaan verklaart van rechtswege het geschil in zijn geheel ter beoordeling voorlegt aan het appelgerecht met als enige beperking de relatieve werking van het verzet. Voor de bepaling van de saisine van het appelgerecht zijn de aanduiding van de grieven in het grievenformulier tegen het vonnis waartegen verzet is aangetekend of de afstand van dergelijke grieven zonder belang.

Hof van Cassatie 8 februari 2022 (P.21.1527.N), www.juportal.be
--

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220208.2N.9/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Samenloop – Straftoemeting – Werkstraf – Als bijkomende straf

Samenvatting: Artikel 7, vierde lid, Strafwetboek bepaalt dat een werkstraf niet samen mag worden toegepast met een hoofdgevangenisstraf. Daaruit volgt dat indien de rechter bij toepassing van artikel 65, tweede lid, Strafwetboek van oordeel is dat voor het geheel van eensdeels de reeds bestrafte feiten en anderdeels de door hem bewezen verklaarde feiten, de reeds voor die eerste feiten opgelegde bestraffing waaronder een gevangenisstraf, niet volstaat maar bijkomend een bestraffing noodzakelijk is, de werkstraf niet als bijkomende straf kan worden opgelegd.

Hof van Cassatie 15 februari 2022 (P.21.1382.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220215.2N.2/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Vonnissen en arresten - Verplichte vermeldingen: Namen van de rechters - Hoedanigheid van de rechters

Samenvatting: Artikel 780, eerste lid, 1°, Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat het vonnis de namen moet bevatten van de rechters die over de zaak hebben geoordeeld. Uit die bepaling volgt niet dat het vonnis melding moet maken van de voornamen van de rechters.

In zoverre het middel uitgaat van een andere rechtsopvatting uitgaat, faalt het naar recht. De vermelding in een vonnis van de hoedanigheid van de magistraten die in de zaak hebben gezeteld en over de zaak hebben geoordeeld, zoals de hoedanigheid van rechter of plaatsvervangend rechter, is een vermelding die geldt tot inschrijving wegens valsheid. Uit de artikelen 87 en 322 Gerechtelijk Wetboek volgt niet dat in een vonnis dat mede werd gewezen door een plaatsvervangend rechter melding moet worden gemaakt van zijn aanwijzing door de voorzitter van de rechtbank of dat die aanwijzing moet blijken uit de stukken van de rechtspleging. Een plaatsvervangende rechter die mee zetelt en over de zaak uitspraak doet, wordt vermoed regelmatig te zijn aangewezen.

Hof van Cassatie 15 februari 2022 (P.21.1572.N), www.juportal.be
--

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220215.2N.10/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Rechtsplegingsvergoeding – Rechtsbijstandsverzekeraar

Samenvatting: Artikel 162, eerste lid, Wetboek van Strafvordering bepaalt dat ieder veroordelend vonnis uitgesproken tegen de beklaagde en tegen de personen die voor het misdrijf burgerrechtelijk aansprakelijk zijn, hen verwijst in de kosten.

Artikel 162bis, eerste lid, Wetboek van Strafvordering bepaalt dat ieder veroordelend vonnis uitgesproken tegen de beklaagde en tegen de personen die voor het misdrijf burgerrechtelijk aansprakelijk zijn, hen veroordeelt tot het betalen aan de burgerlijke partij van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 Gerechtelijk Wetboek.

Volgens artikel 1022, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek kent de rechter de rechtsplegingsvergoeding toe aan de in het gelijk gestelde partij en dus niet aan de rechtsbijstandsverzekeraar. Het gegeven dat de verzekeraar en de verzekeringsnemer in hun onderlinge verhouding anders zijn overeengekomen, doet hieraan geen afbreuk.

De appelrechters stellen vast dat:

- de procedure wordt gevoerd tussen de eiseres, burgerlijke partij, en de verweerders, respectievelijk beklaagde en vrijwillig tussengekomen partij;
- de eiseres een rechtsplegingsvergoeding van 2.400,00 euro vordert, die de verweerders verzoeken af te wijzen, minstens te herleiden, alsook de terugbetaling van de expertisekosten, bepaald op 2.476,94 euro, die de verweerders verzoeken af te wijzen;
- de eiseres voor de kosten van de procedure bijstand geniet van haar rechtsbijstandsverzekeraar, met wie zij een naamleningsovereenkomst heeft gesloten op grond waarvan zij onder meer de kosten gemaakt voor de bijstand van een eigen raadsman tijdens de gerechtelijke expertise terugvordert;
- in deze naamleningsovereenkomst is bepaald dat deze rechtsbijstandsverzekeraar tevens gerechtigd is op de terugbetaling van de gerechtskosten.

Zij oordelen vervolgens dat:

- de burgerlijke rechtsvordering van de eiseres grotendeels gegrond is;

- de rechtsbijstandsverzekering een schadeverzekering met een vergoedend karakter is, wat evenwel verhindert dat de verzekerde, wiens proceskosten worden vergoed door de verzekeraar, aanspraak maakt op deze kosten;
 - de rechtsvordering van de eiseres tot het toekennen van een rechtsplegingsvergoeding dan ook ongegrond is;
 - de rechtsbijstandsverzekeraar een provisie van 1.500,00 euro voor het deskundigenonderzoek heeft gestort maar dat het onduidelijk is wie (de rechtsbijstandsverzekeraar dan wel de eiseres) het saldo van 976,94 euro heeft betaald;
 - de rechtsvordering van de eiseres tot het betalen van de expertisekosten bijgevolg eveneens ongegrond is.
- Die beslissing, die nalaat de rechtsplegingsvergoeding en de expertisekosten toe te kennen aan de in het gelijk gestelde partij, is niet naar recht verantwoord.

Hof van Cassatie 22 februari 2022 (P.21.1448.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220222.2N.12/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Hoger beroep – Gevolgen – Bevoegdheid van de rechter – Ambtshalve grief – Grond van niet-ontvankelijkheid van de strafvordering – Mogelijkheid bieden aan partijen en OM om hierover een standpunt in te nemen

2. Straftoemeting – Verwijzing naar andere feiten – Vermoeden van onschuld

Samenvatting: 1. Bij toepassing van artikel 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering kan de appelrechter ambtshalve een grief van openbare orde opwerpen binnen de perken van zijn saisine die door de verklaringen van hoger beroep en de grievenformulieren wordt bepaald. Een grond van niet-ontvankelijkheid van de strafvordering is zo een grief.

Wanneer de appelrechter ambtshalve een grond van niet-ontvankelijkheid van de strafvordering opwerpt waarover geen van de appellanten een grief heeft aangevoerd in het verzoekschrift met grieven of het grievenformulier dat op straffe van verval van het hoger beroep op grond van artikel 204 Wetboek van Strafvordering moet worden neergelegd ter griffie, dient hij bij toepassing van artikel 210, derde lid, Wetboek van Strafvordering de partijen te verzoeken om zich uit te spreken over het aldus ambtshalve opgeworpen middel. Ook het openbaar ministerie dient in dat geval in de gelegenheid te worden gesteld hierover een standpunt in te nemen.

2. Het in artikel 6.2 EVRM en artikel 14.2 IVBPR omschreven vermoeden van onschuld belet de rechter niet om bij de straftoemeting rekening te houden met alle aan tegenspraak onderworpen feiten die verband houden met de persoonlijkheid van de dader en de handelingen die hij heeft gesteld, ook wanneer die een misdrijf kunnen opleveren, mits hij geen uitspraak doet over het strafbare karakter ervan. Het vermoeden van onschuld staat er echter wel aan in de weg dat de rechter bij de beoordeling van de straftoemeting rekening houdt met een misdrijf waarvoor de beklaagde niet definitief werd veroordeeld.

B. Beroepen tegen arresten van de K.I.

Hof van Cassatie 20 mei 2020 (P.20.0481.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200520.2F.5/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Verzoeker om internationale bescherming - Vasthouding in een welbepaalde plaats - Beslissing op grond van artikel 74/5 Vreemdelingenwet - Latere beslissing op grond van artikel 74/6 Vreemdelingenwet – Wettigheid

2. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Verzoeker om internationale bescherming - Artikel 14, EVRM - Discriminatie - Begrip - Verschil in de vasthoudingstermijnen

Samenvatting: 1. Geen enkele bepaling belet de bevoegde overheid om, na op grond van artikel 74/5 Vreemdelingenwet een beslissing te hebben genomen, op grond van nieuwe redenen en van artikel 74/6 Vreemdelingenwet een nieuwe autonome beslissing tot vasthouding van de vreemdeling in een welbepaalde plaats te nemen.

2. Artikel 14 EVRM bepaalt dat het daarin toegekende genot van de rechten en vrijheden moet worden verzekerd zonder enig onderscheid op welke grond ook, zoals geslacht, ras, kleur, taal, godsdienst, politieke of andere mening, nationale of maatschappelijke afkomst, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte of andere status; het verschil in de termijnen van vasthouding van een verzoeker om internationale bescherming bij zijn aankomst aan de grens van het Rijk, al naargelang de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen al dan niet binnen de vier weken na het indienen van dat verzoek een beslissing heeft genomen, kan geen discriminatie uitmaken in de zin van die bepaling.

Hof van Cassatie 2 juni 2020 (P.20.0485.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200602.2N.7/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Vreemdelingen - Vrijheidsberoving - Verwijdering van het grondgebied - Administratieve controle door politie en RSZ - Betrapping op heterdaad bij illegale tewerkstelling - Wettigheid

2. Vreemdelingen - Vrijheidsberoving - Illegaal verblijf - Motivering van de beslissing - Administratief dossier - Draagwijdte - Gevolg

3. Vreemdelingenwet - Artikel 7, derde en vijfde lid - Vreemdeling die het voorwerp uitmaakt van een bevel om het grondgebied te verlaten - Opsluiting - Verlenging van de maatregel - Voorwaarden voor de verlenging - Tijdelijke onmogelijkheid tot verwijdering van de vreemdeling - Corona-epidemie - Draagwijdte - Gevolg

Samenvatting: 1. De vrijheidsberoving van een vreemdelinge die niet over een geldig verblijfsdocument noch over een geldige arbeidskaart beschikt en bij een administratieve controle door de politie en de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid op heterdaad wordt betrapt bij illegale tewerkstelling, waarbij zij van haar vrijheid wordt beroofd, waarna haar een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering wordt betekend bij toepassing van artikel 7, eerste lid, 8°, tweede en derde lid, en artikel 74/14, § 3, 1°, Vreemdelingenwet, vereist niet dat er een huiszoekingsbevel wordt uitgevaardigd.

2. Hoewel het wettigheidstoezicht van de administratieve beslissing het toezicht op de juistheid van de feitelijke gegevens omvat waarop die beslissing berust, kan daaruit niet worden afgeleid dat het onderzoeksgerecht moet nagaan of de politie een proces-verbaal heeft opgesteld met betrekking tot de feiten die aan de beslissing tot verwijdering en vasthouding van de vreemdeling ten grondslag liggen; uit de enkele omstandigheid dat uit het administratief dossier niet blijkt dat er een dergelijk proces-verbaal werd opgesteld, volgt niet dat de dienst Vreemdelingenzaken zijn beslissing niet heeft gemotiveerd of dat het onderzoeksgerecht moet besluiten dat het onmogelijk was de wettigheid daarvan na te gaan (1). (1) Cass. 9 december 2015, AR P.15.1497.F, AC 2015, nr. 735.

3. Uit de bepalingen van artikel 7, derde en vijfde lid, Vreemdelingenwet, volgt dat de vreemdeling aan wie het bevel werd gegeven om het grondgebied te verlaten met het oog op zijn terug leiding naar de grens, vastgehouden kan worden voor de tijd die strikt noodzakelijk is voor de uitvoering van de maatregel, zonder dat de duur van de vasthouding twee maanden te boven mag gaan en dat de minister of zijn gemachtigde deze opsluiting telkens met een periode van twee maanden kan verlengen wanneer de nodige stappen om de vreemdeling te verwijderen werden genomen binnen zeven werkdagen na zijn opsluiting, wanneer zij worden voortgezet met de vereiste zorgvuldigheid en wanneer de effectieve verwijdering van deze laatste binnen een redelijke termijn nog steeds mogelijk is; uit die bepalingen volgt dat een vreemdeling niet mag worden vastgehouden en zijn opsluiting niet mag worden verlengd wanneer blijkt dat zijn effectieve verwijdering binnen een redelijke termijn niet mogelijk is maar de omstandigheid dat het tijdelijk niet mogelijk is om een vreemdeling, aan wie bevel is gegeven het grondgebied te verlaten, te verwijderen naar zijn land van herkomst gelet op de met betrekking tot de corona-epidemie genomen maatregelen, houdt niet in dat een effectieve verwijdering van de vreemdeling binnen een redelijke termijn niet mogelijk is en dat de vasthoudingsmaatregel moet worden beëindigd en het onderzoeksgerecht is daarbij niet gehouden de concrete termijn te bepalen binnen welke de verwijdering zal plaatsvinden (1). (1) Cass. 12 mei 2020, AR P.20.0464.N, AC 2020, nr. 289.

Hof van Cassatie 3 juni 2020 (P.20.0499.F), www.juportal.be
--

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200603.2F.9/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Onderzoek van de zaak door een rechter - Strafzaken - Recht om in persoon te verschijnen op de rechtszitting - Recht om gehoord te worden en zich te verdedigen

2. Strafzaken - Onderzoek van de zaak door een rechter - Recht om in persoon te verschijnen op de rechtszitting - Toepassingsgebied - Vreemdelingen tegen wie een vasthoudingsmaatregel werd genomen - Beroep bij de rechterlijke macht

3. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Artikelen 6 en 15.1 EVRM - Aan het eerlijk proces inherente waarborgen - Afwijking - Voorwaarde

4. Vreemdelingen - Vasthoudingsmaatregel - Beroep bij de rechterlijke macht - Onderzoek van de zaak door een rechter - Kamer van inbeschuldigingstelling - Recht om in persoon te verschijnen op de rechtszitting - Schorsing door een handeling van een rechterlijke overheid - Wettigheid

Samenvatting: 1. De artikelen 6.3.c, EVRM, 14.3, d), IVBPR en 41 Handvest Grondrechten EU, alsook het algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging geven eenieder wiens zaak moet worden onderzocht door een rechter het recht om in persoon te verschijnen op de rechtszitting, aldaar gehoord te worden en er zich voor hem te kunnen verdedigen.

2. Het recht om in persoon te verschijnen, vastgelegd in de artikelen 6.3.c, EVRM, 14.3, d), IVBPR en 41 Handvest Grondrechten EU, alsook in het algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging, is van toepassing op de vreemdelingen die, vastgehouden met het oog op hun verwijdering, aan de rechterlijke macht het in de artikelen 71 en 72 Vreemdelingenwet ingevoerde wettigheidstoezicht willen voorleggen (1). (1) Zie concl. “in hoofdzaak” OM in Pas. 2020, nr. 356.

3. Artikel 6 EVRM bepaalt niet dat de verdragsluitende Staten de aan het eerlijk proces inherente waarborgen kunnen inperken, maar artikel 15.1 voorziet in het recht om van de in het Verdrag bepaalde verplichtingen tijdelijk af te wijken, met name in geval van een noodtoestand die het bestaan van het land bedreigt, voor zover de ernst van de situatie die maatregel strikt vereist en op voorwaarde dat de secretaris-generaal van de Raad van Europa hiervan in kennis wordt gesteld; krachtens het legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginsel van de strafprocedure en het algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging moet dit recht om van de waarborgen van het eerlijk proces tijdelijk af te wijken, worden goedgekeurd door een interne rechtsregel die voor de betrokkenen toegankelijk en duidelijk is geformuleerd (1). (1) Zie concl. “in hoofdzaak” OM in Pas. 2020, nr. 356.

4. De kamer van inbeschuldigingstelling schendt de artikelen 6.3, c, EVRM, 14.3, d, IVBPR, en 41 Handvest Grondrechten EU, en miskent het algemeen rechtsbeginsel van het recht van verdediging wanneer ze niet vaststelt dat de eiser in cassatie onmogelijk kon worden

uitgehaald om zich in persoon voor hem te verdedigen, maar aanneemt dat het in artikel 6 EVRM gewaarborgde recht om in persoon te verschijnen kan worden geschorst door een handeling van een rechterlijke overheid die geen wet of interne rechtsregel vormt die dezelfde graad van toegankelijkheid of van duidelijkheid biedt (1). (1) Zie concl. “in hoofdzaak” OM in Pas. 2020, nr. 356.

Hof van Cassatie 3 juni 2020 (P.20.0314.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200603.2F.7/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Strafzaken - Europese Unie - Inbeslagneming van een pand ter uitvoering van een beslissing van de buitenlandse overheid om de tegoeden te bevriezen - Strafrechtelijk kort geding - Kamer van inbeschuldigingstelling - Omvang van het toezicht - Redenen van de inbeslagneming - Beoordeling van het bedrag van het vermogensvoordeel dat het misdrijf heeft opgeleverd - Ernstig en concreet karakter van de aanwijzingen die het beslag verantwoorden

2. Strafzaken - Europese Unie - Inbeslagneming van een pand ter uitvoering van een beslissing van de buitenlandse overheid om de tegoeden te bevriezen - Strafrechtelijk kort geding - Kamer van inbeschuldigingstelling - Omvang van het toezicht - Materiële gronden die hebben geleid tot de beslissing om de tegoeden te bevriezen

Samenvatting: 1. Artikel 15, § 2, van de wet van 5 augustus 2006 inzake de toepassing van het beginsel van de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie bepaalt dat de redenen van de inbeslagneming enkel kunnen worden aangevochten door een vordering voor een rechtbank van de beslissingsstaat die de beslissing heeft gewezen waarvan de tenuitvoerlegging in België wordt gevorderd; het behoort dus niet aan de rechterlijke overheid van de tenuitvoerleggingsstaat om de beoordeling, door de buitenlandse autoriteiten, van het bedrag van het vermogensvoordeel dat het misdrijf heeft opgeleverd of het ernstige en concrete karakter van de aanwijzingen die het beslag verantwoorden te censureren.

2. Overeenkomstig artikel 4, § 4, van de wet van 5 augustus 2006 inzake de toepassing van het beginsel van de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie kunnen de materiële gronden die hebben geleid tot de uitspraak van de aan België overgezonden buitenlandse beslissing tot bevrozing van de tegoeden niet voor een Belgische rechtbank worden betwist.

Hof van Cassatie 10 juni 2020 (P.20.0543.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200610.1/FR?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging gevraagd aan België - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling – Leemte in de wetgeving vastgesteld door het Grondwettelijk Hof - Invulling van de leemte door de rechter

2. Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging gevraagd aan België - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling - Invrijheidstelling door de kamer van inbeschuldigingstelling - Cassatieberoep van het openbaar ministerie - Toepasselijk recht

3. Europees aanhoudingsbevel - Kaderbesluit van de Raad van 13 juni 2002 - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling - Automatische en onvoorwaardelijke invrijheidstelling - Verenigbaarheid met het kaderbesluit

4. Europees aanhoudingsbevel - Kaderbesluit van de Raad van 13 juni 2002 - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling - Uitspraak van de raadkamer - Termijn van vijf dagen om uitspraak te doen – Niet-naleving

5. Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging gevraagd aan België - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling - Voorwerp - Invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling – Uitvoering van de hechtenis onder elektronisch toezicht

6. Europees aanhoudingsbevel - Kaderbesluit van de Raad van 13 juni 2002 - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling - Voorlopige invrijheidstelling

7. Europees aanhoudingsbevel - Tenuitvoerlegging gevraagd aan België - Uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel - Overlevering uitgesteld - Verzoek tot invrijheidstelling - Toezicht door het onderzoeksgerecht - Wettigheid van de hechtenis - Redelijke duur van de vervolging

Samenvatting: 1. De rechter die een leemte in de Wet Europees Aanhoudingsbevel invult, moet zich voegen naar de bepalingen en de doelstellingen van het Kaderbesluit Europees Aanhoudingsbevel, waarvan de voormelde wet de omzetting in Belgisch recht verzekert (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 387.

2. Het Wetboek van Strafvordering is van toepassing op het cassatieberoep van het openbaar ministerie tegen het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling die een persoon, die in hechtenis wordt gehouden krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel, in vrijheid stelt en wiens overlevering aan de uitvaardigende Staat om één van de in de Wet Europees Aanhoudingsbevel vermelde redenen werd uitgesteld (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 387.

3. Buiten de gevallen die op limitatieve wijze worden opgesomd in artikel 23.5 Kaderbesluit Europees Aanhoudingsbevel, voorziet voormeld besluit niet in de mogelijkheid om, in de uitvoerende Staat, de persoon die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel in hechtenis wordt gehouden automatisch of onvoorwaardelijk in vrijheid te stellen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 387.

4. Noch artikel 23 Wet Europees Aanhoudingsbevel, noch enige bepaling van die wet of van het Kaderbesluit Europees Aanhoudingsbevel bepalen of staan toe dat de persoon die in hechtenis wordt gehouden krachtens de beslissing tot tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel die door het onderzoeksgerecht met toepassing van artikel 16 Wet Europees Aanhoudingsbevel werd genomen, en die een verzoekschrift tot invrijheidstelling heeft ingediend, zonder meer wordt vrijgelaten wanneer de raadkamer geen uitspraak heeft gedaan binnen een termijn van vijf dagen te rekenen van de indiening van het verzoekschrift (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 387.

5. Uit arrest nr. 90/2019 van het Grondwettelijk Hof van 28 mei 2019 kan worden afgeleid dat de persoon die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel in hechtenis wordt gehouden en wiens overlevering aan de uitvaardigende Staat werd uitgesteld, ondanks het stilzwijgen van de wet het onderzoeksgerecht die over de handhaving van zijn hechtenis uitspraak doet, zijn invrijheidstelling onder voorwaarden of tegen borgstelling, dan wel de uitvoering van zijn hechtenis onder elektronisch toezicht moet kunnen vragen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 387.

6. Krachtens artikel 12 Kaderbesluit Europees Aanhoudingsbevel kan een persoon op elk tijdstip, overeenkomstig het interne recht van de uitvoerende lidstaat, in voorlopige vrijheid worden gesteld, mits de bevoegde autoriteit van die lidstaat alle maatregelen neemt die ze noodzakelijk acht om de vlucht van de gezochte persoon te voorkomen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 387.

7. Artikel 5.4 EVRM staat de persoon die krachtens een uitvoerbaar verklaard Europees aanhoudingsbevel in hechtenis wordt gehouden toe de rechter te vragen de wettigheid van zijn hechtenis te onderzoeken, met name vanuit het oogpunt van de redelijke duur van de vervolging (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 387.

Hof van Cassatie 10 juni 2020 (P.20.0603.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200610.2F.22/FR?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Onderzoeksgerechten - Vreemdelingen - Vasthouding - Verlenging - Voorwaarden – Terugkeerrichtlijn 2008/115/EG - Mogelijkheid om de vreemdeling daadwerkelijk binnen een redelijke termijn te verwijderen - In acht te nemen tijdstip - Tijdstip van de beslissing - Tijdstip waarop de wettigheid van de vasthouding opnieuw door het onderzoeksgerecht wordt onderzocht - Invloed op het toezicht van de onderzoeksgerechten op de vasthoudingstitel

2. Vreemdelingen - Vasthouding - Verlenging - Voorwaarden - Mogelijkheid om de vreemdeling daadwerkelijk binnen een redelijke termijn te verwijderen - Impliciete vaststelling

3. Vreemdelingen - Administratieve vasthouding - Nieuwe titel - Autonome titel

Samenvatting: 1. Uit artikel 15, §§ 1 en 5, van de “Terugkeerrichtlijn” 2008/115/EG blijkt dat de vasthouding van de persoon met het oog op zijn verwijdering slechts kan worden gehandhaafd gedurende de periode waarin de verwijderingsprocedure aan de gang is en met de vereiste zorgvuldigheid wordt uitgevoerd; op het ogenblik dat het nationale rechtscollege de wettigheid van de vasthouding onderzoekt, moet dus nog steeds de reële mogelijkheid bestaan dat de verwijdering tot een goed einde kan worden gebracht (1); hieruit volgt dat de vraag of er al dan niet een redelijk vooruitzicht op verwijdering bestaat, niet enkel door de administratie mag worden beantwoord op het ogenblik dat ze de maatregel neemt, maar ook door de rechterlijke macht op het ogenblik dat ze de wettigheid van die beslissing onderzoekt; niets verbiedt het onderzoeksgerecht bijgevolg om een administratieve beslissing van vrijheidsberoving geldig te verklaren, zelfs als die beslissing niets zegt over het vooruitzicht op verwijdering, op grond dat dit vooruitzicht op het ogenblik van de beslissing wel degelijk bestond en op het ogenblik van het onderzoek van die beslissing nog steeds bestaat (2). (1) Zie HvJ (gr. k.) 30 november 2009, C-357/09, ECLI:EU:C:2009:741, Kadzoev, § 65-67; HvJ 14 mei 2020, C-924/19 en C-925/19, ECLI:EU:C:2020:367, Országos e.a., § 278. (2) Zie, inzake de vasthouding op grond van artikel 44septies, § 1, Vreemdelingenwet, Cass. 6 mei 2020, AR P.20.0445.F, AC 2020, nr. 273 (tweede middel, niet gepubliceerd, eerste onderdeel) : “de appelrechters hebben aldus melding gemaakt van de concrete omstandigheden op grond waarvan, op het ogenblik van de beslissing waarop zij toezicht moeten houden, kon worden geoordeeld dat de verwijdering van de eiser binnen een redelijke termijn kon plaatsvinden, en van het ontbreken van aanwijzingen waaruit zou blijken dat die maatregel niet meer zou kunnen worden uitgevoerd binnen een dergelijke termijn, d.i. de termijn die de wet toestaat om de vreemdeling met het oog op die uitvoering vast te houden”.

2. De beslissing tot verlenging van de beslissing tot vasthouding van de vreemdeling, genomen op grond van artikel 7, vijfde lid, Vreemdelingenwet, dient niet letterlijk te vermelden dat voldaan is aan de voorwaarde waarbij de vreemdeling daadwerkelijk binnen een redelijke termijn moet kunnen worden verwijderd, aangezien dit kan worden afgeleid uit de daarin opgegeven feitelijke gegevens.

3. Een beslissing vormt een autonome vasthoudingstitel wanneer ze leidt tot de wijziging van het administratieve statuut van de vreemdeling die op een welbepaalde plaats wordt vastgehouden, zelfs als die beslissing niet volgt op een verblijfsaanvraag of op een weigering om aan een verwijderingsmaatregel gehoor te geven (1). (1) Zie Cass. 11 april 2018, AR P.18.0257.F, AC 2018, nr. 226 : “Wanneer de toestand van de vreemdeling wijzigt doordat zich omstandigheden voordoen die een nieuwe beslissing tot vasthouding verantwoorden, vervangt die beslissing, die een autonome titel van vrijheidsberoving uitmaakt, de voorgaande beslissing”, en de noot: “Daarentegen ‘plaatst de intrekking van een maatregel tot wederopsluiting de vreemdeling opnieuw in de toestand waarin hij zich vóór die akte

bevond, waarvan de intrekking de vorige jegens hem verleende hechtenistitel heeft doen herleven' (Cass. 20 december 2017, AR P.17.1208.F, AC 2017, nr. 725, en verwijzingen in noot)". Bij gebrek aan een dergelijke intrekking volgt uit geen enkele bepaling dat de omstandigheid dat de derde titel werd uitgevaardigd op grond van dezelfde bepaling als de eerste – in dit geval artikel 7 Vreemdelingenwet –, de eerste titel, die door de tweede werd vervangen, zou "doen herleven". Die tweede titel is in dit geval een "beslissing tot vasthouding in een welbepaalde plaats met het oog op het vaststellen van de verantwoordelijke lidstaat", uitgevaardigd "ter uitvoering" van artikel 28, §2, van de zogenaamde "Dublin III"-verordening (EU) nr. 604/2013, omgezet in artikel 51/5 Vreemdelingenwet, en vormt ten aanzien van de eerste titel een autonome hechtenistitel (zie Cass. 29 januari 2020, AR P.20.0052.F, arrest niet gepubliceerd). Het OM had erop gewezen dat de eiser, paradoxaal genoeg, de appelrechters tegelijkertijd verweet dat zij, enerzijds, hun eigen beoordeling in de plaats hadden gesteld van die van de eiser – en aldus artikel 72 Vreemdelingenwet hadden geschonden – door te oordelen dat "er wel degelijk een mogelijkheid bestaat om [de eiser] binnen een redelijke termijn effectief te verwijderen" en, anderzijds, niet hadden vastgesteld dat die mogelijkheid nog bestond. (M.N.B.)

Hof van Cassatie 10 juni 2020 (P.20.0609.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200610.2F.24/FR?HiLi=eNpLtDKwqq4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. GRONDWET 1994 (ART. 100 TOT EINDE) - Art. 149 - Toepasselijkheid – Voorlopige hechtenis - Toezicht door de onderzoeksgerechten

2. Gerechtelijk onderzoek - Onderzoeksverrichtingen - Vordering tot het instellen van een gerechtelijk onderzoek - Vorm - Aanhangigmaking van de zaak zonder ondertekening en per mail - Ondertekende instrumenterende akte

Samenvatting: 1. Artikel 149 Grondwet is niet van toepassing op de onderzoeksgerechten die uitspraak doen inzake voorlopige hechtenis (1). (1) Cass. 24 december 2008, AR P.08.1839.F, AC 2008, nr. 753; wat betreft de verplichting om te antwoorden op de conclusies inzake voorlopige hechtenis, zie Cass. 16 augustus 2005, AR P.05.1159.F, AC 2005, nr. 397.

2. De wet legt geen enkel bijzonder vormvereiste op voor de vordering tot het instellen van een gerechtelijk onderzoek waarmee het openbaar ministerie de zaak bij de onderzoeksrechter aanhangig maakt; gelet, evenwel, op het schriftelijk karakter van het gerechtelijk onderzoek, moet de vordering tot het instellen van dat onderzoek gedagtekend en ondertekend worden door een magistraat van het openbaar ministerie (1); het maakt niet uit dat laatstgenoemde de zaak bij de onderzoeksrechter aanhangig maakt door een vordering die hem ongetekend en per elektronische weg wordt toegestuurd, mits het stuk dat het instrument van die vordering vormt, vervolgens wordt vastgesteld door een ondertekend geschrift. (1) Zie, wat betreft de mondelinge vordering van het openbaar

ministerie tot het instellen van een gerechtelijk onderzoek, die moet worden gevolgd door een schriftelijke instrumenterende akte, Cass. 2 februari 2011, AR, AC 2011, nr. 99 (dat preciseert: “het is niet vereist dat die akte waarbij de mondelinge vordering wordt bevestigd, door het openbaar ministerie wordt opgesteld nog vóór de eerste onderzoeksverrichtingen zijn uitgevoerd”); Cass. 12 januari 2000, AR P.00.0002.F, AC 2000, nr. 27; Cass. 26 mei 1992, AR 6616, AC 1991-92, nr. 504; M.-A. BEERNAERT, H.-D. BOSLY en D. VANDERMEERSCH, Droit de la procédure pénale, La Charte, Brugge, 8e uitg., 2017, dl. I, p. 653-654. Zoals de eiser benadrukte, stelt de wet geen enkele termijn op de opmaak van die instrumenterende akte.

Hof van Cassatie 12 augustus 2020 (P.20.0844.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200812.VAK.4/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Europees aanhoudingsbevel - Weigeringsgrond artikel 4, 5°, Wet Europees Aanhoudingsbevel - Bewijslast

2. Europees aanhoudingsbevel - Weigeringsgrond artikel 6, 4°, Wet Europees Aanhoudingsbevel - Toepassing

Samenvatting: 1. Wanneer het onderzoeksgerecht van oordeel is dat er geen ernstige redenen voorhanden zijn om te denken dat de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel afbreuk zou doen aan de fundamentele rechten van de betrokken persoon, verplicht de loutere bewering van de betrokkene dat er wél sprake zou zijn van dergelijke ernstige redenen, het onderzoeksgerecht niet om dienaangaande nader onderzoek te bevelen of verdere informatie in te winnen; hierdoor wordt de bewijslast niet op de betrokken persoon gelegd.

2. Het onderzoeksgerecht is niet verplicht om de in artikel 6, 4° Wet Europees Aanhoudingsbevel bedoelde weigeringsgrond toe te passen en de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel te weigeren; het onderzoeksgerecht kan oordelen dat de tenuitvoerlegging van de in de uitvaardigende lidstaat opgelegde straf op het grondgebied van de uitvoerende lidstaat niet door enig rechtmatig belang wordt gerechtvaardigd.

Hof van Cassatie 2 februari 2021 (P.21.0110.N), RW 2021-2022, afl. 27, 1075.

Hyperlink:

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Onregelmatige oproeping voor de raadkamer – Oproeping voor de kamer van inbeschuldigingstelling – Eerbiediging van het recht van verdediging in hoger beroep

Samenvatting: De omstandigheid dat een beschikking van de raadkamer die een bevel tot aanhouding handhaaft, onregelmatig zou zijn omdat de inverdenkinggestelde niet regelmatig werd opgeroepen voor de raadkamer of omdat niet wettig werd vastgesteld dat hij regelmatig werd opgeroepen, leidt niet tot de nietigheid van het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dat deze beschikking bevestigt, wanneer blijkt dat de inverdenkinggestelde regelmatig werd opgeroepen voor de kamer van inbeschuldigingstelling en zijn recht van verdediging in hoger beroep werd gerespecteerd.

Hof van Cassatie 7 december 2021 (P.21.1503.N), [www.juportal.be](https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211207.2N.15/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=)

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211207.2N.15/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Inzage dossier – Kopienamen van dossier – Onmogelijkheid – Gevolg – Geen onherroepelijke miskenning van recht van verdediging

Samenvatting: Artikel 21, § 3, Voorlopige Hechteniswet is niet voorgeschreven op straffe van nietigheid. Evenmin verplicht een eventuele schending van die bepaling het onderzoeksgerecht om de voorlopige hechtenis zonder meer op te heffen. Die opheffing dringt zich enkel op indien het onderzoeksgerecht vaststelt dat door de onmogelijkheid tot kopienamen van het dossier, het recht van verdediging van de inverdenkinggestelde onherroepelijk is geschaad. Het onderzoeksgerecht oordeelt daarover onaantastbaar. Het Hof gaat wel na of dat gerecht uit zijn vaststellingen geen onverantwoorde gevolgen afleidt. Het recht van verdediging van een inverdenkinggestelde die tijdens de in artikel 21, § 3, Voorlopige Hechteniswet bepaalde termijn inzage heeft kunnen nemen in het strafdossier, wordt niet onherroepelijk miskend door het enkele feit dat hij geen afschrift heeft kunnen nemen van het volledige dossier.

Wanneer een inverdenkinggestelde zich beklagt over de miskenning van zijn recht van verdediging omdat hij geen kopie van het dossier van de voorlopige hechtenis heeft kunnen nemen, kan het onderzoeksgerecht hem ter remediëring daarvan een uitstel van de behandeling van de zaak voorstellen en kan het, indien hij dat uitstel weigert, daarmee rekening houden bij de beoordeling van de aangevoerde miskenning. Het enkele feit dat het uitstel leidt tot een verlenging van de termijn van de voorlopige hechtenis, waaraan de inverdenkinggestelde niet kan worden verplicht mee te werken, doet daaraan geen afbreuk.

Het arrest oordeelt in de bovenvermelde zin, alsook onder meer dat:

- de eiser niet lijkt te betwisten dat hij op grond van zijn wettelijk inzage-recht effectief de mogelijkheid heeft gehad inzage te nemen van het volledige digitale strafdossier;
- de eiser niet afdoende aannemelijk maakt dat het hem bij deze gelegenheid daadwerkelijk technisch onmogelijk was om met eigen middelen kopie te nemen van het strafdossier. De eiser stelt in conclusie dat de scans (foto's) van het elektronisch dossier zo goed als onleesbaar zijn en dat een document dient te worden verkleind tot 46% om het in zijn geheel te kunnen bekijken zodat de scans van deze verkleinde documenten de leesbaarheid nog moeilijker maken. Moeilijk betekent niet onmogelijk;

- een onherroepelijke miskenning van het recht van verdediging is in casu niet aangetoond, te meer daar uit het strafdossier en de eigen conclusie van de eiser blijkt dat hij tot tweemaal toe uitstel verkreeg van de raadkamer om hem toe te laten verder kennis te nemen van het strafdossier;
 - ook ter rechtszitting aan de advocaat van de eiser de kans werd geboden om een uitstel te verzoeken met het oog op verdere inzage van het strafdossier. De advocaat van de eiser ging hierop niet in.
- Op grond van die redenen kan het arrest wettig oordelen dat de voorlopige hechtenis van de eiser niet moet worden opgeheven wegens de onherroepelijke miskenning van zijn recht van verdediging.

Hof van Cassatie 28 december 2021 (P.21.1654.N), www.juportal.be

Hyperlink:

https://juportal.be/JUPORTAwork/ECLI:BE:CASS:2021:ARR.20211228.2N.4_NL.pdf

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Bijkomende onderzoeksdaten

Samenvatting: De kamer van inbeschuldigingstelling die moet beslissen over de handhaving van de voorlopige hechtenis, kan bij het onderzoek naar de voortgang van het dossier oordelen dat nog verhoren en onderzoeksdaten moeten gebeuren. Met dat enkele oordeel stelt de kamer van inbeschuldigingstelling zich niet in de plaats van de onderzoeksrechter. Het oordeel van de kamer van inbeschuldigingstelling dat de onderzoeksrechter op 2 december 2021 negen kantschriften heeft uitgeschreven, hoeft niet noodzakelijk te blijken uit een aan het strafdossier gevoegde kopie van die aan de bestemmingen toegestuurde kantschriften, maar kan ook zijn gebleken uit de behandeling van de zaak voor de kamer van inbeschuldigingstelling.

Hof van Cassatie 4 januari 2022 (P.21.1661.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220104.2N.15/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Europees onderzoeksbevel - Verdachte onderzoeksbevel - Valt niet noodzakelijk onder de wet Europees Aanhoudingsbevel

2. Europees aanhoudingsbevel – Uitvoering – Taak onderzoeksgerecht – Geen oordeel over de wettigheid en de regelmatigheid van het EAB

Samenvatting: 1. Volgens artikel 4, 1°, van de wet van 22 mei 2017 betreffende het Europees onderzoeksbevel (hierna Wet Europees Onderzoeksbevel) is een Europees onderzoeksbevel een door een rechterlijke autoriteit uitgevaardigde of gevalideerde rechterlijke beslissing die ertoe strekt in een andere lidstaat van de Europese Unie een of meer specifieke onderzoeksmaatregelen te laten uitvoeren met het oog op het verkrijgen

van bewijsmateriaal of om bewijsmateriaal te verkrijgen dat reeds in het bezit is van de bevoegde autoriteiten van de uitvoerende staat.

Uit het enkele feit dat in de stukken die zijn opgesteld ter uitvoering van een aan een Belgische overheid gericht Europees onderzoeksbevel de persoon op wie de gevraagde onderzoekshandelingen betrekking heeft, wordt aangemerkt als verdachte, hij ter gelegenheid van de uitvoering ervan van zijn vrijheid wordt beroofd, hij als verdachte wordt verhoord en hij het voorwerp uitmaakt van een door de uitvaardigende overheid gevraagd telefonie- en BOM-onderzoek, volgt niet dat die persoon in België wordt vervolgd in de zin van artikel 6, 1°, Wet Europees Aanhoudingsbevel voor de feiten waarvoor het Europees onderzoeksbevel is uitgevaardigd.

2. Het onderzoeksgerecht dat uitspraak moet doen over de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel met het oog op strafvervolgning heeft enkel te oordelen over de aanwezigheid van de in de artikelen 4 tot en met 8 Wet Europees Aanhoudingsbevel bepaalde weigeringsgronden en waarborgen, na te hebben nagegaan of aan de voorwaarden van de artikelen 3 en 5 Wet Europees Aanhoudingsbevel is voldaan. Het heeft in de regel niet te oordelen over de wettigheid en de regelmatigheid van het Europees aanhoudingsbevel. Die beoordeling komt immers de rechterlijke autoriteiten van de uitvaardigende staat toe. Het staat derhalve aan de rechterlijke autoriteit van de uitvaardigende staat en niet aan de rechterlijke autoriteit van de uitvoerende staat te oordelen of het uitvaardigen van een Europees aanhoudingsbevel het evenredigheidsbeginsel miskent.

Hof van Cassatie 4 januari 2022 (P.21.1655.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220104.2N.13/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Voorlopige hechtenis - Handhaving - Analyse van het gevaar voor recidive, collusie en onttrekking

2. Voorlopige hechtenis – Handhaving – Beoordeling – Bestaan van een vrijheidsberoving in het kader van strafuitvoering moet niet noodzakelijk betrokken worden in beoordeling

Samenvatting: 1. De beoordeling van het gevaar voor recidive, collusie en onttrekking vereist niet noodzakelijk dat het onderzoeksgerecht bij elke verschijning voor het onderzoeksgerecht een hernieuwde analyse maakt van het karakter en de gedragingen van de in verdenking gestelde. Het onderzoeksgerecht kan oordelen dat een eerder gemaakte analyse haar actualiteit heeft behouden.

2. Zij die van hun vrijheid zijn beroofd bij toepassing van de Voorlopige Hechteniswet en zij die van hun vrijheid zijn beroofd ter uitvoering van een hen opgelegde vrijheidsstraf bevinden zich in een fundamenteel verschillende rechtstoestand. De beide stelsels van vrijheidsberoving die autonoom van elkaar bestaan, dienen een ander doel, ze worden beheerst door andere verdrags- en wetsbepalingen, ze zijn onderworpen aan andere

voorwaarden, er gelden andere uitvoeringsmodaliteiten en over de beide vormen van vrijheidsberoving en het desgevallend beëindigen ervan wordt beslist volgens andere procedures en door andere overheden.

Daaruit volgt dat het onderzoeksgerecht dat moet beslissen over de handhaving van de voorlopige hechtenis bij de beoordeling van de vereiste van de noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid en het gevaar voor recidive, collusie en onttrekking het eventueel bestaan van een vrijheidsberoving in het kader van de strafuitvoering niet noodzakelijk moet betrekken.

Hof van Cassatie 11 januari 2021 (P.22.0019.N), www.juportal.be
--

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220111.2N.13/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Recht van verdediging - Inzage van het dossier – Gegevens uit een ander dossier – SKY-dossier

Samenvatting: Overeenkomstig artikel 21, § 1 en § 4, Voorlopige Hechteniswet moet de raadkamer binnen ten hoogste vijf dagen vanaf de datum van de tenuitvoerlegging van het bevel tot aanhouding beslissen over de regelmatigheid van dat bevel, de noodzaak van de handhaving van de voorlopige hechtenis en de modaliteiten van de uitvoering van de voorlopige hechtenis volgens de toepasselijke criteria.

Artikel 21, § 3, Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat de verdachte en zijn raadsman volgens de in die paragraaf bepaalde modaliteiten inzage hebben in het dossier van de voorlopige hechtenis.

Eensdeels is artikel 21, § 3, Voorlopige Hechteniswet niet op straffe van nietigheid voorgeschreven en leidt de eventuele schending van die bepaling enkel tot de invrijheidsstelling van de verdachte wanneer diens recht op een eerlijk proces daardoor onherstelbaar is aangetast. Anderdeels heeft een dergelijke schending niet tot gevolg dat er geen tijdige beslissing in de zin van artikel 21, § 1 en § 4, Voorlopige Hechteniswet voorligt.

Het recht van verdediging, waartoe het recht op tegenspraak behoort, vereist dat wanneer aan het dossier gegevens uit een ander strafdossier worden gevoegd, de verdediging inzage krijgt van alle pertinente elementen uit dat dossier, zowel à charge als à décharge, die beschikbaar zijn. Daartoe behoren niet enkel de elementen die een rechtstreeks belang hebben voor de feiten van de zaak, maar ook deze die betrekking kunnen hebben op de ontvankelijkheid, de betrouwbaarheid en de volledigheid van de eerst vermelde elementen. Dat recht is evenwel niet absoluut en kan onderhevig zijn aan beperkingen, onder meer in de fase van het gerechtelijk onderzoek, wanneer de inverdenkinggestelde zich nog niet voor de vonnisrechter moet verdedigen tegen de lastens hem ingebrachte beschuldiging. Ook kunnen de gegevens verkregen uit het afzonderlijke dossier zelf nog het voorwerp uitmaken van een lopend onderzoek en vallen onder het geheim van het onderzoek bepaald in artikel 57, § 1, Wetboek van Strafvordering.

Het recht van verdediging vereist niet dat op het moment waarop het onderzoeksgerecht op grond van artikel 21 Voorlopige Hechteniswet overgaat tot het nazicht van de

regelmatigheid van het bevel tot aanhouding en de noodzakelijkheid van de handhaving van de voorlopige hechtenis, reeds alle voormelde elementen zijn toegevoegd aan het dossier. Dat recht vereist in deze fase evenmin dat de verdachte inzage krijgt van andere stukken uit een afzonderlijk strafdossier dan deze die aan het voorliggende dossier zijn gevoegd, louter op grond van zijn niet aannemelijk gemaakte aanvoering dat uit die stukken gegevens à décharge of nietigheden kunnen blijken.

Het arrest oordeelt:

- de omstandigheid dat in het proces-verbaal 510666/2020, dat werd gevoegd uit een ander strafonderzoek, enkel wordt verwezen naar de processen-verbaal 508742/2020, 509755/2020, 510264/2020, 510652/2020 en 529273/2019 zonder voeging van die afzonderlijke processen-verbaal, heeft niet tot gevolg dat er in deze zaak rekening zou zijn gehouden met gegevens die niet aan het voorliggende dossier zouden zijn gevoegd;
- het proces-verbaal 510666/2020 is voldoende uitgebreid en bevat alle gegevens waarop de onderzoekshypothese kon worden gebaseerd dat de gebruiker van de beide in dat proces-verbaal genoemde PIN's dezelfde persoon zou zijn en dat deze persoon de eiser zou zijn;
- hetzelfde geldt voor het gevoegde proces-verbaal 511261/2020 waarin een overzicht wordt gegeven van de uitgevoerde onderzoekshandelingen die het arrest beschrijft en op basis waarvan de onderzoekspiste werd geformuleerd dat de eiser de gebruiker is van een welbepaalde PIN;
- alle voormelde informatie is aanwezig in het dossier en heeft dan ook het voorwerp uitgemaakt van het debat voor de raadkamer en kon door de eerste rechter gebruikt worden om haar oordeel te vormen. Er is geen enkele aanleiding noch reden om de beroepen beschikking nietig te verklaren. Er ligt geen enkele schending van artikel 5.1, 5.3 of 5.4 EVRM voor;
- de eiser maakt het niet afdoende aannemelijk dat de beoordelende rechters geen integraal dossier ter beschikking zouden hebben gekregen;
- met betrekking tot gegevens en informatie die uit andere dossiers zouden voortkomen, haalt de eiser aan dat hij de regelmatigheid ervan niet kan controleren en dat zijn recht op inzage en het recht op informatie zijn miskend;
- de eiser voert niet aan dat de door hem aangeklaagde gegevens op onregelmatige wijze werden verkregen. Hij maakt zulks niet aannemelijk op een wijze die het niveau van een loutere bewering of veronderstelling overstijgt. Hij hekelt enkel dat hij geen nazicht kan doen op enige mogelijke nietigheid van bewijsverkrijging;
- er zijn geen redenen om in de huidige stand van de strafrechtspleging te twijfelen aan de regelmatigheid van de gegevens of te oordelen dat het recht van verdediging of dat op een eerlijk proces onherroepelijk is miskend. Het geheime karakter van het onderzoek in het SKY-dossier kan op heden worden ingeroepen om nog niet alle voorhanden zijnde informatie aan de eiser kenbaar te maken;
- het recht van verdediging en dat op een eerlijk proces moeten worden beoordeeld over het geheel van de rechtspleging. In deze fase van de strafrechtspleging zijn die rechten overigens niet absoluut, tenzij zou blijken dat een eerlijk proces ten gronde onmogelijk is geworden, hetgeen niet het geval is. Het is bovendien mogelijk dat die gegevens zelf nog het voorwerp uitmaken van lopende strafrechtelijke onderzoeken;

- uit de omstandigheid dat de eiser thans geen inzage heeft in die gegevens kan geen schending van artikel 6 EVRM worden afgeleid, noch een miskenning van het recht op een eerlijk proces, het recht van verdediging, het recht van inzage of het recht op informatie. De eiser heeft inzage gekregen van alle stukken van het voorliggende dossier en heeft daarover tegenspraak kunnen voeren. Tijdens zijn verschillende verhoren en herverhoren is de eiser bovendien veelvuldig geconfronteerd geworden met uittreksels uit bepaalde gesprekken;
 - de ernstige aanwijzingen van schuld zoals vermeld in het bevel tot aanhouding bestaan nog steeds en worden bevestigd. Het gaat meer specifiek vooreerst om de ondertussen binnengelopen onderzoeksresultaten van de cryptofoon die bij de huiszoeking van 9 maart 2021 in het bezit van de eiser werd aangetroffen en waarvan hij voordien niet had betwist dat het om een cryptofoon zou gaan maar wel dat het zijn eigendom zou zijn geweest. De eiser heeft steeds voorgehouden dat hij die cryptofoon voor iemand uit zijn onmiddellijke omgeving bijhield;
 - daarnaast gaat het om het aantreffen van een Google-toestel met Russische simkaart in het voertuig van de eiser bij de zoeking van 6 december 2021, waarvoor aanwijzingen bestaan dat het een nieuwe cryptofoon zou zijn.
- Op grond van die redenen kan het arrest wettig beslissen dat eisers recht op inzage van het dossier van de voorlopige hechtenis niet is miskend.

Hof van Cassatie 11 januari 2022 (P.22.0003.N), [www.juportal.be](https://juportal.be)

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220111.2N.17/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis - Voorafgaande ondervraging – Onderzoeksrechter is niet verplicht te ondervragen over persoonlijkheid verdachte

Samenvatting: Artikel 5.2 EVRM bepaalt dat iedere gearresteerde onverwijld in een taal die hij verstaat op de hoogte moet worden gebracht van de redenen van zijn arrestatie en van alle beschuldigingen die tegen hem zijn ingebracht.

Artikel 5.3 EVRM bepaalt dat eenieder die is gearresteerd of gevangen wordt gehouden onmiddellijk voor een rechter moet worden gebracht.

Artikel 16, § 2, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat tenzij de verdachte voortvluchtig is of zich verbergt, de onderzoeksrechter alvorens een bevel tot aanhouding te verlenen, de verdachte moet ondervragen over de feiten die aan de beschuldiging ten grondslag liggen en die aanleiding kunnen geven tot de afgifte van een bevel tot aanhouding en zijn opmerkingen horen.

Artikel 16, § 5, tweede lid, Voorlopige Hechteniswet bepaalt dat in het bevel tot aanhouding de onderzoeksrechter de feitelijke omstandigheden van de zaak vermeldt en die welke eigen zijn aan de persoonlijkheid van de verdachte, welke de voorlopige hechtenis wettigen.

Uit die verdrags- en wetsebepalingen volgt niet dat de onderzoeksrechter verplicht is bij de door artikel 16, § 2, eerste lid, Voorlopige Hechteniswet bedoelde voorafgaande ondervraging de verdachte ook te verhoren over zijn persoonlijkheid.

Hof van Cassatie 18 januari 2022 (P.22.0046.N), [www.juportal.be](https://juportal.be)

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220118.2N.18/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Europees aanhoudingsmandaat - Weigering omwille van overlevering een onevenredige aantasting zou zijn van het door artikel 8 EVRM gewaarborgde recht op privé- en familiaal leven

Samenvatting: Uit geen enkele verdrags- of wetsbepaling volgt dat indien een uitvoerende staat de tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel heeft geweigerd omdat een overlevering een onevenredige aantasting zou zijn van het door artikel 8 EVRM gewaarborgde recht op privé- en familiaal leven van de betrokkene, die beslissing zich zou opdringen aan de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat aan wie de uitvaardigende staat om de tenuitvoerlegging van hetzelfde Europees aanhoudingsbevel heeft verzocht. Die bevoegde autoriteit van de nieuw aangezochte uitvoeringsstaat beoordeelt immers de tenuitvoerlegging van het Europees bevel op een ander tijdstip, op basis van mogelijk andere gegevens en volgens de ter uitvoering van het Kaderbesluit Europees Aanhoudingsbevel genomen nationale wet.

Daaruit kan geen miskenning van het gelijkheidsbeginsel worden afgeleid.

Hof van Cassatie 18 januari 2022 (P.22.0054.N), [www.juportal.be](https://juportal.be)

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220118.2N.21/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Uitbreiding gerechtelijk onderzoek

Samenvatting: Uit het enkele feit dat het gerechtelijk onderzoek op vordering van het openbaar ministerie wordt uitgebreid met nieuwe feiten of dat aan het dossier nieuwe processen-verbaal worden gevoegd, volgt voor een aangehoudene niet dat zijn recht van verdediging of de wapengelijkheid worden miskend indien hij niet onmiddellijk of op korte termijn over deze feiten wordt verhoord. De aangehoudene en zijn raadsman kunnen van de nieuwe feiten en processen-verbaal steeds kennis nemen bij de inzage van het dossier waartoe hen toegang wordt verleend bij iedere periodieke controle van de voorlopige hechtenis door het onderzoeksgerecht.

Hof van Cassatie 18 januari 2022 (P.21.1226.N), [www.juportal.be](https://juportal.be)

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220111.2N.10/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Drukpersmisdrijf – Digitale verspreiding – Bedreiging

Samenvatting: Het drukpersmisdrijf vereist een strafbare meningsuiting in een tekst die vermenigvuldigd is door een drukpers of een gelijkaardig procedé. Digitale verspreiding van teksten, met inbegrip van de plaatsing van publiek toegankelijke berichten op sociale media, vormt een dergelijk gelijkaardig procedé.

Een bedreiging in de zin van artikel 327 Strafwetboek levert als dusdanig geen meningsuiting op zoals hier bedoeld. Een dergelijke bedreiging kan dan ook slechts een drukpersmisdrijf uitmaken wanneer met de bedreiging ook een mening tot uitdrukking wordt gebracht.

Een hier bedoelde bedreiging moet door de bedreigde persoon gekend zijn geweest of minstens van zulke aard zijn geweest dat de bedreigde persoon ze had kunnen kennen. Dat laatste veronderstelt dat de bedreiging is geuit in omstandigheden waarin zij de bedreigde persoon logischerwijze zou bereiken. Dit kan het geval zijn door de plaatsing van de bedreiging op een publiek toegankelijk profiel op een sociaal medium of door de bekendmaking van de bedreiging aan een persoon die ze kan doorgeven aan de bedreigde persoon. Niet vereist is dat de dader daarna zelf nog de hand heeft gehad in de verdere verspreiding van de bedreiging, noch dat de bedreiging de bedreigde persoon effectief heeft bereikt.

De rechter oordeelt op grond van de hem voorgelegde gegevens onaanastbaar of de bedreigde persoon de bedreiging had kunnen kennen. Daarbij kan de rechter rekening houden met alle dienstige omstandigheden, zoals de mate van de openbaarheid van de schriftelijke bedreiging of van de kans dat de persoon aan wie de dader zijn mondelinge bedreiging heeft meegedeeld, deze zal doorgeven aan de bedreigde persoon. Het Hof gaat na of de rechter uit zijn vaststellingen geen gevolgen afleidt die op grond daarvan niet kunnen worden verantwoord.

Hof van Cassatie 25 januari 2022 (P.22.0074.N), www.juportal.be
--

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220125.2N.14/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Voorlopige hechtenis – Handhaving – Beantwoorden van het verweer

Samenvatting: Volgens artikel 23, 4°, Voorlopige Hechteniswet, dat ingevolge artikel 30, § 3, derde lid, Voorlopige Hechteniswet van toepassing is op de rechtspleging voor de kamer van inbeschuldigingstelling, moet het onderzoeksgerecht antwoorden op de conclusies van partijen. Indien de partijen in hun conclusies onder vermelding van feitelijke gegevens het bestaan van ernstige aanwijzingen van schuld betwisten, kan het onderzoeksgerecht dat de voorlopige hechtenis handhaaft, volstaan met de precisering van de gegevens die volgens haar dergelijke aanwijzingen van schuld uitmaken. Het enkele antwoord dat de aangevoerde betwisting het onderzoeksgerecht niet overtuigt, volstaat niet.

In zijn appelconclusie heeft de eiser, met verwijzing naar de diverse verklaringen afgelegd tijdens het gerechtelijk onderzoek en in het bijzonder de verklaring van M.P. waarbij deze toegeeft diegene te zijn die het vuurwapen heeft afgevuurd,

uitdrukkelijk betwist dat er tegen hem nog voldoende aanwijzingen van schuld bestaan.

Met de enkele redenen dat de ernstige aanwijzingen van schuld zoals vermeld in het bevel tot aanhouding nog steeds actueel zijn en de verklaringen van M.P. daar op geen enkele wijze afbreuk aan doen, beantwoordt het arrest dit verweer niet.

Hof van Cassatie 28 januari 2022 (P.21.1692.N), *ER Wekelijks* 2022, afl. 78.

Hyperlink:

Trefwoorden: Europees aanhoudingsbevel – Dubbele incriminatie – Beoordeling

Samenvatting: De bevoegde autoriteit van de uitvoerende lidstaat moet de strafbaarheid van het feit volgens het recht van de uitvoerende lidstaat beoordelen op het tijdstip van de beslissing over de tenuitvoerlegging van het Europees aanhoudingsbevel. Dit volgt uit het in artikel 1, lid 2, Kaderbesluit Europees Aanhoudingsbevel vervatte principe van de verplichting tot overlevering en het uitgangspunt van de wederzijdse erkenning, alsook uit het gebruik van de respectieve begrippen “constituent” en “constitute” in de Franse en Engelse tekst van artikel 2.4 Kaderbesluit Europees Aanhoudingsbevel. In de Franse versie wordt immers bepaald dat: “les faits pour lesquels le mandat d’arrêt européen a été émis constituent une infraction au regard du droit de l’Etat membre d’exécution”. In de Engelse versie wordt bepaald dat “the acts for which the European warrant has been issued constitute an offence under the law of the executing Member State”.

De door artikel 5, § 1, Wet Europees Aanhoudingsbevel gestelde vereiste van dubbele incriminatie houdt in dat het feit waarvoor de uitvaardigende staat een Europees aanhoudingsbevel heeft verleend ook door de Belgische wet strafbaar is gesteld. De dubbele strafbaarstelling bedoelt de essentie van het feit. Het is niet vereist dat de kwalificatie van het feit in de beide wetgevingen dezelfde is noch dat het strafbare feit volgens de beide wetgevingen een misdrijf oplevert met dezelfde constitutieve bestanddelen.

Die beoordeling moet abstract gebeuren in die zin dat de strafbaarheid van de feitelijke gedraging los staat van de mogelijkheid tot bestraffing van de dader. Er moet geen rekening worden gehouden met strafuitsluitings- of strafverschoningsgronden of met vervolgingsbeletsels. Evenmin moet bij dat onderzoek enige strafdrempel in acht worden genomen.

De bevoegde overheid van de uitvoerende lidstaat moet onderzoeken of in geval van een Europees aanhoudingsbevel uitgevaardigd met het oog op strafuitvoering de feitelijke elementen die aan de oorsprong liggen van de strafbare feiten die hebben geleid tot het in de uitvaardigende lidstaat uitgesproken veroordelend vonnis, kunnen worden bestraft volgens het recht van de uitvoerende staat. Daaruit volgt dat de autoriteit van de uitvoerende lidstaat zich voor dat onderzoek dient te steunen op de feitelijke elementen weergegeven in het veroordelend vonnis.

Het onderzoeksgerecht dient het onderzoek naar de dubbele strafbaarheid ambtshalve te verrichten en dus ongeacht of het daartoe uitdrukkelijk is gevorderd door het openbaar ministerie. Het kan dat onderzoek ook niet beperken tot die misdrijven waaruit volgens het openbaar ministerie het voldaan zijn aan de vereiste van de dubbele strafbaarheid volgt.

Hof van Cassatie 8 februari 2022 (P.21.1330.N), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220208.2N.2/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Onderzoeksgerechten - Beschikking van de raadkamer tot buitenvervolginstelling - Aard - Quid nieuwe bezwaren?

Samenvatting: Een beschikking van de raadkamer tot buitenvervolginstelling van een in verdenking gestelde spreekt zich niet definitief uit over de strafvordering en heeft geen definitief gezag van gewijsde. Deze beslissing stelt immers slechts vast dat het in de gegeven omstandigheden en met de beschikbare gegevens op een bepaald ogenblik niet verantwoord is de rechtspleging verder te zetten. Dit oordeel kan aldus later nog wijzigen in het geval van andere omstandigheden en beschikbare gegevens.

Uit de artikelen 246 en 247 Wetboek van Strafvordering, die ook van toepassing zijn op een beschikking van de raadkamer tot buitenvervolginstelling, volgt dat deze beslissing niet verhindert dat indien lastens een in verdenking gestelde nieuwe bezwaren zijn ingekomen, hij op vordering van het openbaar ministerie met een nieuwe beschikking alsnog naar de vonnisrechter wordt verwezen.

De raadkamer beoordeelt het bestaan van nieuwe bezwaren op het ogenblik dat zij opnieuw is gevat om over de regeling van de rechtspleging te oordelen. Niet vereist is dat zij de nieuwe bezwaren in de nieuwe beschikking zelf vaststelt. Die vaststelling kan ook blijken uit andere aan tegenspraak onderworpen dossierstukken waarnaar de raadkamer in haar nieuwe beschikking verwijst.

C. Andere arresten van het Hof van Cassatie

Hof van Cassatie 20 mei 2020 (P.20.0466.F), www.juportal.be

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200520.2F.2/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: (Strafuitvoeringsrechter) - Verzoek tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof - Vraag niet aangevoerd tot staving van een vordering, een verweer of een exceptie - Verplichting om te antwoorden op het verzoek

Samenvatting: Wanneer een prejudiciële vraag niet wordt aangevoerd tot staving van een vordering, een verweer of een exceptie, hoeft de rechter niet op het verzoek tot het stellen van die vraag te antwoorden (1). (1) Jaarverslag van het Hof van Cassatie 1999, Brussel, uitg. Belgisch Staatsblad, 2000, p. 105.

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2020:ARR.20200603.2F.3/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: 1. Jeugdbescherming - Beschermingsmaatregelen - Hoger beroep van de vader van het minderjarige kind - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Doel

2. Beschermingsmaatregelen - Hoger beroep van de vader van het minderjarige kind - Verzoekschrift dat de grieven bevat – Draagwijdte

3. Jeugdbescherming - Beschermingsmaatregelen - Hoger beroep van de vader van het minderjarige kind - Verzoekschrift dat de grieven bevat - Voorwerp - Aanwijzing van de beschikking waartegen het rechtsmiddel is gericht

Samenvatting: 1. Het in artikel 204 Wetboek van Strafvordering vastgelegde beginsel van het hoger beroep op grieven heeft niet tot doel de eiser in hoger beroep te verplichten de middelen te verduidelijken die hij voor de appelrechters wenst uiteen te zetten maar strekt ertoe de omvang van hun saisine te bepalen (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 352.

2. Artikel 204 Wetboek van Strafvordering onts zegt de partij in hoger beroep het recht niet om hoger beroep in te stellen tegen de gehele beschikking die op haar van toepassing is (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 352.

3. De wet vraagt de eiser in hoger beroep enkel om de beschikking aan te wijzen waartegen zijn rechtsmiddel is gericht maar niet om te verduidelijken waarom hij die beschikking aanvecht (1). (1) Zie concl. OM in Pas. 2020, nr. 352.

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220118.2N.15/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Regeling van rechtsgebied - Tussen onderzoeksrechters of onderzoeksgerechten – Eenzelfde misdrijf of samenhangende misdrijven

Samenvatting: Artikel 526 Wetboek van Strafvordering bepaalt dat er grond is tot regeling van rechtsgebied door het Hof wanneer onderscheiden onderzoeksrechters, die niet tot elkaars rechtsgebied behoren, kennis nemen van eenzelfde misdrijf of samenhangende misdrijven.

De omstandigheid dat twee onderzoeksrechters, die niet tot elkaars rechtsgebied behoren, eenzelfde misdrijf of samenhangende misdrijven onderzoeken, kan een geschil van rechtsmacht doen ontstaan dat de rechtsgang belemmert. Dit is het geval wanneer het met het oog op de goede rechtsbedeling en meer bepaald tot vrijwaring van de

onderzoekstechnische doelmatigheid van de waarheidsvinding, de leidende rol van de onderzoeksrechter of het recht van verdediging noodzakelijk is dat de beide strafdossiers verder worden behandeld door eenzelfde onderzoeksmagistraat.

Hof van Cassatie 1 februari 2022 (P.21.1286.N), [www.juportal.be](https://juportal.be)

Hyperlink:

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220201.2N.12/NL?HiLi=eNpLtDKwgg4FAAZPAf4=>

Trefwoorden: Heropening van de rechtspleging - Na arrest EHRM - Art. 442bis Sv

Samenvatting: Artikel 442bis, tweede lid, Wetboek van Strafvordering bepaalt dat wat betreft de strafvordering de heropening van de rechtspleging kan worden gevraagd in geval van een beslissing van het EHRM waarbij het akte neemt van de unilaterale verklaring van erkenning van de schending overeenkomstig artikel 37.1 EVRM en het dientengevolge beslist de zaak van de rol te schrappen.

Volgens artikel 442ter, 1°, Wetboek van Strafvordering behoort het recht om de heropening van de rechtspleging te vragen aan de veroordeelde.

Het verzoekschrift dat getekend is door een advocaat die meer dan tien jaar bij de balie is ingeschreven, voldoet aan de in artikel 442quater, § 2, Wetboek van Strafvordering bepaalde vorm- en tijdsvoorwaarden.

Uit de hierboven vermelde unilaterale verklaring van de Belgische regering en de beoordeling ervan door het EHRM met de voormelde beslissing van 23 maart 2021, zoals die werd medegedeeld op 15 april 2021, volgt dat het Hof van Cassatie door de redenen van de appelrechters aan te nemen dat de afwezigheid van de bijstand van een advocaat bij meerdere verklaringen van de verzoekers en zonder dat zij werden gewezen op hun zwijgrecht en het recht om zichzelf niet te incrimineren, in het licht van het geheel van het strafproces niet heeft geleid tot een miskennen van hun recht op een eerlijk proces en hun recht van verdediging, het door artikel 6.1 en 6.3.c EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces en de toegang tot een raadsman in alle fasen tot aan het strafproces heeft miskend.

De bedoelde verklaringen werden afgelegd zonder dat de verzoekers op enig ogenblik van hun vrijheid waren beroofd. Bij geen enkele afgelegde verklaring werd hen meegedeeld dat zij de keuze hadden te antwoorden op de hen gestelde vragen of te zwijgen, noch dat zij niet verplicht konden worden zichzelf te beschuldigen. De appelrechters hebben zich voor hun beslissing over de schuldvraag bovendien wel degelijk ook op deze verklaringen gesteund en evenmin is uit te sluiten dat deze hebben gediend om de overtuiging van de appelrechters die verkregen werd op grond van andere bewijselementen, te bevestigen.

De aldus vastgestelde schending van artikel 6.1 en 6.3.c EVRM als gevolg van een procedurefout of -tekortkoming is dermate ernstig dat ernstige twijfel bestaat over de uitkomst van de bestreden rechtspleging. Het Hof van Cassatie had immers anders kunnen oordelen dan het met het arrest van 26 mei 2015 heeft gedaan.

Met staving door meerdere stukken verwijzen de verzoekers naar de reputatieschade die zij als gevolg van de veroordeling nog steeds ondervinden, wat in het bijzonder volgt uit het verlies van een blanco strafregister en uit persoonlijke dagvaardingen inzake bestuurdersaansprakelijkheid en wat geleid heeft tot het mislopen van nieuwe

overheidsopdrachten en subsidieaanvragen. Bijgevolg blijven de verzoekers zeer ernstige nadelige gevolgen ondervinden van de bestreden rechtspleging, die slechts door een heropening kunnen worden hersteld.

Noot: Zelfde inhoud: Cass. 1 februari 2022 - P.21.1205.N en Cass. 1 februari 2022 - P.21.1190.N

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220201.2N.8/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

<https://juportal.be/content/ECLI:BE:CASS:2022:ARR.20220201.2N.9/NL?HiLi=eNpLtDKwqg4FAAZPAf4=>

Conclusie OM:

Hof van Cassatie 22 februari 2022 (P.22.0139.N – P.22.0149.N)

Hyperlink:

Trefwoorden: Wraking – Raadsheren hebben reeds geoordeeld over een vordering met een identiek voorwerp – Kamer van inbeschuldigingstelling – Spijtoptant – BOM-controle

Samenvatting: De magistraten waarvan thans de wraking wordt gevraagd hebben zich met het arrest van 25 oktober 2021 uitgesproken over de regelmatigheid van de bijzondere opsporingsmethoden observatie in dit gerechtelijk onderzoek overeenkomstig artikel 235ter Wetboek van Strafvordering (in het kader van de spijtoptantenregeling art. 216/5 §3 Sv.). De vordering van 12 januari 2022 heeft een identiek voorwerp als de vordering van 14 oktober 2021 en strekt tot eenzelfde beslissing. De omstandigheid dat de thans door de kamer van inbeschuldigingstelling te maken beoordeling moet gebeuren na het horen, minstens het oproepen, van alle partijen waaronder de verzoekers en dat de kamer van inbeschuldigingstelling niet gebonden is door wat met het arrest van 25 oktober 2021 is beslist, belet niet dat reeds werd geoordeeld over een vordering met een identiek voorwerp. Bijgevolg hebben de drie magistraten die thans in de kamer van inbeschuldigingstelling zetelen:

- over het geschil raad gegeven, gepleit of geschreven in de zin van artikel 828, 9°, Gerechtelijk Wetboek, zonder dat één van de drie in die bepaling vermelde uitzonderingsgevallen van toepassing is;
- er wettige verdenking bestaat in de zin van artikel 828, 1°, Gerechtelijk Wetboek aangezien de partijen en derden mogen vrezen dat, gelet op de beslissing die de drie magistraten reeds hebben genomen met het arrest van 25 oktober 2021, zij niet langer op onafhankelijke en onpartijdige wijze uitspraak kunnen doen over de thans aanhangige vordering.

De wrakingsverzoeken zijn bijgevolg gegrond en aan de drie betrokken magistraten moet overeenkomstig artikel 841, eerste lid, Gerechtelijk Wetboek het bevel worden gegeven zich van de zaak te onthouden.

2.5. Grondwettelijk Hof

Grondwettelijk Hof 13 januari 2022 (1/2022), www.const-court.be

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2022/2022-001n.pdf>

Trefwoorden: Strafrecht - Strafrechtspleging - Onderzoekshandelingen verricht ter uitvoering van een verzoek om wederzijdse internationale rechtshulp dat uitgaat van een Staat die geen lid is van de Europese Unie - Politieke vluchteling

1. Mogelijkheid tot opheffing van een inbeslagneming
2. Mogelijkheid om de regelmatigheid te laten controleren van onderzoekshandelingen
3. Mogelijkheid om inzage te krijgen in het strafdossier

Samenvatting: In zake : de prejudiciële vragen over de artikelen 61ter, § 1, 61quater, § 1, en 235bis, § 2, van het Wetboek van strafvordering, de artikelen 12, § 2, en 15, § 1, van de wet van 5 augustus 2006 « inzake de toepassing van het beginsel van de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen in strafzaken tussen de lidstaten van de Europese Unie » en de artikelen 5, tweede en derde lid, en 6 van de wet van 9 december 2004 « betreffende de internationale politieke verstrekking van gegevens van persoonlijke aard en informatie met gerechtelijke finaliteit, de wederzijdse internationale rechtshulp in strafzaken en tot wijziging van artikel 90ter van het Wetboek van strafvordering », gesteld door de kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Brussel.

Het Hof zegt voor recht:

- De ontstentenis van een jurisdictioneel beroep dat, in geval van een inbeslagneming ten uitvoer gelegd op grond van een verzoek om wederzijdse rechtshulp dat uitgaat van een Staat die geen lid is van de Europese Unie, zou toelaten de inachtneming te laten controleren van de wet van 9 december 2004 « betreffende de internationale politieke verstrekking van gegevens van persoonlijke aard en informatie met gerechtelijke finaliteit, de wederzijdse internationale rechtshulp in strafzaken en tot wijziging van artikel 90ter van het Wetboek van strafvordering », en met name de inachtneming van de voorwaarden bedoeld in artikel 4 van dezelfde wet, en, indien niet is voldaan aan die voorwaarden, een beslissing tot opheffing van de inbeslagneming te verkrijgen, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.
- Gelet op hetgeen is vermeld in B.20.4, schenden de artikelen 5, tweede en derde lid, en 6 van de voormelde wet van 9 december 2004 niet de artikelen 10, 11 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6, 8, 13 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 1 van het Vluchtelingenverdrag van Genève.
- De ontstentenis van een beroep dat zou toelaten inzage te vragen van de elementen van het strafdossier, waarover de Belgische overheden beschikken en waarop de tenuitvoerlegging van het verzoek om wederzijdse internationale rechtshulp is gegrond, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 14 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Persbericht: De kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Brussel stelt het Hof verschillende prejudiciële vragen over de regels die van toepassing zijn inzake wederzijdse rechtshulp met een Staat die geen lid is van de Europese Unie. Die vragen betreffen de onmogelijkheid, voor een rechtzoekende - die politiek vluchteling is in België wegens vervolgingen door de Staat waarvan het verzoek om wederzijdse rechtshulp uitgaat - , om de opheffing te vorderen van een inbeslagneming van goederen en om inzage te hebben in het strafdossier.

Volgens het Hof schendt de onmogelijkheid, voor de rechtzoekende, om een beroep in te stellen tot opheffing van een inbeslagneming die in een dergelijke context wordt uitgevoerd, het recht op toegang tot de rechter. In afwachting van de invoering van zulk een beroep door de wetgever, moet de rechtzoekende zulk een verzoek kunnen formuleren voor de onderzoeksrechter, met een eventueel hoger beroep voor de kamer van inbeschuldigingstelling. Het Hof oordeelt vervolgens dat het ontbreken van een controle door een Belgische rechter van de regelmatigheid van de buitenlandse procedure, kan worden gerechtvaardigd door de respectieve bevoegdheden van de Belgische en buitenlandse overheden in een context van internationale wederzijdse rechtshulp. Er is overigens voorzien in bepaalde waarborgen, onder meer het feit dat de Belgische overheden de status van vluchteling in aanmerking nemen wanneer zij het verzoek om wederzijdse rechtshulp ten uitvoer leggen. Het Hof oordeelt ten slotte dat de onmogelijkheid, voor de rechtzoekende, om toegang te hebben tot de elementen van het strafdossier waarover de Belgische overheden beschikken en op grond waarvan zij hebben aanvaard om het verzoek om wederzijdse rechtshulp ten uitvoer te leggen, ongrondwettig is. Het staat aan de wetgever daartoe in een beroep te voorzien.

<https://www.const-court.be/public/n/2022/2022-001n-info.pdf>

Grondwettelijk Hof 13 januari 2022 (4/2022), www.const-court.be
--

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2022/2022-004n.pdf>

Trefwoorden: Gerechtelijk recht - Juridische bijstand - Financiering - Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand - Bijdrage - Burgerlijke rechtspleging / Strafrechtspleging - Vrijspraak in eerste aanleg door een strafgerecht, gevolgd door hoger beroep uitsluitend ingesteld door de burgerlijke partij - « Verwezenen »

Samenvatting: Bij arrest van 16 februari 2021, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 11 maart 2021, heeft het Hof van Beroep te Antwerpen de volgende prejudiciële vraag gesteld :

« Is het verenigbaar met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet dat voor de zaken die volgens de burgerlijke rechtspleging worden behandeld voor elke gedinginleidende akte die op een van rollen bedoeld in de artikelen 711 en 712 van het Gerechtelijk Wetboek wordt ingeschreven, op het ogenblik van die inschrijving, door elke eisende partij een bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand verschuldigd is (art. 4 § 2 Wet 19 maart 2017) en in strafzaken iedere door een strafgerecht veroordeelde verdachte, in verdenkinggestelde, beklaagde, beschuldigde of voor het misdrijf burgerrechtelijk aansprakelijke persoon veroordeeld wordt tot het betalen van een bijdrage aan het Begrotingsfonds (art. 4 § 3 Wet 19 maart 2017), terwijl de (oorspronkelijke) beklaagde die in

eerste aanleg door een strafgerecht wordt vrijgesproken, waarna énkél hoger beroep volgt van de burgerlijke partij, mét hervorming van het bestreden vonnis in graad van hoger beroep door de bewezenverklaring van een fout bestaande in het plegen van het initieel vervolgde misdrijf, in hoger beroep aangemerkt als ‘ verwezene ’ (die niet aan te merken is als ‘ verdachte, in verdenkinggestelde, beklaagde, beschuldigde ’) niet tot een bijdrage aan het Fonds voor de juridische tweedelijnsbijstand kan veroordeeld worden ? ».

Het Hof zegt voor recht :

- Artikel 4, § 3, van de wet van 19 maart 2017 « tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand », in die zin geïnterpreteerd dat geen bijdrage aan het begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand kan worden opgelegd aan personen die in eerste aanleg door een strafgerecht werden vrijgesproken en die vervolgens op het enkel hoger beroep van de burgerlijke partij worden veroordeeld op burgerlijk gebied, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.
- Dezelfde bepaling, in die zin geïnterpreteerd dat er een bijdrage aan het begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand kan worden opgelegd aan personen die in eerste aanleg door een strafgerecht werden vrijgesproken en die vervolgens op het enkel hoger beroep van de burgerlijke partij worden veroordeeld op burgerlijk gebied, schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet.

Grondwettelijk Hof 3 februari 2022 (15/2022), www.const-court.be
--

Hyperlink: <https://www.const-court.be/public/n/2022/2022-015n.pdf>

Trefwoorden: Strafrechtspleging - Opsporingsonderzoek / Gerechtelijk onderzoek - Ambtshalve toezicht door de kamer van inbeschuldigingstelling

Samenvatting: Bij arrest van 25 februari 2021, waarvan de expeditie ter griffie van het Hof is ingekomen op 4 maart 2021, heeft de kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Gent de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« Schendt Boek 1 van het Wetboek van Strafvordering de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet gelezen in samenhang met de artikelen 6 en 13 van het Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM), in zoverre het aan de in een strafrechtelijk opsporingsonderzoek beoogde persoon niet het recht toekent om in een opsporingsonderzoek dat na een jaar nog niet is afgesloten aan de kamer van inbeschuldigingstelling als een onafhankelijke rechtsinstantie te vragen een controle uit te oefenen op de voortgang van dit opsporingsonderzoek, terwijl een verdachte die het voorwerp uitmaakt van een gerechtelijk onderzoek dat na een jaar nog niet is afgesloten wel deze mogelijkheid geniet ? »;

« Schendt artikel 136 van het Wetboek van Strafvordering de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, al dan niet gelezen in samenhang met de artikelen 6 en 13 van het Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM), om reden dat een verdachte die het voorwerp uitmaakt van een opsporingsonderzoek dat na een jaar nog niet is afgesloten de kamer van inbeschuldigingstelling niet kan vatten teneinde controle uit te oefenen op de voortgang van

de procedure, terwijl een verdachte die het voorwerp uitmaakt van een gerechtelijk onderzoek dat na een jaar nog niet is afgesloten wel deze mogelijkheid geniet ? »

Het Hof zegt voor recht :

Artikel 136, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering schendt de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre het niet voorziet in een daadwerkelijk preventief rechtsmiddel voor de verdachte, dat erop gericht is een lopend opsporingsonderzoek te doen versnellen, indien dat onderzoek na een jaar niet is afgesloten.

Persbericht: <https://www.const-court.be/public/n/2022/2022-015n-info.pdf>

Als een gerechtelijk onderzoek na een jaar niet is afgesloten, kan de inverdenkinggestelde de kamer van inbeschuldigingstelling verzoeken controle uit te oefenen over de voortgang ervan.

Het Wetboek van strafvordering voorziet niet in gelijkaardig recht voor de verdachte in een opsporingsonderzoek. De kamer van inbeschuldigingstelling van het Hof van Beroep te Gent vraagt het Hof of dit niet discriminerend is in het licht van het recht op een eerlijk proces en het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel. Het Hof stelt vast dat de voorbereidende fase van het strafproces de vorm kan aannemen van een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek. Dit criterium van onderscheid is volgens het Hof niet pertinent om al dan niet te kunnen genieten van het rechterlijk toezicht op langdurige strafonderzoeken. Het is aan de wetgever om een dergelijk rechtsmiddel in te voeren voor langdurige opsporingsonderzoeken.

In afwachting van het optreden van de wetgever, is het aan de kamer van inbeschuldigingstelling om een einde te maken aan de ongrondwettigheid door de bestaande regeling voor gerechtelijk onderzoeken bij analogie toe te passen in het kader van een opsporingsonderzoek.

2.6. Raad van State

- Nihil

2.7. Hoven van beroep

A. Correctionele kamers

Brussel 30 juni 2021, RW 2021-2022, afl. 20, 803-804.

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Rechtsmiddelen – Strafzaken – Hoger beroep – Devolutieve kracht – Hoger beroep tegen een veroordelend eindvonnis – Niet-bestreden tussenvonnis waarin de strafvordering ontvankelijk werd verklaard – Verplichting van het hof van beroep om de regelmatigheid van de aanhangigmaking te beoordelen

2. Strafvordering – Vonnisgerecht – Aanhangigmaking – Verstekvonnis dat werd gewezen zonder akte van aanhangigmaking – Verzet van de beklaagde – Gevolg

Samenvatting: 1. Ingevolge het hoger beroep tegen een veroordelend eindvonnis dient het hof van beroep de regelmatigheid van de saisine van de correctionele rechtbank te onderzoeken, ook al werd de strafvordering ontvankelijk verklaard in een tussenvonnis waartegen geen ontvankelijk hoger beroep werd ingesteld. De strafrechter kan immers slechts uitspraak doen over de feiten die regelmatig bij hem aanhangig zijn gemaakt. Het betreft een grief van openbare orde.

2. Wanneer niet blijkt dat de strafvordering aanhangig werd gemaakt bij de correctionele rechtbank, kan deze onregelmatigheid niet worden rechtgezet door het verzet van de beklaagde tegen het verstekvonnis dat hem desondanks heeft veroordeeld. Het verzet van de beklaagde maakt de strafvervolgning niet aanhangig en kan ook niet worden beschouwd als een vrijwillige verschijning die als een regelmatige akte van aanhangigmaking zou gelden.

B. Kamer van Inbeschuldigingstelling

KI Gent 24 juni 2021, <i>ER wekelijks</i> 2022, afl. 76, 7-8.

Hyperlink:

Trefwoorden: Hoger beroep - Geïnterneerde - Grievenschrift (geen) - Overmacht

Samenvatting: Ingevolge het grievenstelsel, zoals geregeld door artikel 204 van het Wetboek van Strafvordering, kan de devolutieve werking van het hoger beroep, zoals dit in beginsel voortvloeit uit de akte van hoger beroep, en de rechtsmacht van de appelrechter worden beperkt gezien uit die wetsbepalingen volgt dat de rechter in hoger beroep slechts van welbepaalde grieven kennis kan nemen, meer bepaald de grieven die opgeworpen werden in het verzoekschrift waarvan gewag in artikel 204 van het Wetboek van Strafvordering.

Het hof dient in deze zaak vast te stellen dat de geïnterneerde geen grievenschrift in de zin van artikel 204 van het Wetboek van Strafvordering heeft neergelegd.

De geïnterneerde maakt overigens niet concreet aannemelijk dat het hem door overmacht niet mogelijk zou geweest zijn om de wettelijke verplichting tot neerlegging van een grievenschrift na te leven. Dit klemmt des te meer nu uit de brief d.d. 1 april 2021, uitgaande van de gevangenisdirecteur aan de afdelingsprocureur te Dendermonde, uitdrukkelijk blijkt dat de geïnterneerde op die datum in de gevangenis een grievenformulier heeft ontvangen en voor deze ontvangst heeft getekend (zie het stuk dat door de procureur-generaal op 14 juni 2021 werd gevoegd aan het strafdossier).

Hij werd in de procedure die tot de bestreden beschikking van de raadkamer heeft geleid bovendien bijgestaan door een raadsman, meer bepaald meester

W. D., advocaat te Antwerpen, zodat geredelijk mag worden aangenomen dat de geïnterneerde terdege werd voorgelicht over de wettelijke voorwaarde m.b.t. de neerlegging van een grievenschrift.

C. Burgerlijke kamers en kortgeding

- Nihil

2.8. Rechtbanken van eerste aanleg

A. Correctionele kamers

Corr. West-Vlaanderen (afd. Gent) 8 januari 2020, *TGR* 2021, afl. 3, 161.

Hyperlink:

Trefwoorden: Faillissement – Zaakvoerder – Tegenstrijdige belangen

Samenvatting: In geval van faillissement van een vennootschap is de zaakvoerder niet langer de vertegenwoordiger van deze rechtspersoon, zodat er geen gevaar op tegenstrijdige belangen bestaat dat dwingt tot aanstelling van een lasthebber ad hoc (art. 2bis V.T.Sv.). De curator heeft kennis gekregen van de dagvaarding en de inleidingsdatum. Een gebeurlijke geldboete raakt de belangen van de boedel, zodat de curator in de mogelijkheid verkeerde om de nodige initiatieven te nemen, door hetzij zelf tussen te komen, hetzij de aanstelling van een lasthebber ad hoc te verzoeken indien daartoe grond bestaat. Aangezien de curator niet tegelijk met de rechtspersoon wordt vervolgd en niets erop wijst dat de curator zijn taak uitoefent in strijd met de belangen van de failliete vennootschap, is er geen reden om ambtshalve een lasthebber ad hoc aan te stellen

Corr. Antwerpen 26 juni 2020, *NC* 2021, afl. 6, 524-526.

Hyperlink:

Trefwoorden: Bestrafing seksueel misdrijf – Vraag tot begeleiding – Invulling probatievoorwaarden

Samenvatting: Gelet op het deskundigenverslag en de veelzijdige hulpvraag van beklaagde zelf, oordeelt de rechtbank dat het noodzakelijk is om betrokkene nog geruime tijd te begeleiden en op te volgen en dit teneinde recidive te voorkomen. Het opleggen van een probatiemaatregel zoals gevorderd door het Openbaar Ministerie ter zitting is dan ook aangewezen.

Met noot: VAN WAES, M., “De behandeling van seksuele delinquenten: huidige en toekomstige mogelijkheden nader bekeken”, *NC* 2021, afl. 6, 526-535.

Corr. West-Vlaanderen (afd. Kortrijk) 13 januari 2021, *RABG* 2021-2022, afl. 18, 1694-1700.

Hyperlink:

Trefwoorden: 1. Misdrijven en hun straffen – Misdrijven tegen familie en zeden – Aanranding van de eerbaarheid – Vereiste van een voldoende zwaarwichtige handeling

2. Discriminatie, racisme, xenofobie – Wetten antiracisme/discriminatie – Verboden discriminatie – Sociaal recht – Bescherming tegen discriminatie – Gelijkheid mannen en vrouwen – Strafrechtelijke sancties – Seksisme

Samenvatting: 1. De hand ongevraagd op het achterwerk leggen is ongepast, had in de concrete context ongetwijfeld een seksuele bijbedoeling in hoofde van de dader en werd door het slachtoffer ervaren als een ongewenste intimiteit, maar vertoont objectief gezien niet de vereiste graad van zwaarwichtigheid om te besluiten dat dit in de gegeven context door het collectief bewustzijn van onze maatschappij wordt gezien als een miskenning van het seksueel eerbaarheids- en schaamtegevoel van het slachtoffer.

2. Hij die ongevraagd een meisje dat hem aanstaat betast aan het achterwerk en denkt vanuit een ongepast superioriteitsgevoel van de man ten opzichte van de vrouw dat hij zich dat tegenover Europese vrouwen kan veroorloven en dat die dat moeten aanvaarden, maakt zich schuldig aan het misdrijf van seksisme. Dergelijk gedrag wordt door het collectief bewustzijn van onze westerse maatschappij actueel beschouwd als een ernstige aantasting van de waardigheid van het minderjarig slachtoffer.

Corr. West-Vlaanderen (afd. Gent) 4 januari 2022, <i>NJW</i> 2022, afl. 454, 35.
--

Hyperlink:

Trefwoorden: Seksismewet – aanzetten tot discriminatie, haat en geweld tegen vrouwen

Samenvatting: De rechtbank van eerste aanleg veroordeelt J.H. voor strafbaar seksisme en aanzetten tot discriminatie, haat en geweld tegen vrouwen (art. 2 wet van 22 mei 2014 ter bestrijding van seksisme in de openbare ruimte en tot aanpassing van de wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie teneinde de daad van discriminatie te bestraffen en art. 27 wet van 10 mei 2007 ter bestrijding van discriminatie tussen vrouwen en mannen). Tijdens een lezing voor het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond aan de UGent deed J.H. een reeks seksistische uitspraken, inclusief vrouwen "willen hun benen niet meer opendoen", vergelijken van vrouwen met honden en beesten, en "Ik zou, na de school, met een paar man, Liene gaan opwachten ... Liene van haar fietske trekken, allebei haar banden platzetten, ..., haar kabaske pakken, dat volledig in de goot uitschudden, ..., en dan zou ik ... haar sjakoske in brand steken".

De rechtbank overweegt niet enkel de letterlijke bewoordingen van de uitspraken, maar ook de mimiek van J.H., de specifieke context, en de algemene boodschap dat vrouwen minderwaardig en een last voor mannen zijn. De uitspraken zetten volgens de rechtbank aan tot discriminatie, haat en geweld tegen vrouwen omdat ze voorhouden dat vrouwen fundamenteel minderwaardig zijn en partnergeweld en seksueel misbruik normaliseren. De rechtbank vindt een bijzonder opzet in hoofde van J.H. omdat het gaat om "langdurige,

welgemikte, herhaalde, bijzonder gore en vulgaire, vrouwonvriendelijke en haatdragende uitspraken".

De rechtbank legt J.H. tien maanden gevangenisstraf op, waarvan de helft met uitstel, en een boete van 8.000,- euro. Hij wordt ook voor vijf jaar uit het recht ontzet om openbare ambten, bedieningen of betrekkingen te bekleden, en wordt veroordeeld tot het betalen van een schadevergoeding aan het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen en aan UGent. Bij het bepalen van de straf neemt de rechtbank het misprijzen voor fundamentele rechten in aanmerking, wat "een bedreiging [vormt] voor een vreedzame samenleving waar plaats is voor alle mensen, ongeacht hun geslacht", en dat J.H., in plaats van als arts mensen te helpen, aanzet tot fysiek en psychisch geweld tegen vrouwen.

Met noten:

- DE WAEL, F., CLAES, L., "De zaak Hoeyberghs strafrechtelijk onder de loep genomen", *Juristenkrant* 2022, afl. 442, 3 en 6-7.
- VAN DIJCKE, H., "Een stap in de juiste richting voor het realiseren van de doelstelling van de Seksismewet", *NJW* 2022, afl. 454, 41.
- VANDROMME, T., "De zin of onzin van de Seksismewet van 22 mei 2014", *RW* 2021-2022, afl. 26, 1010.

B. Raadkamer

- Nihil

C. Burgerlijke kamers en voorzitter in kortgeding

- Nihil

2.9. Hoven van Assisen

- Nihil

2.10. Buitenlandse rechtspraak

- Nihil

3. Rechtsleer

3.1. Overzichten van rechtsleer

- Nihil

3.2. Boeken

A. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht

- TIMMERMANS, J., *Gerechtskosten in strafzaken*, Mortel, Intersentia, 2022, 200 p. (verschijnt mei 2022)
- VANLERBERGHE, B., ROZIE, J., RUTTEN, S., *COVID-besmetting van de rechtshandhaving*, Mortsel, Intersentia, 2021, 158 p.
- VERBRUGGEN, F., *Themis 2021-2022 nr. 122: Straf- en strafprocesrecht*, Mortsel, Intersentia, 2022, 150 p. (verschijnt april 2022)
- VERSTRAETEN, R., VERBRUGGEN, F., *Strafrecht en strafprocesrecht voor bachelors (veertiende editie)*, Mortsel, Intersentia, 2022, 800 p. (verschijnt september 2022)

B. Nieuwe boeken i.v.m. strafrecht en strafprocesrecht in de bibliotheek

- DE BUSSCHER, M., MEESE, J. VAN DER KELEN, D., VERBIST, J., *Duiding Strafrecht*, Brussel, Larcier, 2018, 904 p.
- HOET, P., *Het strafrechtelijk ne bis in idem*, reeks CABG, Brussel, Intersentia, 2021, 119 p.
- VAN ESPEN, H., VANTHIENEN, S., *Duiding Drugs – Praktijkgids 2016*, Brussel, Larcier, 2016, 430 p.

3.3. Bijdragen in boeken of tijdschriften (inclusief noten)

A. Bijdragen i.v.m. internationaal en Europees strafrecht en strafprocesrecht

- KUTY, F., “Le droit à un procès équitable au sens de la jurisprudence strasbourgeoise en 2021”, *JLMB* 2022, afl. 6, 244-276.

B. Bijdragen i.v.m. algemeen strafrecht

- BEERNAERT, M.-A., “Correctionnalisation des crimes et récidive légale: les problèmes subsistent, les solutions aussi...”, *RDP* 2022, afl. 1, 29-50.
- HANOULLE, K., “Schuld aan de onschuld? Voorafgaande fout sluit vrijspraak wegens geestesstoornis niet uit”, *RABG* 2021-2022, afl. 18, 1752-1756. (noot bij Cass. 25 mei 2021 (P.21.0266.N))
- HOET, P., “Een opleiding als bijzondere voorwaarde bij een probatie-uitstel”, *T.Strafr.* 2022, afl. 1, 50-52. (noot bij Cass. 14 september 2021 (P.21.0837.N))
- HOET, P., “Een uittreksel uit het strafregister tot bewijs van een eerdere veroordeling: voldoende om uitstel van de tenuitvoerlegging van de straf te weigeren”, *T.Strafr.* 2022, afl. 1, 53-56. (noot bij Cass. 18 september 2021 (P.21.0653.N))
- HOET, P., “Herroeping wegens niet-nakoming van de probatie als gevolg van een voorlopige hechtenis: het vermoeden van onschuld versus een foutieve tekortkoming”, *RABG* 2021-2022, afl. 18, 1688-1694. (noot bij Corr. West-Vlaanderen (afd. Kortrijk) 25 november 2020)

- IDOMON, C., “De objectieve onpartijdigheid van de vonnisrechter die reeds eerder oordeelde over de voorlopige hechtenis”, *RW* 2021-2022, afl. 26, 1030-1036. (noot bij Cass. 18 mei 2021 (P.21.0245.N))
- NOIRHOMME, C., “L’arrêt de la Cour de cassation du 15 septembre 2021, un opportun rappel des conditions d’application de l’article 65, alinéa 2, du Code pénal”, *RDP* 2022, afl. 2, 137-148. (noot bij Cass. 15 september 2021 (P.21.0441.F))
- RIGAUX, M.-F., « Un usage délicat du contrôle de légalité », *RDP* 2022, afl. 1, 59-77.
- ROZIE, J., VANDERHALLEN, M., TERSAGO, P., “Het zwijgrecht als tweesnijdend zwaard: een fundamenteel recht van verdediging of een katalysator voor schuldigverklaring? De toepassing van het zwijgrecht in strafzaken empirisch onderzocht”, *NC* 2021, afl. 6, 461-482.
- VAN DOOREN, E., “De lange grijparm van artikel 43quater, §4 Strafwetboek”, *RABG* 2021-2022, afl. 18, 1715-1721. (noot bij Cass. 23 februari 2021 (P.19.1057.?.))
- WEYTS, B., “De immuniteit van de Heilige Stoel volgens het EHRM”, *RW* 2021-2022, afl. 18, 690.

C. Bijdragen i.v.m. bijzonder strafrecht

- DE BOCK, E., “Het openbaarheidsvereiste bij het misdrijf laster”, *T.Strafr.* 2022, afl. 1, 38-41. (noot bij Cass. 15 september 2020 (P.21.0327.N))
- DE WAEL, F., CLAES, L., “De zaak Hoeyberghs strafrechtelijk onder de loep genomen”, *Juristenkrant* 2022, afl. 442, 3 en 6-7. (noot bij Corr. Oost-Vlaanderen (afd. Gent) 4 januari 2022)
- DELBROUCK, L., KERKHOF, V., “Witwas en de illegale oorsprong van het vermogensvoordeel, bewijs(t) nog maar eens last(ig) te zijn”, *RABG* 2021-2022, afl. 18, 1682-1685. (noot bij Cass. 13 oktober 2020 (P.20.0550.N))
- FRANCOIS, A., “Les violences domestiques en matière pénale: entre obligations internationales, politique criminelle et réalités de terrain”, *RDP* 2022, afl. 2, 91-137.
- RIZZO, A., “La confiscation du patrimoine de l’organisation criminelle: renaissance d’une restriction légale, légitime et proportionnée au droit de propriété?”, *JT* 2022, afl. 6, 85-92.
- ROYER, S., “De strijd tegen terroristische propaganda op social media”, *T.Strafr.* 2022, afl. 1, 26-29. (noot bij EHRM 31 augustus 2021 (23314/19) en EHRM 2 september 2021 (45581/15))
- ROYER, S., “Anything you sing, can and will be held against you. Voor de strafrechter vanwege een songtekst?”, *Juristenkrant* 2022, afl. 443, 16.
- VAN DIJCKE, H., “Een stap in de juiste richting voor het realiseren van de doelstelling van de Seksismewet”, *NJW* 2022, afl. 454, 41. (noot bij Corr. West-Vlaanderen (afd. Gent) 4 januari 2022)
- VAN VOLSEM, F., “De seksismewet: geen louter symbolische wet, maar een handhavinginstrument zeker indien andere strafbaarstellingen tekortschieten”, *RABG* 2021-2022, afl. 18, 1700-1712. (noot bij Corr. West-Vlaanderen (afd. Kortrijk) 13 januari 2021)
- VANASSCHE, S., OPGENHAFFEN, T., “Het beroepsgeheim wanneer de patiënt slachtoffer is. Het doolhof van Cassatie”, *T.Strafr.* 2022, afl. 1, 42-49. (noot bij Cass. 26 maart 2021 (D.18.0015.N))

- VANDROMME, T., “De herstellvordering woningkwaliteit in geval van stedenbouwkundige inbreuken: schenkt het Hof van Cassatie klare wijn?”, *RW* 2021-2022, afl. 21, 823-829. (noot bij Cass. 11 mei 2021 (P.20.1220.N))
- VANDROMME, T., “De zin of onzin van de Seksismewet van 22 mei 2014”, *RW* 2021-2022, afl. 26, 1010.
- VASSEUR, R., “Cassatie bevestigt: voertuig kan wel degelijk wapen zijn”, *Juristenkrant* 2021, afl. 440, 1. (noot bij Cass. 16 november 2021 (P.21.1410.N))
- VEREECKE, V., “De immuniteit van het pleidooi en de vrije meningsuiting van de advocaat”, *RABG* 2021-2022, afl. 18, 1764-1774. (noot bij Cass. 22 juni 2021 (P.21.0397.N))
- VERNIERS, E., “Strafverzwaring voor dierenwelzijnsinbreuken”, *Juristenkrant* 2022, afl. 443, 2 en 6.

D. Bijdragen i.v.m. strafprocesrecht

- BONTINCK, T., “La conventionnalité de la perquisition d’un cabinet d’avocat dépend du respect de conditions strictes”, *JT* 2021, afl. 42, 907-908. (noot bij EHRM 13 april 2021)
- DE BOCK, E., “Geen onbeperkt volgappel in de tijd voor het openbaar ministerie”, *Juristenkrant* 2022, afl. 441, 6. (noot bij 23 november 2021 (P.21.0720.N))
- DE WAEL, F., “ ‘Ernstige aanwijzingen van schuld’ uit de voorlopige hechteniswet gedefinieerd”, *RABG* 2021-2022, afl. 18, 1726-1734. (noot bij Cass. 7 april 2021 (P.21.0453.N))
- DELTOUR, P., “Pleidooi voor openbaarheid van de rechtspraak”, *Juristenkrant* 2022, afl. 441, 11.
- DEPAEPE, H., SEYEN, K., “Opsporing en vervolging van misdrijven. Technische overdracht van gegevens”, *NJW* 2022, afl. 454, 2-9.
- HERBOTS, P., DRIESSEN, M., “Welkome aardbeving in het strafprocesrecht: Eindelijk rechterlijk toezicht op lange opsporingsonderzoeken”, *Juristenkrant* 2022, afl. 443, 11. (noot bij GwH 3 februari 2022)
- KEUNEN, L., “Bewaren van elektronische communicatiegegevens: de uitzondering en niet de regel”, *NJW* 2022, afl. 454, 30. (noot bij GwH 1 april 2021 (52/2021))
- KONING, F., “La Cour de cassation en sécession?”, *JLMB* 2022, afl. 6, 277-283. (noot bij EHRM 21 september 2021, Willems en Gorjon tegen België) (mbt overdreven formalisme – toegang tot de rechter)
- PATTYN, D., “Dataretentie en Antigoon: Cassatie slaat en zalft”, *Juristenkrant* 2022, afl. 443, 3 en 5. (noot bij Cass. 11 januari 2022 (P.21.21.1245.N) en Cass. 25 januari 2022 (P.21.1353.N))
- VASSEUR, R., “Ieder huisje zijn kruisje: Cassatie spreekt zich (opnieuw) uit over draagwijdte grievenformulier”, *Juristenkrant* 2022, afl. 442, 4. (noot bij Cass. 7 december 2021 (P.21.0740.N) en Cass. 11 januari 2022 (P.21.1245.N))
- VASSEUR, R., “Gevangenisadministratie moet gedetineerde inlichten over verplichting grievenformulier in te dienen”, *Juristenkrant* 2022, afl. 443, 7 (noot bij 18 januari 2022 (P.21.1284.N))

- VERSTRAETEN, R., “De schorsing van de verjaring van de strafvordering bij het inroepen van een procedurele exceptie”, *NC* 2021, afl. 6, 508-513. (noot bij Cass. 23 februari 2021 (P.19.1057.N))
- X., “Over de verplichting getuigen à charge en à décharge te horen op de rechtszitting”, *RABG* 2021-2022, afl. 18, 1742-1750. (noot bij Cass. 18 mei 2021 (P.21.0040.N))

E. Gemengde of andere bijdragen

- DE REY, S., “Kunnen slachtoffers van een onrechtmatige daad excuses eisen?”, *RW* 2021-2022, afl. 23, 890.
- LAPERCHE, L., “Vers un cumul de la satisfaction équitable devant la Cour européenne des droit de l’homme avec la réparation intégrale devant les juridictions internes”, *JLMB* 2022, afl. 5, 205-209.
- MICHIELS, O., BERRENDORF, A., « Les contours de l’application du principe non bis in idem au disciplinaire », *JT* 2022, afl. 4, 53-58.
- PECINOVSKY, P., “België mist deadline voor omzetting klokkenluidersrichtlijn”, *Juristenkrant* 2021, afl. 440, 16.
- TUTS, P.-J., CLAERMAN, J., “De teloorgang en de relevantie anno 2021 van het militaire strafrecht”, *T.Strafr.* 2022, afl. 1, 3-20.
- VAN PETEGHEM, J., “Vaststelling en begroting van lichamelijke schade: over (het risico op) hoogmoed en vernedering”, *Juristenkrant* 2022, afl. 442, 12-13.
- VAN WAES, M., “De behandeling van seksuele delinquenten: huidige en toekomstige mogelijkheden nader bekeken”, *NC* 2021, afl. 6, 526-535. (noot bij Corr. Antwerpen 26 juni 2020)

F. Strafrecht in het buitenland

- Nihil

3.4. Belangrijke evoluties in andere rechtstakken of belangrijke artikelen over het recht

- MOURLON BEERNAERT, F., “Onrechtmatig (verkregen) bewijs in burgerlijke zaken: Antigoon light”, *RABG* 2021-2022, afl. 16, 1511-1514.

3.5. Varia

- DE SMEDT, W., “Vermenging van politie- en inlichtingendiensten toont haar gebreken”, *Juristenkrant* 2022, afl. 442, 11
- THIRIAR, P., “Openbaarheid van rechtspraak – van real-timetransparantie naar meer informatietransparantie”, *Juristenkrant* 2021, afl. 440, 10.
- X., “NICC publiceert onderzoek naar voorlopige hechtenis in België”, *Juristenkrant* 2022, afl. 442, 10.

